

Kunsziget

Településfejlesztési koncepció

Jóváhagyva a 34/2017. (I. 26.) Kt. határozattal!

Munkaszám: 16037/K
2017. január

T.P**T A L E N T - P L A N** Tervező, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
9023 Győr, Richter János u. 11.; Tel: 96/418-373; Fax: 96/418-699; E-mail: talent_plan@arrabonet.hu; www.talent-plan.hu

Kunsziget településfejlesztési koncepció

Tervező:**Németh Gyula**

TT1 08-0066

Segédtervező:**Tóth Csaba****Közlekedéstervező:****Miklósi Attila**

K1d-1/08-513

Tájépítész:**Pintér Gabriella**

TK 08-0373

**Energia-közműtervező,
Vízi közműtervező,
Hírközlési tervező:****Ferenczi Huba**

TV-T 08-0253, TE-T 08-0253, TH-T 08-02533

Tartalomjegyzék

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT	5
1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ	5
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	5
1.1.1. Győri Többcélú Kistérségi Társulás	7
1.1.2. "Szigetköz-Felső-Duna mente" Térségi Fejlesztési Tanács (Szigetközi TFT)	7
1.1.3. Pannónia Kincse LEADER Egyesület	9
1.1.4. Rábcaatorok Regionális Partnerség	10
1.1.5. Arrabona EGTC	13
1.1.6. Testvértelepülések	16
1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata	16
1.2.1. Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	16
1.2.2. Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciója	19
1.2.3. Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Program	22
1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	23
1.3.1. Országos Területrendezési Terv (OTrT)	24
1.3.2. GyMS Megyei Területrendezési Terv	28
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Kunsziget fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai	29
1.5. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	30
1.5.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök	30
1.5.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	30
1.6. A település társadalma	31
1.6.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	31
1.7. A település humán infrastruktúrája	48
1.7.1. Humán közszolgáltatások	48
1.8. A település gazdasága	51
1.9. Az önkormányzat gazdálkodása	54
1.10. A táji és természeti adottságok vizsgálata	56
1.10.1. Természeti adottságok	56
1.10.2. Tájhasználat, tájszerkezet	57
1.10.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek	63
1.10.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	66
1.11. Zöldfelületi rendszer vizsgálata	66
1.11.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei	66
1.12. Az épített környezet vizsgálata	69
1.12.1. Területfelhasználás vizsgálata	69
1.12.2. Önkormányzati tulajdon kataszter	73
1.12.3. Az építmények vizsgálata	75
1.12.4. Az épített környezet értékei	83
1.13. Közlekedés	92
1.13.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok	92
1.13.2. Közösségi közlekedés	93
1.13.3. Kerékpáros és gyalogos közlekedés	93
1.13.4. Parkolás	93

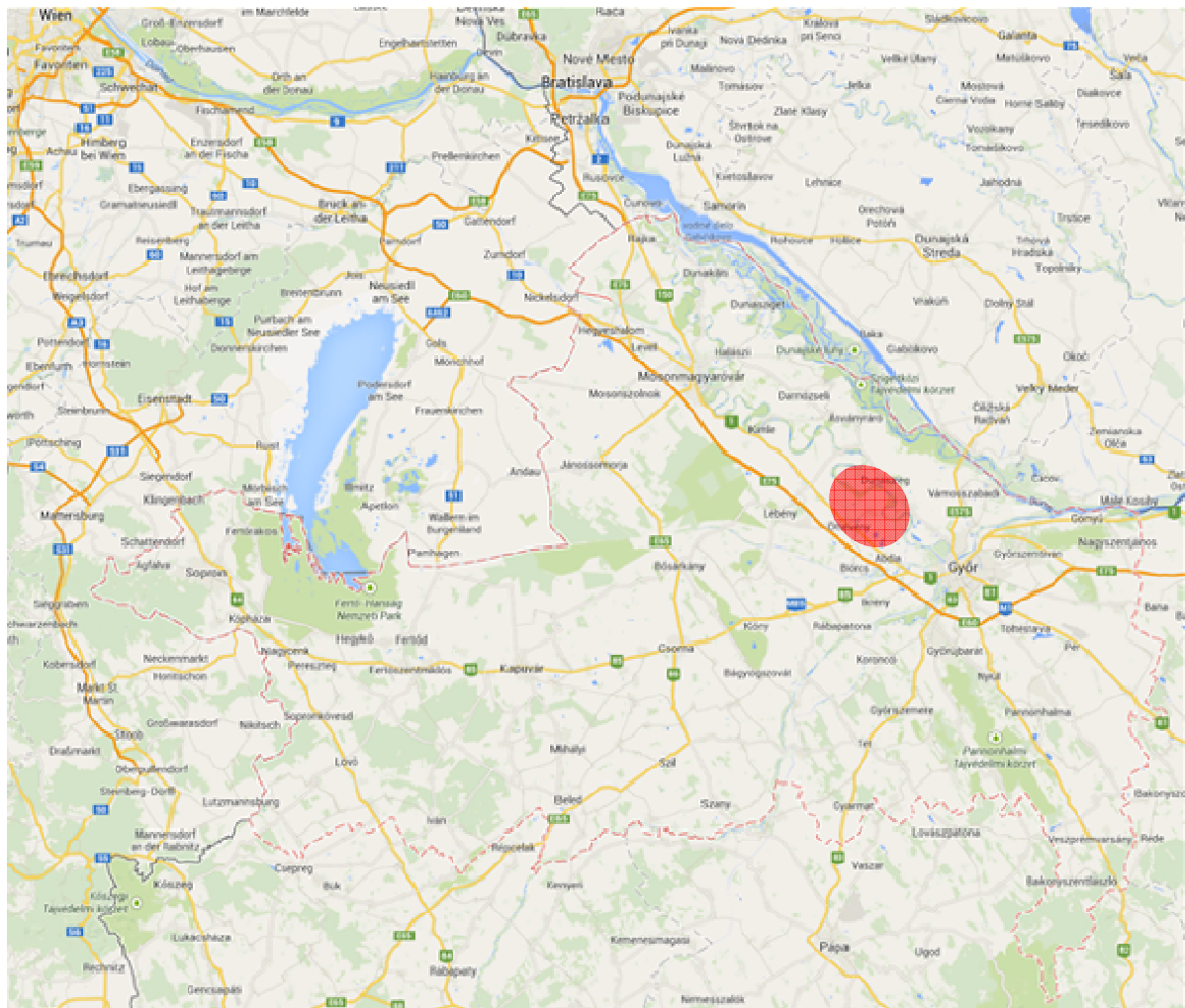
1.14. Közművesítés	93
1.14.1. Víziközművek	94
1.14.2. Energia	95
1.14.3. Elektronikus hírközlés	96
1.15. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)	96
1.15.1. talaj	96
1.15.2. felszíni és a felszín alatti vizek	97
1.15.3. levegőtisztaság és védelme	98
1.15.4. zaj- és rezgésterhelés	98
1.15.5. hulladékkezelés	98
1.16. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)	98
1.16.1. vízkár veszélyeztetettség	98
1.17. Éghajlat	99
2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	100
SWOT – analízis	100
3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	102
3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis	102
3.2. Értéktérkép/Problématérkép	102
KONCEPCIÓ	105
4. JÖVŐKÉP	105
4.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	105
5. CÉLOK	105
5.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	105
6. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	106

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. *Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok*

Kunsziget önálló község, a Mosoni-Duna jobb partján, a történelmi-földrajzi Tóköz területén helyezkedik el. Csendes, de jól megközelíthető helyen fekszik, az M1-es autópályától és a Budapest-Bécs vasútvonalon lévő Győrtől pedig 15 km-re (lehetőség van az ötvenévi állomásról is megközelíteni, de nem mérvadó). Szigetközzel (Dunaszeg felé) az ún. Bolgányi-híd köti össze. Kunsziget közigazgatási területe 1787 ha. Ebből belterülete 144 ha és külterülete 1643 ha.

A fenti ábrán Győr-Moson-Sopron megye járásai láthatók 2013-tól, Kunsziget a megyében legnépesebb járáshoz, a győri járáshoz tartozik (188162 fő).

Szomszédos települések: északról Dunaszentpál, Dunaszeg, Győrladamér, keletről Győrzámoly, délről Abda, délnyugatról Öttevény határolja.

A település a szomszédos településekhez mezőgazdasági területtel, vízgazdálkodási területekkel csatlakozik.

Öttevény közúttal kapcsolódik a községhez, Dunaszentpál és Dunaszeg a Bolgányi-hídon keresztül megközelíthető, Abda földúton közelíthető meg a faluból, Győrladamér, Győrzámoly felé nincs közvetlen közúti kapcsolat.

Az önkormányzat társulási megállapodásai:

A település tagja a Győri Többcélú Kistérségi Társulásnak, a "Szigetköz-Felső-Duna mente" Térségi Fejlesztési Tanácsnak, a Pannon Kincse LEADER Egyesületnek, a Rábcatorok Regionális Partnerségnek, a MÖSZ-nek, TÖOSZ-nek és az Arrabona EGTC-nek. 2011. november 1-től közös hivatalt tart fenn Dunaszeggel és Dunaszentpállal.

HELYREIGAZÍTÁS

1.1.1. Győri Többcélú Kistérségi Társulás

A társulás központja: Dunaszentpál

A társulás tagtelepülései: Bezi, Dunaszentpál, Enese, Győrújbarát, Koroncó, **Kunsziget**, Mezőörs, Nagyszentjános, Nyúl, Öttevény, Pér, Vámoszabadi.

Területfejlesztéssel összefüggő feladatok tekintetében a társulás **kistérségi fejlesztési tanácsként** jár el. A kistérség területén a kistérség társadalmi, gazdasági és környezeti fejlesztése érdekében a régió fejlesztési terveivel összhangban összehangolja a helyi önkormányzatok, azok területfejlesztési társulásai és a kistérség területén működő gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit. Ennek keretében feladata:

- a) a kistérség társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetének, adottságainak vizsgálata,
- b) a kistérség turisztikai- és területfejlesztési koncepciójának, illetve ennek figyelembevételével készített turisztikai- és területfejlesztési programjának kidolgozása, elfogadása és a megvalósítás ellenőrzése,
- c) a területfejlesztési programok megvalósítása érdekében pénzügyi terv készítése,
- d) a kistérségi területfejlesztési program figyelembe vételével előzetes véleménynyilvánítás a meghirdetett központi és regionális pályázatokra az illetékességi területéről benyújtott támogatási kérelmekkel kapcsolatban, feltéve, ha ez a jogkör a pályázati felhívásban is szerepel,
- e) megállapodás kötése a helyi önkormányzatokkal, az önkormányzati társulásokkal, a megyei területfejlesztési tanáccsal és a regionális fejlesztési tanáccsal a saját kistérségi fejlesztési programok finanszírozására és megvalósítására,
- f) a megyei, illetve regionális fejlesztési koncepciókról, programokról vélemény nyilvánítása, különösen azoknak a kistérség területét érintő intézkedéseit illetően,
- g) a kistérségben kialakult társadalmi, gazdasági és foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésében való közreműködés,
- h) források gyűjtése a tanács működtetéséhez és a fejlesztési programok megvalósításához,
- i) a kistérség képviselői területfejlesztési ügyekben,
- j) a kistérségben működő társulások és más - a területfejlesztésben érdekelt - szervezetek együttműködésének koordinálása, együttműködés az állami és civil szervezetekkel,
- k) pályázatok benyújtása a kistérség fejlesztéséhez kapcsolódó források igényléséhez,
- l) költségvetésének megállapítása, gondoskodás annak végrehajtásáról, valamint a fejlesztési források hatékony, a települések szoros együttműködését erősítő felhasználásának figyelemmel kísérése és elősegítése,
- m) vélemény nyilvánítása a kistérségi megbízott kiválasztásával kapcsolatban,
- n) együttműködés a helyi önkormányzatokkal, az önkormányzatok területfejlesztési társulásaival, a kistérségben működő állami szervekkel, az érdekelt társadalmi és szakmai szervezetekkel, a gazdasági szervezetekkel.

1.1.2. "Szigetköz-Felső-Duna mente" Térségi Fejlesztési Tanács (Szigetközi TFT)

A Tanács működési területe:

- Győr-Moson-Sopron megye (Nyugat-Dunántúl) győri és mosonmagyaróvári kistérségének a Duna, a Mosoni-Duna és Lajta folyókkal közigazgatásilag határos, illetve érintett 32 települése: Győr, Mosonmagyaróvár, Abda, Ásványráró, Bezenye, Darnózseli, Dunakiliti,

Dunaremete, Dunaszeg, Dunaszentpál, Dunasziget, Feketeerdő, Gönyű, Gyórladamér, Győrújfalú, Győrzámoly, Halászi, Hédervár, Kimle, Kisbajcs, Kisbodak, **Kunsziget**, Lipót, Máriakálnok, Mecser, Nagybajcs, Nagyszentjános, Öttevény, Püski, Rajka, Vámoszabadi, Vének (32 település: 867,75 km² területtel)

- Komárom-Esztergom megye (Közép-Dunántúl) Komárom-bábolnai kistérségéből Ács (1 település: 104,8 km² területtel)

- A 33 település területe összesen 972,55km², lakóinak száma 213 ezer fő.

A Tanács feladata és hatásköre

a) A Tanács az érintett térség tekintetében javaslatot tesz – az országos területfejlesztési koncepcióval összhangban, a Víz Keretirányelvhez igazodóan, mind az ökológiai, mind az ökonómiai fenntarthatóságra ügyelő egymáshoz szorosan kapcsolódó, de földrajzilag jól elkülönülő vezérprogramokból felépülő fejlesztési programba illeszkedő– hosszú távú területfejlesztési koncepcióra, illetve – a regionális, valamint a megyei- és kistérségi területfejlesztési koncepciók és területrendezési tervek figyelembevételével – a térségfejlesztési programjára, és az egyes alprogramokra.

b) Megállapodhat az érintett megyei önkormányzatokkal és a kistérségekkel, továbbá más, a térségi fejlesztési programokban közreműködőkkel a programok és fejlesztések finanszírozásában.

c) Dönt a hatáskörébe utalt pénzeszközök felhasználásáról, a fejlesztések megvalósításáról.

d) Véleményezi az illetékességi területét érintő koncepciókat és a megyei területrendezési terveket.

e) Forrásokat gyűjt a Tanács működéséhez és a fejlesztési programok megvalósításához.

f) Elfogadja szervezeti és működési szabályzatát.

g) Kialakítja éves munkatervét és meghatározza középtávú munkaprogramját, évente értékeli saját tevékenységét.

h) Elkészíti és elfogadja éves költségvetését.

i) Kialakítja együttműködési kapcsolatrendszerét.

j) Kiemelt figyelmet fordít a határon átnyúló együttműködés segítésére és ösztönzésére.

k) Kiemelt figyelmet fordít a Szigetköz – Felső-Duna mente térsége gazdasági erőforrásainak, valamint környezetállapotának fejlesztésére.

l) Elősegíti a Szigetköz – Felső-Duna mente térsége fejlesztésben érdekelt állami, önkormányzati, vállalkozói és civil szereplők együttműködését, a területfejlesztési feladatok összehangolását.

m) Hozzájárul a Szigetköz – Felső-Duna mente térségében élők életfeltételeinek javításához, a humán erőforrások fejlesztéséhez, térségi identitás fenntartásához.

n) Elősegíti a korszerű, nemzetközi területfejlesztési gyakorlat megismerését és a területfejlesztési politika széleskörű alkalmazását.

o) Kiemelt figyelmet fordít a Szigetköz – Felső-Duna mente térsége fejlesztését lehetővé tevő nemzetközi és hazai erőforrások feltárására, a befektetések ösztönzésére, elősegítésére.

p) Összehangolja a térségre vonatkozó gazdasági és társadalomszervező döntéseket.

q) Biztosítja a Szigetköz – Felső-Duna mente térségének egységes, komplex társadalmi-gazdasági kezelését.

r) Segíti a városi és agglomerációs közösségi, valamint rekreációs/turisztikai (vízi, kerékpáros) közlekedés fejlesztését, a közlekedési módok összekapcsolásának programját valamint a logisztikai központok, ipari parkok bekapcsolását a (közúti, vasúti, vízi) fi közlekedési hálózatokba)

A Tanács a tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít – az idegenforgalommal, valamint a környezet- és természetvédelemmel összefüggésben - az alábbi területekre:

- a) a térség természeti-, humán- és gazdasági erőforrásainak, valamint környezetállapotának megőrzése, irányított fejlesztése, a térség népességmegtartó képességének növelése, a térségi identitás kialakítása és fenntartása, a térséghez kötődő kulturális hagyományok ápolása,
- b) a terület- és környezetfejlesztésben érintett szereplők együttműködésének elősegítése, a közös érdekek és feladatok feltárása,
- c) a térségben élők életfeltételeinek javítása, munkához jutásának elősegítése és a térségek jövedelemtermelésének előmozdítása,
- d) a térség turisztikai fogadóképességének növelése, új turisztikai projektek megvalósításának segítése,
- e) a vendéglátás, a szálláslehetőségek, a víziturizmus, a termálturizmus és a konferenciaturizmus fejlesztése,
- f) az agrárgazdaság, a biogazdaság, a falusi turizmus, az ökoturizmus fejlesztése, a helyben megtermelt termékek piacra jutásának segítése,
- g) kulturális- és örökségturizmus fejlesztése, helyi identitás erősítése,
- h) az épített- és természeti környezet fejlesztésének a fenntartható fejlődés elveinek megfelelő összhangjának megteremtése, az értékek védelmének, megőrzésének szem előtt tartásával,
- i) a közúti- és vízi közlekedés, a kerékpárutak, turistautak fenntartásának és fejlesztésének előmozdítása, segítése

1.1.3. Pannónia Kincse LEADER Egyesület

A Pannonhalmi- Sokoróaljai- Rábcatorok Helyi Közösség a Csornai, Győri, Téti, Pannonhalmi, Pápai kistérség 65 településének összefogásával jött létre. (a közösség által kezdeményezett pályázat útján szeretné megtalálni végleges nevét a Helyi Közösség, amely egyben a jogi személyiséggel rendelkező non-profit szervezet neve lenne) Jellegzetes tájegységei a Kisalföld, illetve Dunántúli-középhegység nagytájhoz tartoznak.

Földrajzi helyzetéből adódóan a Közösségre jellemző az **erdők, tájvédelmi területek, nemzeti parkok és műemlék jellegű templomok, kastélyok, kúriák, kegyhelyek, gyógy- és termálfvíz-források** megléte (Fertő-Hanság Nemzeti Park, Pannontáj-Sokoró Natúrpark, Szigetköz Tájvédelmi Terület, Pannonhalmi Főapátság, mint a Világörökség része cím birtokosa, Fehér-tavi ökotáj, amely a Natura 2000 része), azonban a táji adottságok kihasználása nem megfelelő. Szintén a térségre jellemző a bortermelés, a Közösség területén található pl. a **Pannonhalmi Történelmi Borvidék**.

Ezen tulajdonságok a turizmust (**lovasság, vadászsport, halászsport, vízi sport, kulturális, ökoturizmus, falusi, aktív, bor stb.**) és ezen keresztül **gazdaságfejlesztést** predesztinálják, ellenben a nem megfelelő feltárás, megközelíthetőség, marketing és kombinált turisztikai programcsomagok és szálláshelyek hiánya gátolja a bennük rejlő lehetőségek kiaknázását. A Közösség által lefedett területen húzódik a Bécs- Pozsony- Balaton- Budapest- Győr turisztikai útvonal, ez utóbbi vonzerő "logisztikai" kisugárzásának lehetőségét kell kihasználni. Szintén jellemző az aprófalvas rendszer ahol a lankás, sík domborzat lehetőségként kínálja az "öko-közlekedés" prioritásának hangsúlyozását. A térségben az állami erdők és magánerdők aránya is ideális, átgondolt turisztikai tervezéssel jelentős fejlődés érhető el.

Infrastrukturális vonatkozásban a Helyi Közösség települései változatos képet mutatnak, a közút, illetve a vasúthálózat jellemzően a kis települések esetében nem kellőképpen kiépített, a kerékpárutak hálózata is kezdetleges. A környező megyeszékhely és városok

(Győr, Tét, Pápa, Mosonmagyaróvár) gyorsan elérhetők. Nagy jelentőséggel bír, hogy a közösség területén található az M1-es autópálya, a péri repülőtér, a gönyüi kikötő, így valamennyi közlekedési útvonalon könnyen elérhető. A tömegközlekedési infrastruktúra (utak, autóbusz-pályaudvar, utas tájékoztatás stb.) szolgáltatásai azonban korszerűtlenek, hiányosak, leromlottak, a különböző ágazatok összehangolatlanok.

Az alapfokú **oktatás**, egészséges ivóvíz ellátás, hulladékszállítás biztosítása a településeken (az oktatás társulási formában is) megoldott. A szak- és felnőttképzés több területen fejlesztésre szorul, a közelben több felsőfokú oktatási intézmény található. A szolgáltató helyek elszórtan találhatók, és nem hatékonyan működnek. Alacsony szennyvíz-hálózatba bekapcsolt lakások aránya, továbbá nem megfelelő vagy, alacsony színvonalú a szociális, egészségügyi, bölcsődei ellátás. Az önkormányzatok és a kis-és közép vállalkozások is tőkehiányosak.

Humán erőforrás szempontjából jellemző a szakképzett munkaerő jelenléte, de inkább a nagyvárosok vállalkozásai foglalkoztatják őket. A közösségek vezetői elkötelezettek a fejlesztések iránt, tradicionális iparágak, képzett agrárszakemberek és borászok, erős gazdálkodási tradíciók jellemzik a térséget. A gazdaság munkaerő-kereslete és a képzéskínálat közötti összhang azonban hiányzik, alacsony a jövedelemszint, a frissen végzett diplomás fiatalok elvándorolnak, a helyi lakosság nem érdeklődik a közügyek iránt, alacsony innovációs és alkalmazkodási képesség.

A különböző tájegységekre jellemző a gazdag hagyományok és népi kultúra emlékeinek a hagyományőrzése és ápolása, jól működő egyesületek tevékenysége, amely megfelelő irányítással jó turisztikai vonzerővé nőheti ki magát. Jellegzetes rendezvények a térségben: a Nyúli Húsvét, Enesei zenei Nyár, Rábapatonai Bilibáncs fesztivál stb.). Alacsony a turizmusban és faluturizmusban tevékenykedők képzettsége. Több településen is **jelen van a roma közösség**, amely nem megfelelő képzettséggel és hiányos szakmai támogató háttérrel rendelkezik. A Közösségen belül, főleg a tétai kistérségre jellemző a hátrányos helyzetű települések megléte. **Ezek és a roma közösségek felzárkóztatása fontos eleme jelen stratégiának.**

1.1.4. Rábcatorok Regionális Partnerség

18 Győr-Moson-Sopron megyei település közös döntése alapján született meg a Rábcatorok Regionális Partnerség 2013-ban. A partnerségben résztvevő kisebb és nagyobb települések számára a mindennapokban érezhető, hogy települési szinten:

- erősíteni kell a településhez, lakóhelyhez, szülőfaluhoz való kötődést a lakosságban, amelynek fontos eszköze az értékek, helyi kezdeményezések felmérése, felértékelése, megmutatása a szűkebb és tágabb környezet számára
- az értékek, örökségelemek megbecsülése, bemutatása fontos feladat, amely a helyi lakosságon túl turisztikai lehetőségeket is magában hordoz
- kevés településről mondható el, hogy önmagában elegendő vonzerővel rendelkezik ahhoz, hogy turistákat tudjon megnyerni hosszabb tartózkodásra, és azt követően a felmerülő igényekre, szükségletekre a településen maradéktalanul választ talál. Több település együtt azonban már rendelkezhet vele, illetve kialakíthatja azt a célterületet, amely kellően gazdag program és szolgáltatási kínálattal rendelkezik.
- a helyi termelők önmagukban korlátozott lehetőségekkel rendelkeznek, ugyanakkor ők az egyik lehetséges irányt képviselik az önfoglalkoztatóvá válás, helyi alapanyagok értéknövelt felhasználása, helyi sajátosságok, tudások megőrzése terén. Több település

összefogásában az ő tudásaik, termékeik is „láthatóvá válnak” más térségek számára is, valamint a továbbfejlődés, együttműködés is több lehetőséggel kecsegtet.

A fentiek alapján **az együttműködés célja** olyan partnerség kialakítása volt, ahol:

- a települések közti együttműködés, a vezetők közti kapcsolattartás, a korábbi közös tapasztalatok alapján az erőforrások közös hasznosítása, egymást erősítő folyamatok összehangolása helyi és térségi szinten megvalósulhat.
- a lakóhelyhez, szülőhelyhez kötődés erősítése hangsúlyos szerepet kap.
- a települések adottságai egymást erősítve a térségen belül, mind azon túl látogatókat vonzanak a településekre.
- a helyi termékek, helyi tudás terén való együttműködés a minőségi termék előállítását, a közös megjelenést, képzési lehetőséget jelenti.

A Rábcatorok Regionális Partnerség tag települései:

Abda, Bezi, Börcs, Cakóháza, Enese, Fehértó, Gyórsövényház, Ikrény, Koroncó, Kóny, **Kunsziget**, Lébény, Markotabödöge, Meccsér, Öttevény, Rábapatonna, Rábcakapi, Tárnokréti

Munkaszervezete:

A Partnerség együttműködésében a koordináló szervezet tevékenységét a „Rábcatorok” Településeinek Regionális Fejlesztési Társulása látja el, melynek központja Ikrényben van, a társulás elnöke: Németh Tamás.

A projekt menedzsment feladatokat ellátását, koordinációját a Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. látja el.

Döntéshozatal módja:

A Partnerség a többségi döntéseit személyes találkozók illetve internetes, e-mailes véleménynyilvánítás útján hozza.

Operatív döntéshozó testületét (6 fős) a tagok a tagtelepülések polgármesterei közül választották.

A partnerség tevékenységének finanszírozási forrásai:

- A Partnerség elsősorban pályázati forrásokat szeretne bevonni a települések és az együttműködés fejlesztésébe.
- A települések az erőforrásaiknak közös használatára törekcsenek.

Jelenleg a Partnerség együttműködésében egy induló projekt fut, amelynek címe: „Múlttal a jövőért”.

A „Múlttal a jövőért” c. együttműködési projekt elsődleges célja a Rábcatorok kistérséget alkotó és azzal szorosan együttműködő településeken a kapcsolódások erősítése, az erőforrások felmérése, a közösség fejlesztése, melyhez szorosan kapcsolódik a korábban vezetői szinten már kialakult együttműködési képesség fejlesztése és elmélyítése a különböző szervezetek, intézmények, vállalkozók, önkormányzatok és a lakosság között. A projekt hozzájárul az érintett települések közösségein keresztül a vidéki létformával, helyi tudásokkal, adottságokkal való kötődés erősítéséhez, azok életben tartásához, fenntarthatóságához. Élénkítő hatással lehet a projekt az érintett településeken a termelő, valamint szolgáltató szektorra is, különös tekintettel a helyi termék előállításra, turisztikai szolgáltatók közti együttműködésre, termék- és szolgáltatás fejlesztésre. A projekt célja egyben olyan együttműködések kialakítása a települések közt, amely a térségi szereplők számára segít a közös erőforrások mentén a közös célok megfogalmazásában.

A projekt elsődlegesen 3 célterületet érint, melyek az alábbiak:

- a kulturális örökség megőrzése, továbbörökítése, tőkésítése;
- az épített és természeti környezet erőforrásainak beazonosítása, rendszerezése;
- továbbá a helyi termék előállítók körében az együttműködés erősítése, szakmai műhelyek kialakítása, a helyi termelővé, kistermelővé válás támogatása.

A három terület szorosan kapcsolódik egymáshoz, mivel a helyi természeti és kulturális örökség hasznosítása, a helyi termékek előállítása és a hozzáadott értékének növelése együtt járulnak hozzá ember és táj szerves együttéléséhez, amely a szülőhelyhez való kötődés erősítésén túl lehetőséget kínálhat a helyben maradásra, alternatívát adhat a jövedelem megszerzésére, kiegészítésére.

A projekt tevékenységeinek lebonyolításában a Rábcatorok kistérséget alkotó és a környezetükben található települések lakossága, helyi vállalkozók, termelők, a Pannon Helyi Termék Nonprofit Kft., a „Kunszigetért” Közalapítvány, az ABDA SportClub, a Ladikos Közhasznú Alapítvány és a Pannónia Kincse Leader Egyesület munkaszervezete vesznek részt.

A projektben a koordináló szervezet szerepét a *Rábcatorok Településeinek Regionális Fejlesztési Társulása* tölti be. A Társulás, mint helyi akciócsoport 2005-ben alakult Ikrényben. A Rábcatorok kistérséget alkotó és azok szűk környezetében elhelyezkedő települések Győr, mint dinamikusan fejlődő nagyváros agglomerációs gyűrűjébe közvetlenül tartozó települések, amelyek már korábban is működtek együtt eredményesen. Az akciócsoport tagjai 1994 óta (a Rábcatorok Regionális Fejlesztési Társulás megalakulása óta) számos közös fejlesztést indukáltak és valósítottak meg. A fejlesztések kihatottak azon településekre is, amelyek nem tagjai a Rábcatorok Településeinek LEADER Fejlesztési Társulásának. A fejlesztések hatásai ugyanis nem korlátozódnak a földrajzi keretek közé. Jelen együttműködési projekt esetében a közösségi vezetők elkötelezettségére, illetve a civilek, helyi vállalkozók LEADER-rel kapcsolatos aktivitására támaszkodunk, illetve arra, hogy van szándék a változtatásra, tekintettel, hogy a települések már rendelkeznek LEADER tapasztalatokkal.

A *Pannon Helyi Termék Nonprofit Kft.* a térség egyik meghatározó civil szervezete. A Pannon Helyi Termék Klasztert 2005 őszén hozta létre 16 szervezet (népművészeti egyesületek, falusi turizmus szövetségek, vidékfejlesztési civil szervezetek, önkormányzatok, önkormányzati társulások). Mára már több, mint 40 tagja van a szervezetnek, melynek alapvető célja a Nyugat-Magyarországon fellelhető és előállítható mezőgazdasági és kézműipari termékek összegyűjtése, fejlesztése, hatékonyabb előállításuk ösztönzése, egységes arculatú megjelenítése, piacra jutásuk segítése.

A „*Kunszigetért*” Közalapítvány fontos céljának tekinti a helyi identitástudat megőrzését és fejlesztését, a kunszigeti hagyományok ápolását. A jövőben – hasonlóan az eddigi működéséhez - közhasznú szervezetként együttműködik az egyházzal, a gazdálkodó és társadalmi szervezetekkel, a vállalkozókkal, a lakossággal.

Az *ABDA Sport Club* helyet és alkalmat biztosít a helyi tömegsport rendezvények számára. A megyei bajnoki rendszerben labdarúgó csapatokat versenyeztet és biztosítja az utánpótlás korosztályú gyerekek nevelését. Tagjai aktívan részt vesznek a község közösségi életében.

A **Ladikos Közhazsnú Alapítvány** az évenként Mecsér községben megrendezésre kerülő LADIKOS fesztivál megszervezését és lebonyolítását, továbbá Mecsér község és a hozzá tágabban kapcsolódó Szigetköz tájegység népi hagyományainak (néprajzi, népzenei hagyományok, néptánc, stb.) ápolását, megőrzését, valamint továbbörökítését végzi.

A **Pannónia Kincse Leader Egyesület** munkaszervezete és a Pannon Helyi Termék Nonprofit Kft. tevékenységükkel, szakmai tudásuk és tapasztalataik révén elősegítik és hozzájárulnak projekt sikeres megvalósulásához és hosszú távú fenntartásához és ezáltal a projekt által érintett célcsoportok jobb életkörülményeinek megteremtéséhez is.

1.1.5. Arrabona EGTC

A Csoportosulás általános célja, hogy a gazdasági és társadalmi kohézió megerősítése céljából, tagjai között, a működési területen előmozdítsa a határokon átnyúló együttműködést, továbbá közreműködjön a Duna-völgy, mint ökológiai rendszer egyensúlyának megőrzésében és fenntartásában. A Csoportosulás különös célja, hogy a gazdasági és társadalmi kohézió megerősítését, valamint a Duna-völgy, mint ökológiai rendszer egyensúlyának közvetlen és közvetett módon történő megőrzését és fenntartását az Európai Unió társfinanszírozásában, területi együttműködésben megvalósuló programok és projektek végrehajtása révén kezdeményezze és segítse, valamint a szociális- és műszaki infrastruktúra elemeit fejlessze.

Alapító tagok:

Győr Megyei Jogú Város
Mosonmagyaróvár Város
Dunaszerdahely Város (SK)
Somorja Város (SK)

Tagtelepülések:

Halászi Község Önkormányzata
Vámosszabadi Község Önkormányzata
Kisbajcs Község Önkormányzata
Vének Község Önkormányzata
Pér Község Önkormányzata
Rábapatona Község Önkormányzata
Mosonszolnok Község Önkormányzata
Dunaszeg Község Önkormányzata
Abda Község Önkormányzata
Győrújbarát Község Önkormányzata
Böny Község Önkormányzata
Győrújfalú Község Önkormányzata
Mecsér Község Önkormányzata
Ikrény Község Önkormányzata
Börcs Község Önkormányzata
Kunsziget Község Önkormányzata
Dunaszentpál Község Önkormányzata
Dunakiliti Község Önkormányzata
Nagyszentjános Község Önkormányzata

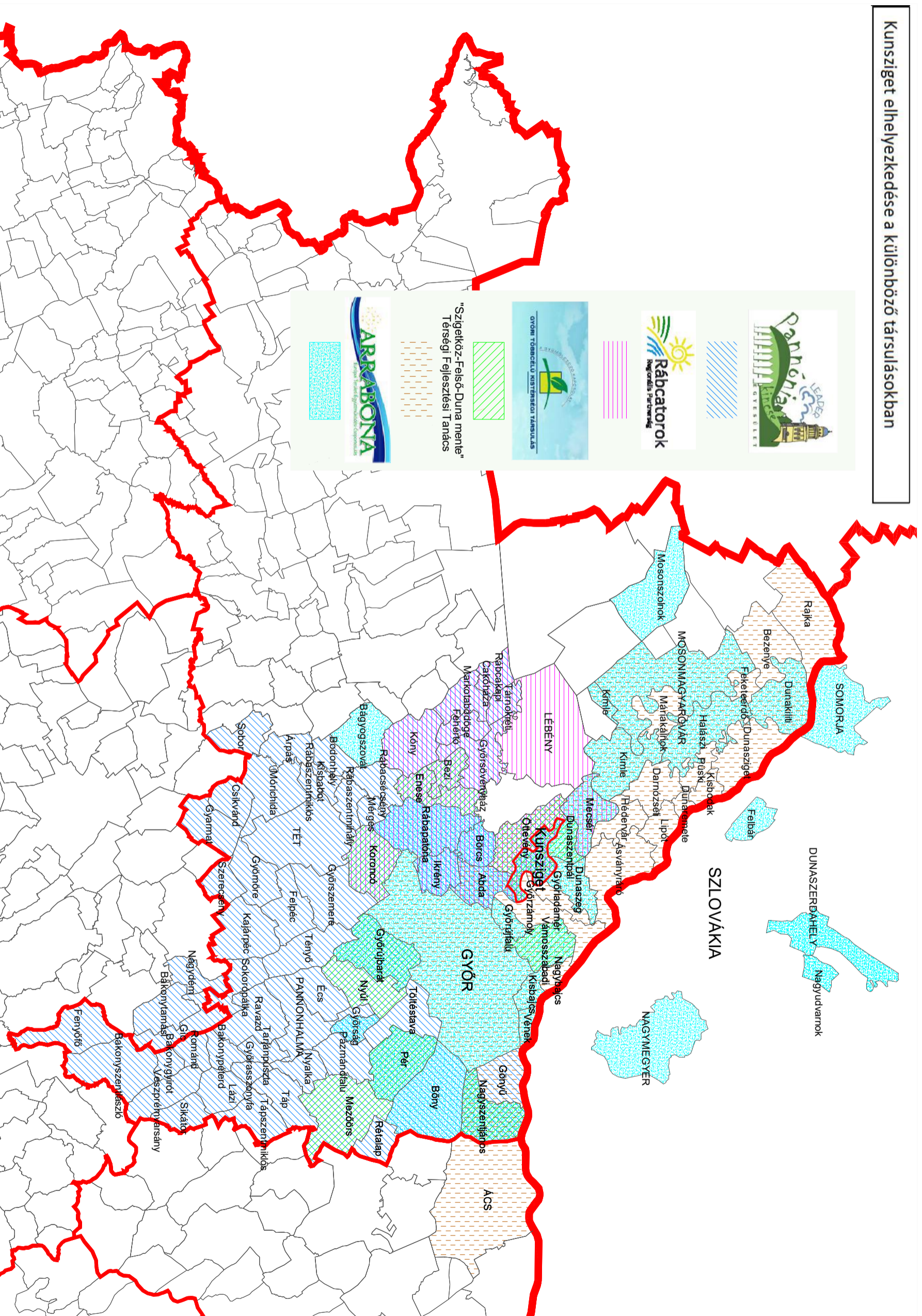
Bágyogszovát Község Önkormányzata
Györság Község Önkormányzata
Kimle Község Önkormányzata
Nagymegyer Város (SK)
Nagyudvarnok Község Önkormányzata (SK)
Felbár Község Önkormányzata (SK)

A Csoportosulás létesítő okirat szerinti székhely tagállama Magyarország. A Csoportosulás székhelye: 9021 Győr, Városház tér 1., Magyarország.
Iroda: 9024 Győr, Baross Gábor u. 43.

A Csoportosulás Alapszabály szerinti fióktelepei a következők:

- a) Halászi – Halászi Közös Önkormányzati Hivatala
9228 Halászi, Kossuth Lajos utca 38.
- b) **Kunsziget** – Kunsziget Közös Önkormányzati Hivatala
9184 Kunsziget, József Attila utca 2.

Kunsziget elhelyezkedése a különböző társulásokban

1.1.6. Testvértelepülések

Nyáradgálfalva (1990 óta) Erdély, Románia, távolsága Kunszigettől: kb. 650 km
Nyáradgálfalva község a Nyárad folyó középfolyásának és völgyének mindkét oldalán terül el (Közép Nyáradmente), kb. 24 kilométerre a megyeszékhelytől, Marosvásárhelytől.

A két település kapcsolata 1990-ben kezdődött, amikor erdélyi diákok nyaraltak Kunszigeten. A látogatást viszontlátogatás követte, aztán szinte évről évre tesznek látogatást egymásnál Kunsziget és Nyáradgálfalva lakói.

2010. augusztusában ünnepelte a két település a kapcsolatfelvétel 20. évfordulóját. A jeles alkalomból emlékünnepséget tartottak és kopjafát állítottak.

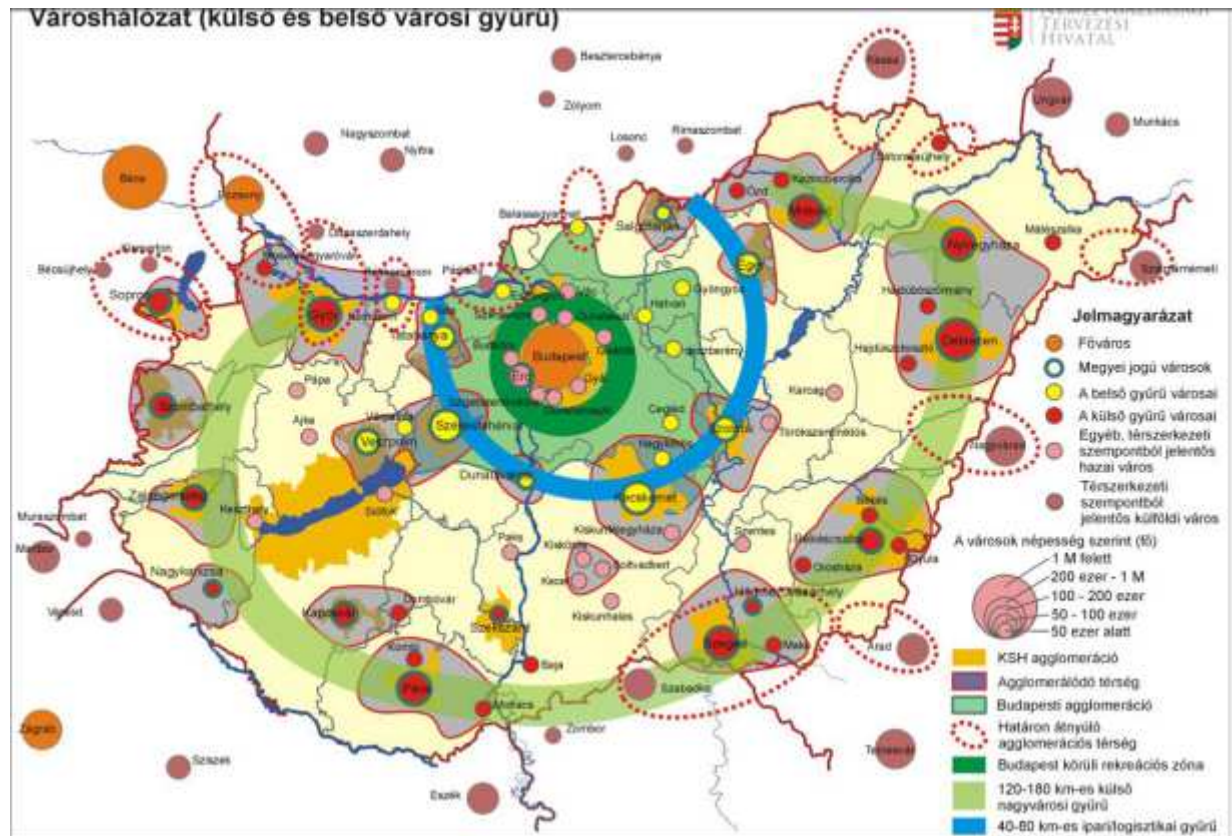
2015-ben Erdélyben, Nyáradgálfalván a 25. évforduló alkalmából emléktáblát helyezett el az önkormányzat.

2015-2016 évben a Hung-15 „A nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatása” c. pályázat lehetőséget adott a Húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó értékek feltárása, összehasonlítása. Eredményként mindkét településről film készült, kiadványok mutatják be a 2016. évben élő értékeket.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

1.2.1. Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Győr és Mosonmagyaróvár Budapesttől számított 120-180 km-es külső nagyvárosi gyűrű északnyugati pólusa. Kunsziget a Komáromot és Szlovákia egy részét is magába foglaló agglomerálódó térségbe tartozik. Ez számos előnyt hordoz magával; például megnőhet a lakhatási kedv és a turizmus is fellendülhet, ugyanakkor cégek számára továbbra is vonzó lehet telephelyválasztás szempontjából, mert az M1 autópálya nem csak országosan, hanem európai szinten is fontos közlekedési folyosó. Kunszigethez közel fekszik Ausztria és Szlovákia, emiatt határon átnyúló fejlesztések, kapcsolatok is szóba jöhetnek.

Győrben, „a folyók és a találkozások városában” a jövő az egészség, a kultúra és az innováció köré épül. Magyarország járműipari központjaként elektronikai és informatikai ipari, autóiipari és gépgyártási húzóágazataira támaszkodhat kitörési pontjainak (járműipar, magas K+F+I igényű iparágak, turizmus, egészségipar, logisztika, sportgazdaság, kulturális és kreatív ipar) megerősítéséhez. Győr és térsége azon kevés területegységeink közé tartozik, amely nemzetközi együttműködésekkel is integrálódik (Bécs-Pozsony), de szűkebb magyarországi vonzáskörzete is kiterjed a Szigetköz-Rábaköz térségétől a Bakonyaljáig és átnyúlik a szomszédos Komárom-Esztergom és Veszprém megyébe. Határon átnyúló vonzáskörzete kiterjed a szlovákiai Csallóközre és Mátyusföldre. Kiemelkedő nemzeti jelentőségű nagyváros, nagyon fontos nemzetközi kapuszereppel, potenciális országos hatáskörű intézményeknek is otthont adhat.

A külső városgyűrű várostérségeinek fejlesztési irányai

- Innováció alapú gazdaságfejlesztés, a kereskedelmi és szolgáltatási potenciál minőségi fejlesztése, regionális (esetenként országos és nemzetközi) gazdasági kapcsolatokkal és hatással, megyei, esetenként regionális foglalkoztatási vonzással.
- Országos szintű állami intézmények vidéki központokba történő telepítése.
- A gazdaságpolitikában e térségek kiemelt kezelése, a befektetési környezet javítása. Az egyes városok kialakult termelési lehetőségeihez, erőforrásaihoz igazodó ágazati szakosodás és a városok közötti munkamegosztás támogatása, összehangolt városi gazdasági profilok kialakítása.
- A térségközpont nemzetközi (nagyvárosi) hálózatokba való intenzívebb bekapcsolódásának ösztönzése, a gazdaság, a kutatás-fejlesztés, az oktatás (egyetemi központok nemzetközi oktatási-kutatási együttműködéseknek és képzési formáinak ösztönzése), fejlesztési-tervezési információcsere területén.

- Nemzetközi szinten a központi település imázsának erősítése, sajátos arculat kialakítása, a városi környezetminőség javítása, fokozott térségi és települési marketing-és márképítési tevékenység ösztönzése. Minőségi munkahelyek biztosítása a magasan kvalifikált munkaerő megtartása érdekében a központban
- A központi és a térséget dinamizáló funkciók ellátásához szükséges többszintű elérhetőségi rendszer fejlesztése a gyűrű mentén (infrastruktúrafejlesztéssel) és a főváros irányában (elsősorban közösségi közlekedésszervezéssel).
- Indokolt esetben közszolgáltatási és foglalkoztatási centrum szerepkör szerinti funkcionális alközpontok erősítése a nagyvárosok vonzáskörzetén belül.

Győr-Moson-Sopron megye

POZÍCIONÁLÁS

A megye az ország észak-nyugati felében található, földrajzi fekvése kedvező (Budapest-Pozsony-Bécs tengely). Forgalmas nemzetközi közlekedési folyosók szelik át. E korridorok, valamint a kapcsolódó multimodális logisztikai bázisok, kikötők és repülőterek fejlesztését indokolt felgyorsítani. **Értékes és változatos a megye természeti öröksége, de a Szigetköz ökológiai problémája megoldatlan.** Kiváló a termőtalaj, jelentős a termál-, a gyógy-és az ivóvízkincs. Társadalmát a bevándorlási többlet jellemzi, ám az öregedési index magas.

Viszonylag kedvező a foglalkoztatottsági szint, igaz vannak hiányszakmák és magasabb munkanélküliségű térségek is. Az átlagosnál nagyobb a gazdaság (különösen a járműipar) fejlettsége és az egy főre jutó GDP. Magas a külföldi közvetlen tőkebefektetések aránya és exportrészesedése. A megye folyamatosan fejlődő gazdaságához is kapcsolódóan történtek egyetemi, tudás-és kutatóközpont, valamint K+F fejlesztések. Déli és középső része a megye általános fejlettségéhez képest kifejezetten leszakadt, periféria jellegű. Turisztikai és kulturális adottságai változatosak: folyók, tavak, fürdők, világörökségi helyszínek, műemlékek, múzeumok-kiállítások, gazdag rendezvénykínálat.

FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

- A humán erőforrások diverzifikált fejlesztése: az innovatív, jól képzett emberi erőforrások gyarapítása; erős identitástudattal és közösségekkel; a jól működő egészségügyi és szociális ellátórendszer fejlesztése.
- A gazdaság szerkezetének és feltételeinek javítása: helyi gazdaságfejlesztés, helyi innovációk támogatása; kkv-k fejlesztése; turizmusfejlesztés, a mezőgazdasági termelés feltételeinek javítása, az élelmiszerfeldolgozó-ipar újraélesztése, a táji, környezeti szempontok figyelembevételével.
- A megyén áthaladó TENT közlekedési korridorok (közutak, vasutak, Duna), valamint ezek csomópontjai (logisztikai központok, kikötők) és a kapcsolódó hálózat fejlesztése.
- A környezet minőségének javítása: környezet- és hulladékgazdálkodási program, természetvédelmi program; alternatív energiaforrások hasznosítási programja.
- A települések és térségek adottságainak hasznosítása, infrastruktúrájuk fejlesztése.
- A multi - és interregionális kapcsolatok erősítése: szorosabb együttműködés a nagyvárosi terekben (Bécs-Pozsony-Győr); a megye- és országhatáron átnyúló együttműködések fokozása; az európai területi együttműködési csoportosulások (ETT-k) kiterjesztése.
- Győr és Sopron (a határon átnyúló agglomerációjú centrumok), valamint Mosonmagyaróvár gazdasági, kulturális, oktatási, egészségügyi, szolgáltató és innovációs központi szerepének erősítése.

- A többi város térség-és gazdaságszervező erejének növelése, vidékfejlesztési szerepkörének fejlesztése.
- A megye periférikus térségeinek felzárkóztatása.

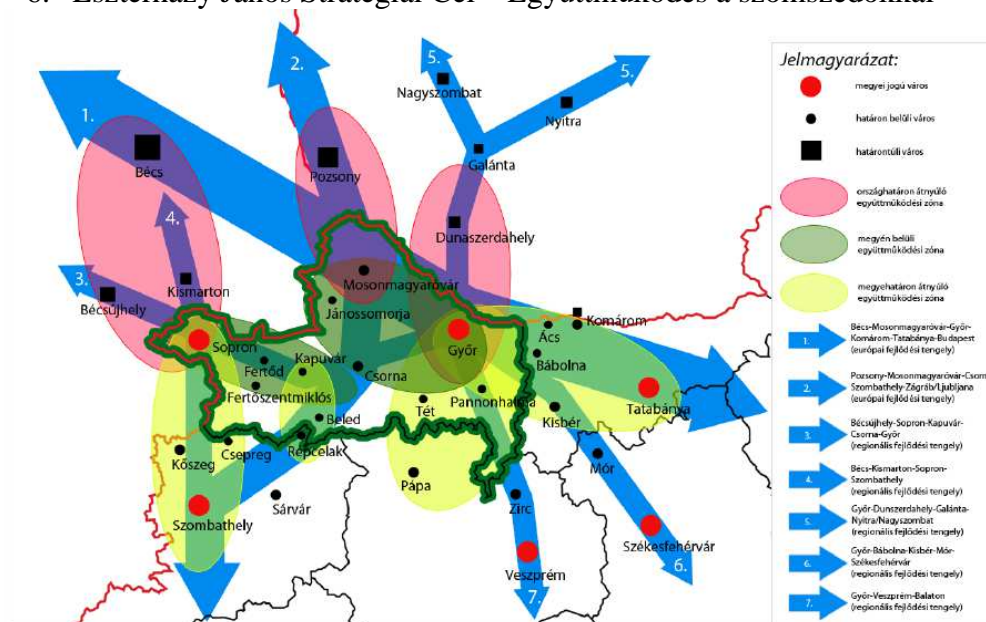
1.2.2. Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciója

A megye területfejlesztési koncepciója 2014. januárban készült el.

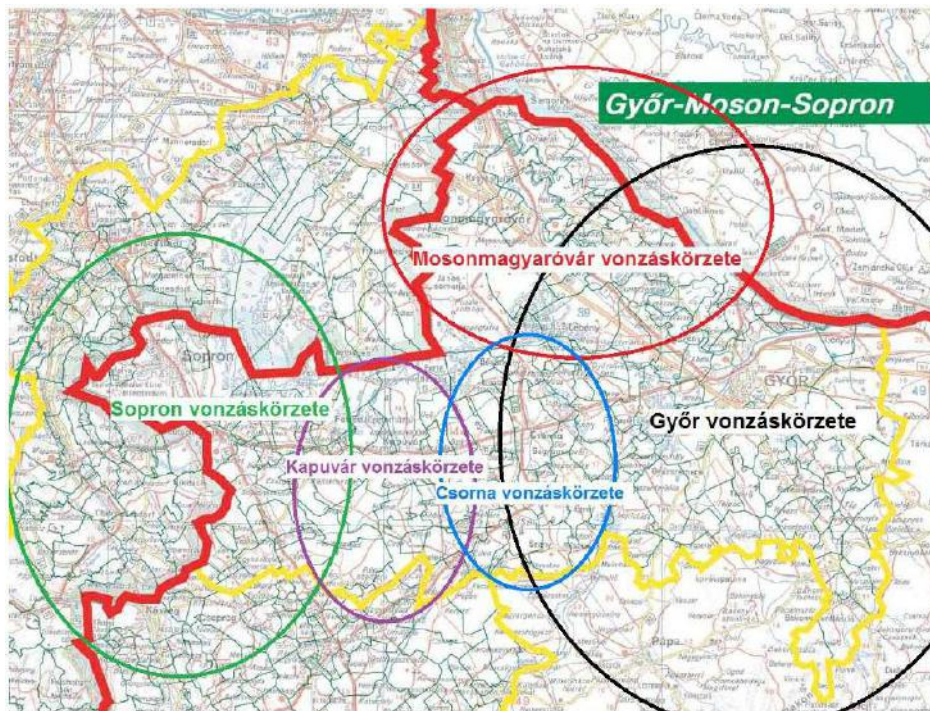
Győr-Moson-Sopron megye az ország legnyugatibb megyéje, így a szomszédos Ausztria és Szlovákia, s annak érintkező térségei, centrumai hatnak fejlődésére. Az európai fejlettségi sorrendben Pozsony-régió az 5. helyezett, míg Bécs-régió a 7. helyezett a 2009-es GDP adatok alapján. A két főváros tehát erős hatást gyakorol a megye északi, észak-keleti térségeire, ahol már határon átnyúló település-agglomerációs tendenciák érvényesülnek, éppen Pozsony fejlődésének hatására.

A koncepció készítői hat **stratégiai fejlesztési célt** állítottak fel a helyzetfelmérés, az előzetes ajánlások alapján.

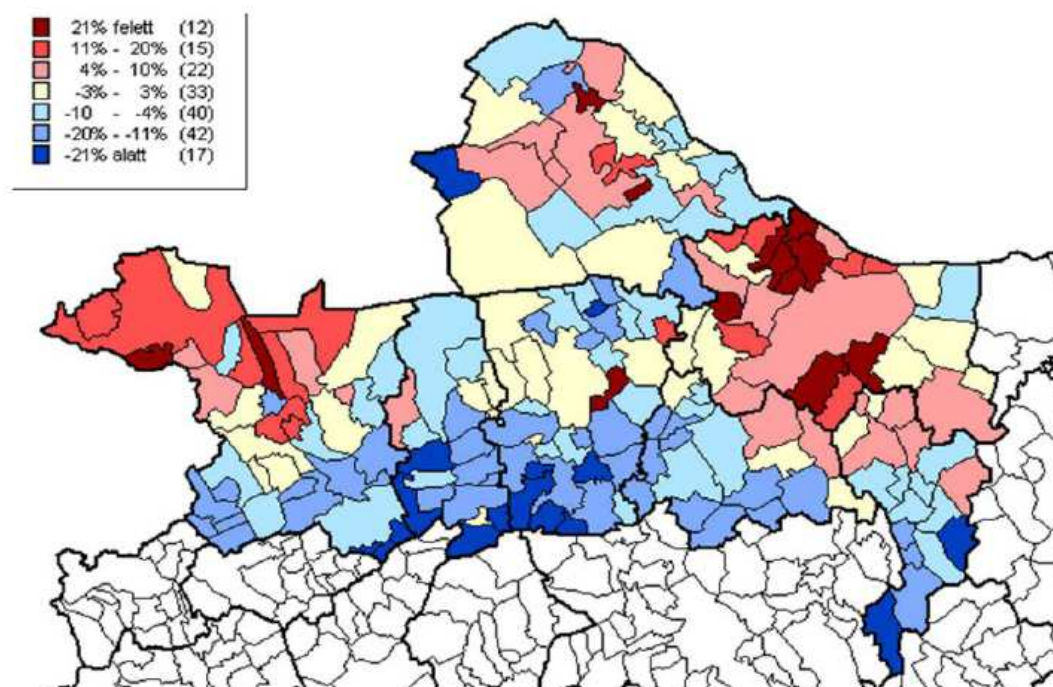
1. Jedlik Ányos stratégiai Cél – Kreatív humán erőforrások
2. Kühne Károly Stratégiai Cél – Innováció a gazdaságban
3. Baross Gábor Stratégiai Cél – Elérhetőség, megközelítés
4. Timaffy László Stratégiai Cél – Környezet, kultúra, életminőség
5. Göcsei Imre Stratégiai Cél – Belső kohézió, centrumok és perifériák
6. Eszterházy János Stratégiai Cél – Együttműködés a szomszédokkal

Kunsziget az 1. számú, Bécs-Mosonmagyaróvár-Győr-Komárom-Tatabánya-Budapest európai fejlődési tengely vonalában fekszik.

A fenti ábrán a megye öt meghatározó városának vonzáskörzetét láthatjuk. Kunszigetet a győri és a mosonmagyaróvári vonzáskörzet érinti.

A fenti ábrán a települések népességszám 2001-2011 közötti változása látható.

A megye valamennyi kistérségében negatív a természetes szaporodás. Alapvetően három csoport különböztethető meg:

1. Azon települések, amelyeknél olyan mértékű a bevándorlási pozitívum, hogy növekszik a népesség: Győr, Sopron, Mosonmagyaróvár város környékében található.
2. Tét és Pannonhalma térségének települései esetében nem éri el a bevándorlási nyereség

a természetes fogyást, ezért csökken a népesség.

3. A legrosszabb helyzetben a Rábaköz térségének települési vannak, ahol a természetes fogyás vándorlási veszteséggel párosul. Hasonló folyamatok figyelhetők meg a Répce-mente, a Tóköz és a dél-keleti megyehatárnál található településeken.

Kunsziget a középmezőnyben helyezkedik el (vajsínú kitöltés, -3 % és 3 % közötti).

A megye természeti, épített környezeti és kulturális öröksége

A természeti örökség védelmét két-két nemzeti park és natúrpark teljesíti a megyében: Fertő–Hanság Nemzeti Park; Balaton-felvidéki Nemzeti Park (fenyőfői ősfenyves); Soproni-hegység Natúrpark és Pannontáj-Sokoró Natúrpark. A természeti turizmus kiemelkedő helyszínei: Szigetköz, Lővérek, Fertőrákosi kőfejtő, Rába és **Mosoni-Duna (vízitúra útvonal)**, Magas-Bakony és Sokorói-dombság, Rábaköz és Tóköz (kisforgalmú útjai a kerékpárosokat, csendes falvai a nyugalmat kedvelő turistákat várják), termál- és gyógyfürdők (Balf, Győr, Mosonmagyaróvár, Lipót, Hegykő).

Közúti közlekedés

Nyugat-Dunántúl másik két megyéje felé (Vas, Zala) alacsony szintű, elégtelen kiépítettségű a közlekedési kapcsolat. Hiányzik a (megyénkben többágú) markáns, észak-déli irányú közlekedési folyosó: nevezetesen az M9 és M86 gyorsforgalmi utak és egy minőségi vasútvonal, mely mind a régió belső kohéziója tekintetében, mind pedig az adriai relációban kiemelt jelentőségű.

Mindez a Centrope régió szempontjából is jelentős lenne, mivel a Sopron térségéből kiinduló M9 és a Mosonmagyaróvárról induló M86 biztosíthatná Győr-Moson-Sopron megye észak-déli kapcsolatát Béccsel, illetve Szlovákiával és Csehországgal.

Ugyanakkor az M15 - M86 - M9 gyorsforgalmi útvonal-együttes része a TEN-T hálózatba tartozó közép-európai közlekedési folyosónak (CETC-ROUTE65), mely Svédországtól Horvátországig biztosítja az észak-déli nemzetközi kereskedelmi kapcsolatot.

Nagyon fontos lenne a kelet-nyugati M85-ös autópálya mielőbbi megvalósítása, mely Győr–Csorna–Kapunvár–Sopron térsége irányába biztosítana összeköttetést.

Jövőkép

A megye belső tereinek, a vidéki térségeknek a teljesebb integrálása a 2030-ig tartó időszak meghatározó feladata. A Rábaköz, a Répce mente, a Tóköz, a Sokoró-alja, a Bakony-alja térsége értékes természeti és környezeti, de egyben mezőgazdasági kultúrával is rendelkezik, amelyeknek hasznosítása, s egyben megújítása a megyei fejlesztéspolitika kiemelt célkitűzése. A kisvárosok határozottabb funkcióalakítása, azok gazdasági bázisainak megerősítése, a vidékükkel való jobb kapcsolatok sokoldalúbb megteremtése, a helyi termelési bázisok támogatása, azok korszerűsítése, a meglévő értékek megóvása és azok fokozott bekapcsolása az országos és országhatáron túli hálózatokba, segítheti a megye vidéki térségeinek felzárkózását.

1.2.3. Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Program

Kunsziget a győri járás része.

Területi célok:

Győri járás: A funkcionális nagyvárosi térség magterülete
Fejlesztési irány
Innovatív és élhető agglomerációs térség

1. Közlekedési hálózat fejlesztése

- Győri körgyűrű és a kistérségi belső kapcsolatokat erősítő úthálózat fejlesztése
- Elővárosi tömegközlekedési rendszer fejlesztése

2. A gazdasági potenciál erősítése

- Helyi ipar - gazdasági adottságok támogatása
- Aktív turisztikai és rekreációs fejlesztések

3. Élhető települések

- Lakóövezetek kiépítésének előkészítése
- Település infrastruktúra minőségének javítása
- Közszolgáltatások intézményi feltételeinek erősítése

4. Az agglomerációs intézményrendszer fejlesztése

- Térségi együttműködések létező formáinak fejlesztése
- Új típusú szervezeti, intézményi, települési együttműködések kialakítása / létrehozása
- Fejlesztő szervezet működtetése

Meghatározó területi egységek jövőképe:

Győr-Moson-Sopron megye fejlesztési szempontból négy nagyobb területi egységből áll.

1. Győr és térsége a korszerű és folyamatosan exportképes hazai ipar, döntően a járműipar első számú központja, az egyre szélesebb beszállítói és termelő-üzleti szolgáltató rendszerével.

Célok:

A megyeszékhely térségi hatása mind a megyében, mind a megye és országhatáron túlra érvényesül. A nagytérségi szervezőközpont szerepe folyamatosan bővítésével, további erősítésével, alakításával elérhető, hogy Közép-Európa fejlődési magterületének egyik alközpontjává váljon.

A város és térségébe települt gazdaság korszerű szerkezetét csak az innováció állandó emelésével lehet elérni, amihez szükséges a humán erőforrások megújítása, a szakképzéstől egészen az egyetemi képzésig és a kutatás-fejlesztésig. Az egészségipar, valamint a sport-kulturális-és turisztikai szolgáltatások folyamatos bővítése, erősítése a nagyvárosi szerep erősítését szolgálhatja.

A város és térsége kapcsolataiban a közlekedési relációk fejlesztése jelentheti a kedvező irányt, de az agglomerálódás szakszerű, tervszerű alakítása fokozhatja a környezetorientált terület felhasználást.

A területfejlesztési program Győri járás fejlesztési részprogram tervezett projektsomagjai között Kunszigetet a következők érintik:

Térségi szintű, foglalkoztatás-bővítési célú turizmusfejlesztés

Kunsziget: termálvíz-hasznosítás, termálfürdő, termálfalu; világörökségi színhely létrehozása, belső felújítása; turisztika termékkínálat bővítés

A szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, valamint óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségének fejlesztése

Kunsziget: bölcsőde, jövőház építés

Kisléptékű települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztések

Kunsziget: Alsó-szigetközi szennyvíztisztító telep korszerűsítése, belterületi csapadékvíz elvezetésének megoldása

Térségi és helyi léptékű energetikai potenciál kiaknázására épülő komplex fejlesztési programok

Kunsziget: Alternatív energia hasznosítása (szélerőmű park)

14101. sz. út felújítása

Kunsziget-Győr kerékpárút-lassúforgalmú út kiépítése

Kunsziget-Öttevény-Mosonszentmiklós kerékpárút kialakítása

Közlekedési csomópont kialakítása Kunsziget Fő út - Mecseri út

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A településfejlesztési koncepció során a következő területrendezési dokumentumok kerületek figyelembe vételre.

- Országos Területrendezési Terv (2003. évi XXVI. tv.)
- Győr-Moson-Sopron Megye Területrendezési Terve

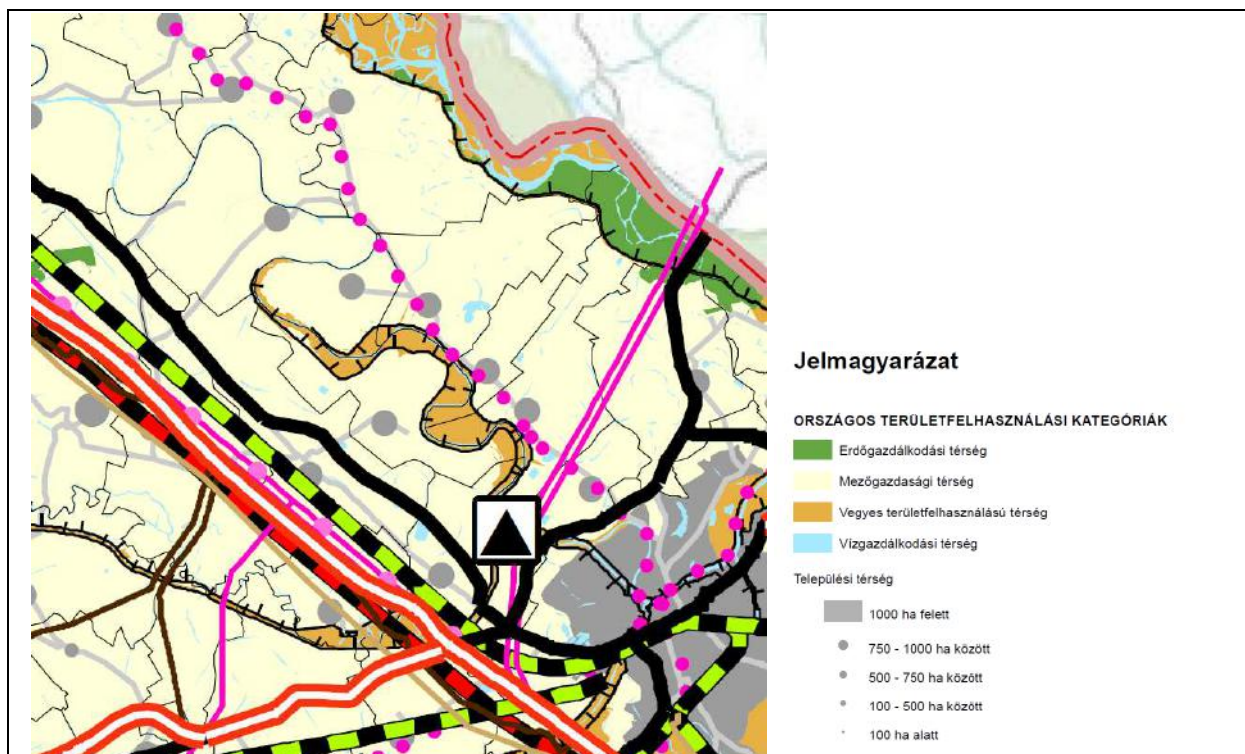
1.3.1. Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Kunsziget a vegyes területfelhasználású térség, a mezőgazdasági térség és települési térség országos területfelhasználási kategóriában érintett.

Kunszigeten nem találhatóak meg országos jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények elemei.

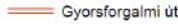

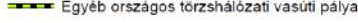

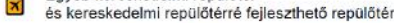

Kunszigeten a következő országos jelentőségű műszaki és infrastruktúra-hálózatokat és egyedi építményeket tartalmaz az ország szerkezeti terve:

- elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal

ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA- HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK

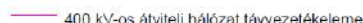

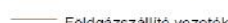

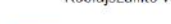
Országos jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Nagy sebességű vasútvonal
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
- Nemzetközi kereskedelmi repülőtér
- Egyéb kereskedelmi repülőtér és kereskedelmi repülőtérrel fejleszthető repülőtér
- Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérrel fejleszthető repülőtér
- Országos kerékpárút-törzshálózat eleme
- Országos jelentőségű kikötő
- Határkikötő

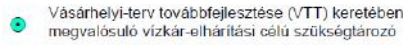

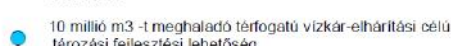
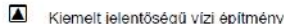
Alaptérképi elemek

- Országhatár
- Megyehatár
- Közigazgatási határ
- Burkolt út

Országos jelentőségű energetikai hálózatok és egyedi építmények

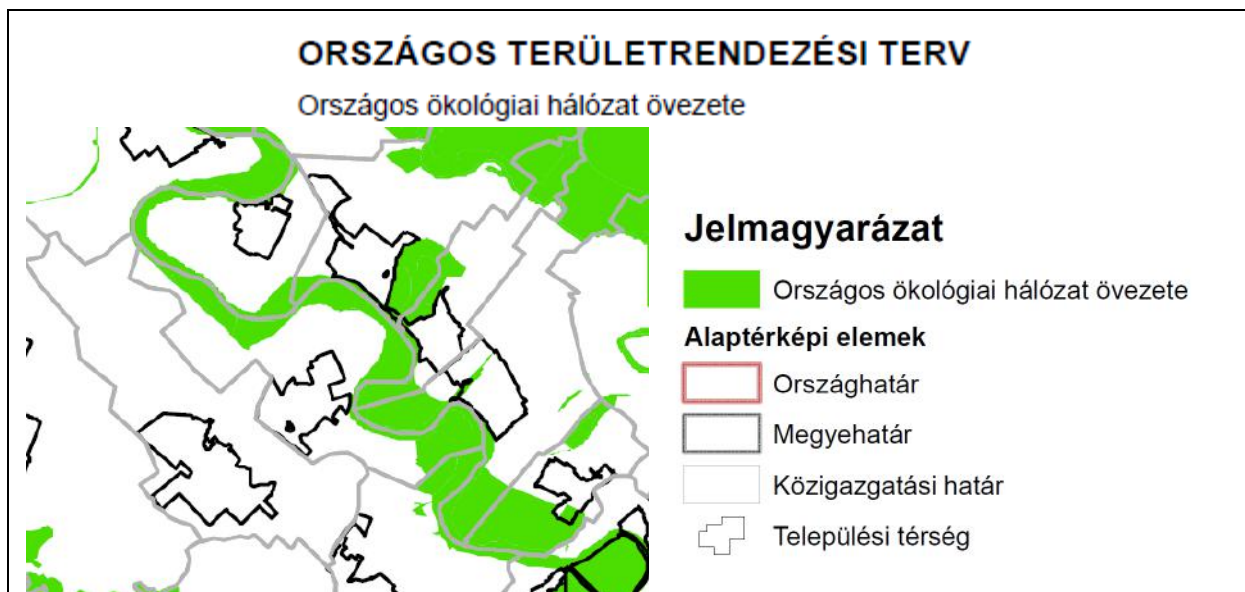
- Atomerőmű
- Egyéb erőmű
- 750 kV-os átviteli hálózat távvezetékkeleme
- 400 kV-os átviteli hálózat távvezetékkeleme
- 220 kV-os átviteli hálózat távvezetékkeleme
- Földgázszállító vezeték
- Kőolajszállító vezeték
- Termékvezeték

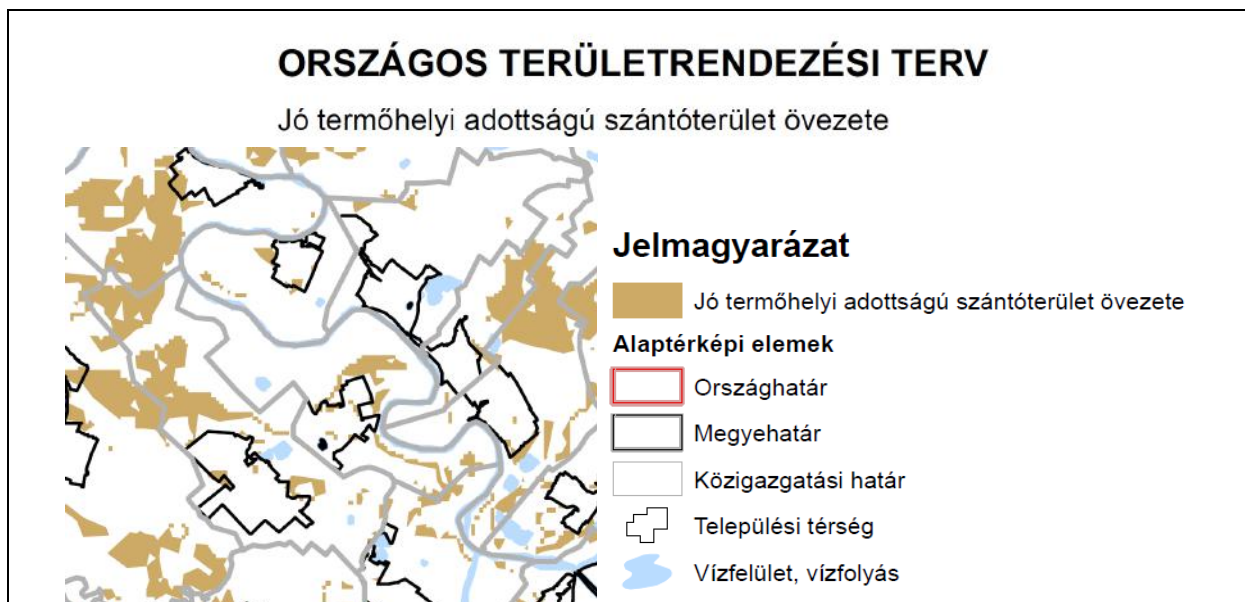
Országos jelentőségű vízi létesítmények

- Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal
- Országos jelentőségű csatorna
- Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT) keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározó
- Országos jelentőségű vízkár-elhárítási célú tározó
- 10 millió m3 -t meghaladó térfogatú vízkár-elhárítási célú tározási fejlesztési lehetőség
- Kiemelt jelentőségű vízi építmény

Országos jelentőségű hulladékgazdálkodási építmények

- Radioaktív hulladék-tároló
- Veszélyeshulladék-lerakó
- Veszélyeshulladék-égetőmű

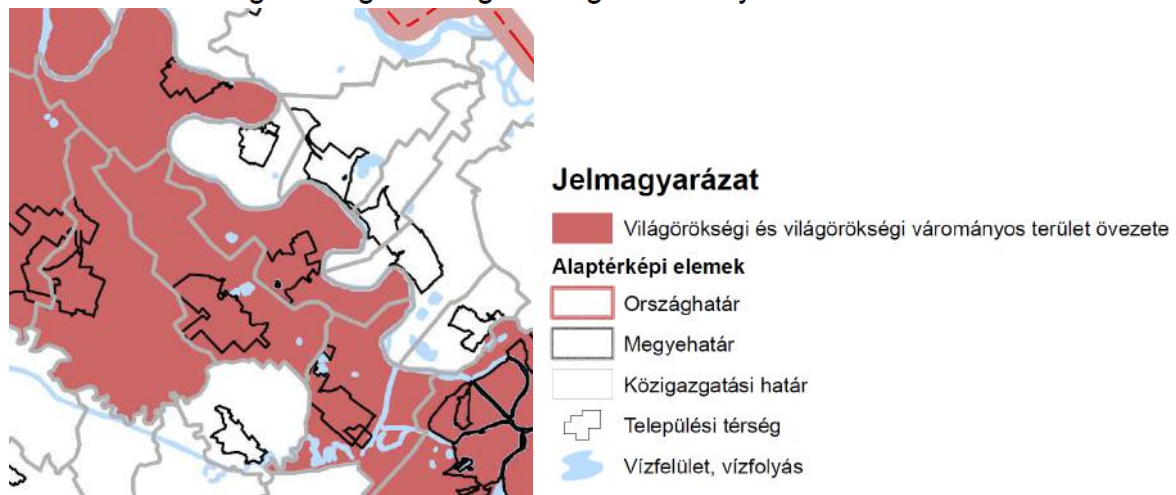
ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete

ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV

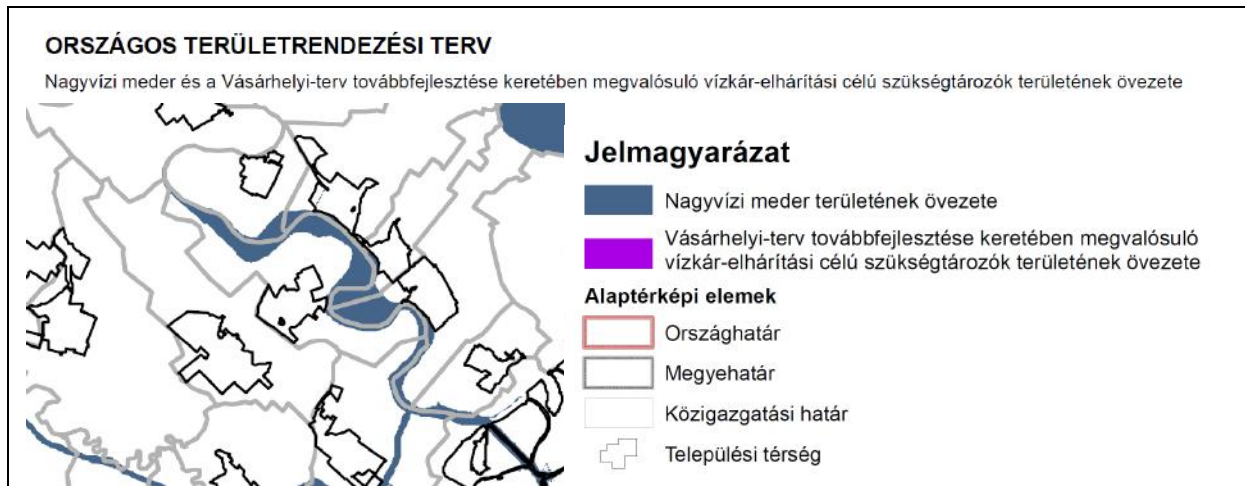
Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete

ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV

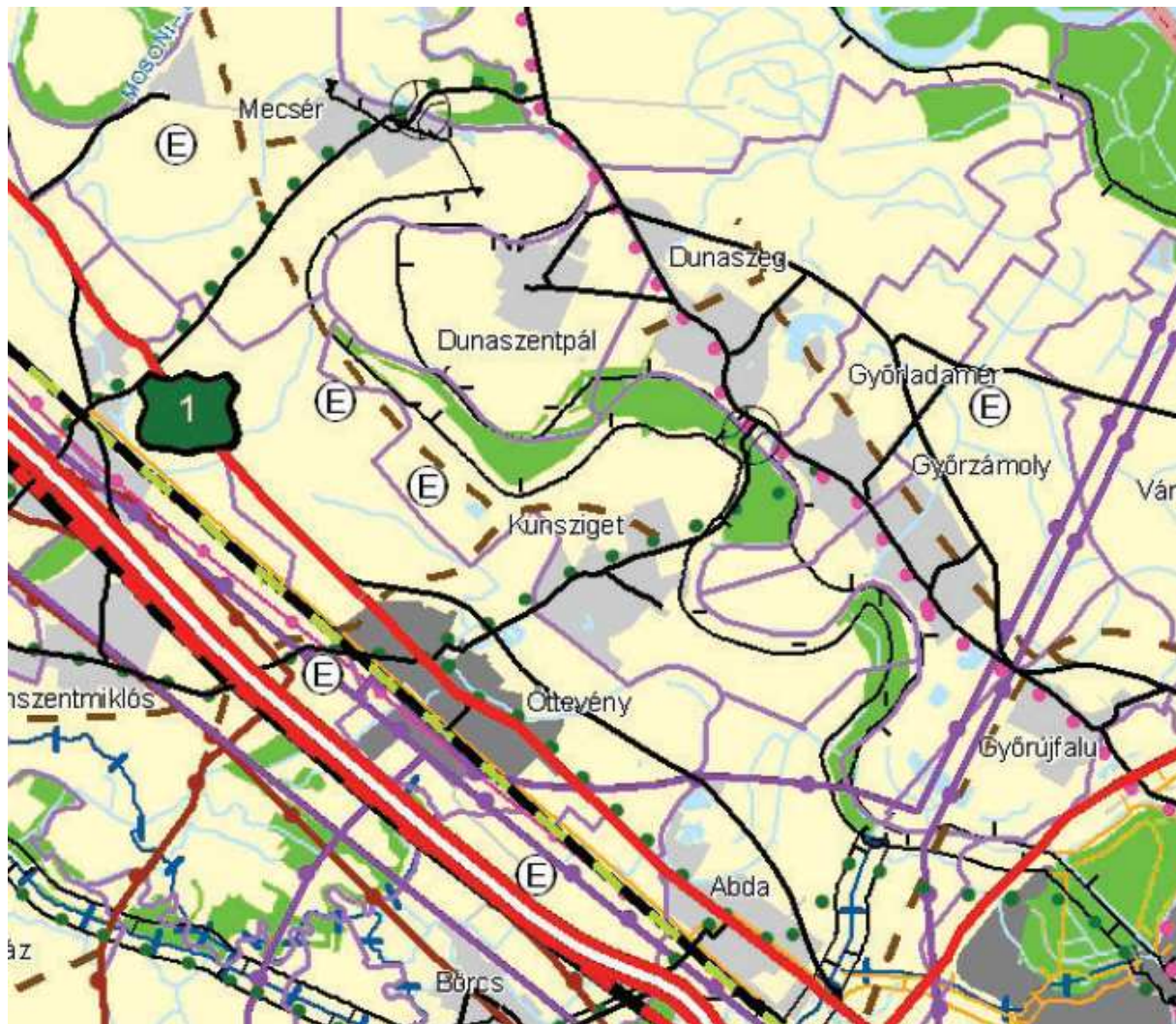
Országos vízminőség-védelmi terület övezete

1.3.2. GyMS Megyei Területrendezési Terv

Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata Közgyűlése a 10/2005.(VI.24.) számú rendeletével hagyta jóvá a Győr-Moson-Sopron Megyei Területrendezési Tervet, melyet 2010-ben felülvizsgált. A módosítást 12/2010.(IX.17.) számú rendelettel hagyta jóvá.

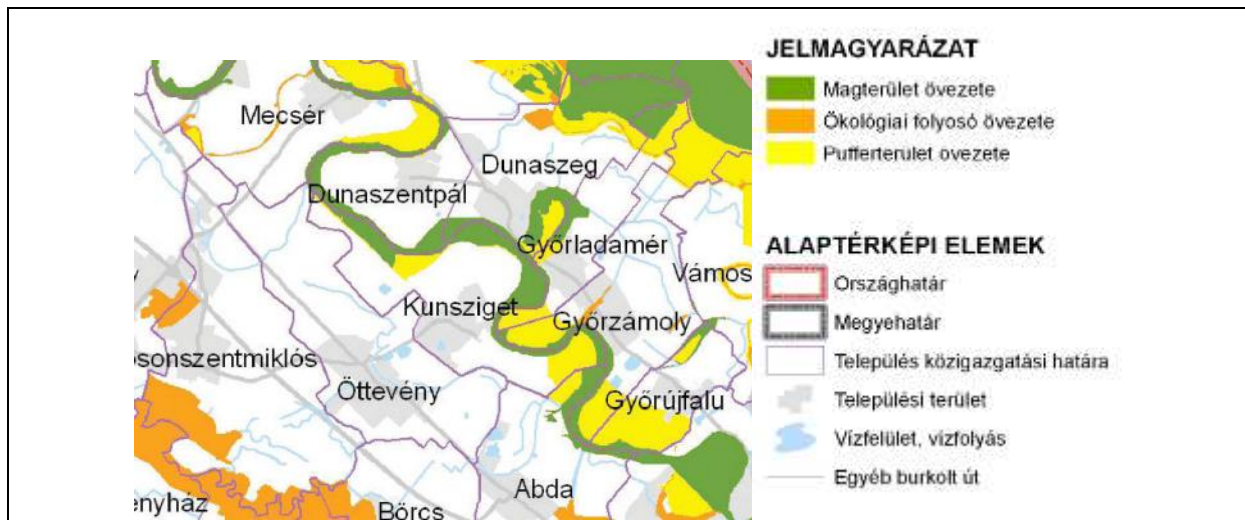
Térségi Szerkezeti Terv (forrás: GY-M-S Megye Területrendezési terve)

A megyei övezetek lehatárolásánál az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 31/B. §-a átmeneti rendelkezéseket tartalmaz a megyei terv országos tervvel való összhangba-hozatalának jóváhagyásáig. Ennek értelmében az érvényes megyei tervben szereplő települést érintő megyei övezetek közül a következőket nem vettük figyelembe:

- kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete
- kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete
- nagyvízi meder övezet
- kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete
- együtt tervezhető térségek övezete

Kunsziget a következő megyei övezetekben érintett:

- magterület övezete
- pufferterület övezete

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Kunsziget fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai

Szomszédos települések: északról Dunaszentpál, Dunaszeg, Györladamér, keletről Györszámoly, délről Abda, délnyugatról Öttevény határolja.

Kunszigethez **Dunaszentpál, Dunaszeg, Györladamér, Györszámoly** vízgazdálkodási területtel (Mosoni-Duna) kapcsolódik. Dunaszentpál és Dunaszeg felé a Bolgányi-híd jelent közúti kapcsolatot, Dunaszeg felé még egy tervezett közúti kapcsolatot is tartalmaz a GY-M-S Megyei Területrendezési Terv, amely szerepel a jelenlegi dunaszegi és kunszigeti településrendezési tervekben is.

Abda a településhez külterülettel, mezőgazdasági és erdőterülettel kapcsolódik.

Öttevény a településhez külterülettel, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, út – és erdőterülettel kapcsolódik. Öttevény és Kunsziget között az 14101. sz. állami út teremt közúti kapcsolatot, ezen felül mindkét településrendezési terv tartalmaz egy másik közúti összeköttetést az állami úttól délnyugatra (Börcs-Kunsziget tervezett településközi út). Az Országos Területrendezési

Terv is tartalmazza az 1. számú főút abdai-öttevényi elkerülőjét, amely Kunsziget számára is kedvező lehet, mert gyorsabb eljutást eredményezne a megyeszékhely felé.

1.5. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.5.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

Az első rendezési terv 1990. évben készült. A következő rendezési terv 2001-2002-ben készült el, a terveket a 61/2002.(VI.18.) Kt. határozattal és a 6/2002.(VI.24.) Ör.sz.rendelettel hagyták jóvá.

Ezek jelenleg a hatályos településrendezési eszközök, amelyek több alkalommal módosultak:

2005-ben lezajlott két módosítási eljárás; a különleges-termálüdülő területen növelték meg az építménymagasságot (Jóváhagyása: a 6/2005. (VIII. 26.) Önk. rendelettel), illetve egy lakótömbben csökkentették a minimális teleknagyságot (Jóváhagyása: 9/2005. (X.14.) Ök. rendelettel).

2006-2007-ben is lezajlott két eljárás, amely a termálfalu projekt sikeres megvalósítását segítő módosításokról (Jóváhagyása: 106/2007. (VIII. 30.) Kt. határozattal és 13/2007. (VIII.31.) Kt. rendelettel), illetve szélérőműpark létesítéséről szolt (Jóváhagyása: a 18/2008. (I.31.) kt. határozattal és a 1/2008. (I.31.) kt. rendelettel).

2009-ben két lakótömb min. teleknagyságát csökkentették (Jóváhagyása: 8/2009. VII. 24. Kt. rendelettel), illetve az egyik központi Vt tömbben változtattak a beépítési módon (Jóváhagyása: 14/2009. XI. 6. rendelettel).

2011-ben egy kertvárosias lakótömbben módosult egy övezeti határvonal (Jóváhagyása: 4/2011. (III.3.) Kt. rendelettel)

2012-ben egy lakótömbben megnövelték az építménymagasságot, illetve az erdőterületeket szabályozták (Jóváhagyása: 8/2012.(VI.15.) rendelettel).

Kunsziget hatályos településrendezési eszközei a következők:

- Kunsziget Fejlesztési Koncepciója
- 61/2002.(VI.18.) Kt. határozattal jóváhagyott Kunsziget településszerkezeti terve
- 6/2002.(VI.24.) Ör.sz.rendelete a helyi építési szabályzatról

1.5.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

Tervezett fejlesztés	Megvalósult/nem valósult meg
József Attila utcától északra új feltáró út, kb. 60 lakótelek kialakítása	-
Új gazdasági terület a meglévő mellett, a Bolgányi-hídhöz vezető úthoz kapcsolódó új feltáró út, kb. 15 telek kialakítása	-
A Szent István király utca elnevezésű tömbfeltáró út, gyalogút és kb. 25 új lakótelek kialakulása	Részben beépült, gyalogút hiányzik
A Szent István király utca és a Dózsa György utca közötti újabb tömbfeltáró út, gyalogút és kb. 25 új lakótelek kialakítása	-
A Dózsa György utcától keletre fekvő új utca, kb. 30 új	-

lakótelek kialakítása-	
József Attila utcától északra fekvő új gazdasági területek, kb. 40 telek kialakítása, új útnyomvonalak kijelölése	-
Fő utca és Kertes utca közötti új tömbfeltáró út, kb. 20 db új lakótelek kialakítása	-
Temető mellett kiszabályozott út, kb. 20 db lakótelekkel	-
Termálfalu projekt megvalósítása (kb. 110 telek)	Telekalakítás, közművesítés, útaszfalozás megtörtént, beépülése nem kezdődött el
Különleges termálterületek kiépítése (kb. 10 ha)	-
Különleges termál-üdülő területek kiépítése (kb. 8 ha)	-
A település déli, délkeleti részén nagymértékű lakóterület-fejlesztés, kb. 250 db lakótelek kialakítása	-
A Mosoni-Duna partjához közel fekvő üdülőterület kialakítása	-

Összességében megállapítható, hogy a lakóterületi bővítések nem voltak olyan mértékűek az elmúlt 10-15 évben, mint amire a hatályos rendezési terv lehetőséget adott. Jelenleg az önkormányzat a „termálfalu projektben” kialakított telkeket szeretné eladni lakótelkeként.

1.6. A település társadalma

1.6.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

Népesség összetétele, alakulása

Egy település fejlesztési programjának készítése során az egyik legfontosabb szempont az ott élő emberek életkörülményeinek, érdekeinek figyelembe vétele. A fejlesztési irányok számbavételekor elsődleges cél a településen élő lakosság megtartása, helyzetének javítása, illetve más települések lakóinak idevonzása, ezzel együtt a lakosság növelése.

A tervezéskor fontos tudni, hogy a településen mekkora, és milyen összetételű népességszám várható. Erre azért van szükség, hogy a későbbiekben meg tudjuk határozni más szakági fejlesztések mértékét.

A népességszám alakulása két szélsőérték között várható. Az egyik a jelenlegi országos népességcsökkenési tendenciákat figyelembe vevő helyi adat, a másik a távlati lakóépület állomány nagyságából számított elméleti népességbefogadási lehetőség.

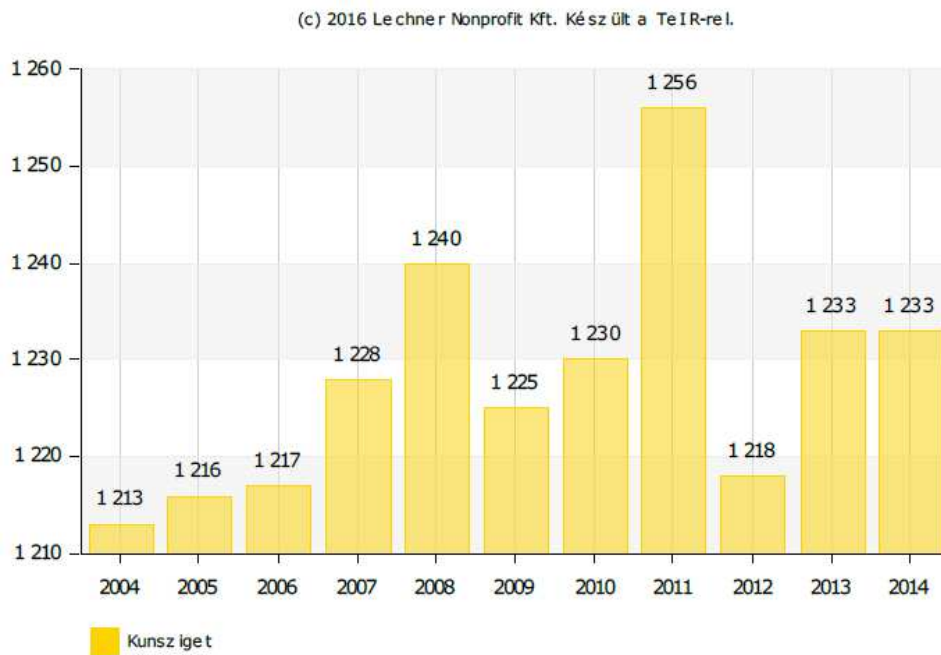
A részletező demográfiai adatok segítségével megállapítható, hogy a természetes szaporodás negatív mértékét a vándorlási egyenleg pozitív értéke egyensúlyozni tudja mindaddig, amíg az önkormányzat telkeket tud az idetelepülők és a helybenmaradók részére bocsátani. Mindezen a megállapítások alapján a távlatban dinamikus lélekszám-növekedésre lehet számítani. Az idetelepedő és visszatelepedő lakók itt helyben is munkához juthatnak. De a kunszigeti önkormányzatnak célja kell legyen – hogy a beköltözőket ide tudják csábítani, illetve a helyi lakosokat, elsősorban a fiatalokat a településen „meg tudják tartani”-, a közművesített telkek kialakítása, és azok ésszerű értékesítése. Csak így lesz képes erősödni a település lakosságmegetartó ereje.

A település demográfiaailag kedvező helyzetű. A népességszám 2004 és 2008 között folyamatosan növekedett, ezután kis visszaesés következett, ez valószínűleg a gazdasági

válságnak tudható be, ekkor az építkezések száma lecsökkent, ezzel együtt a beköltözők száma is.

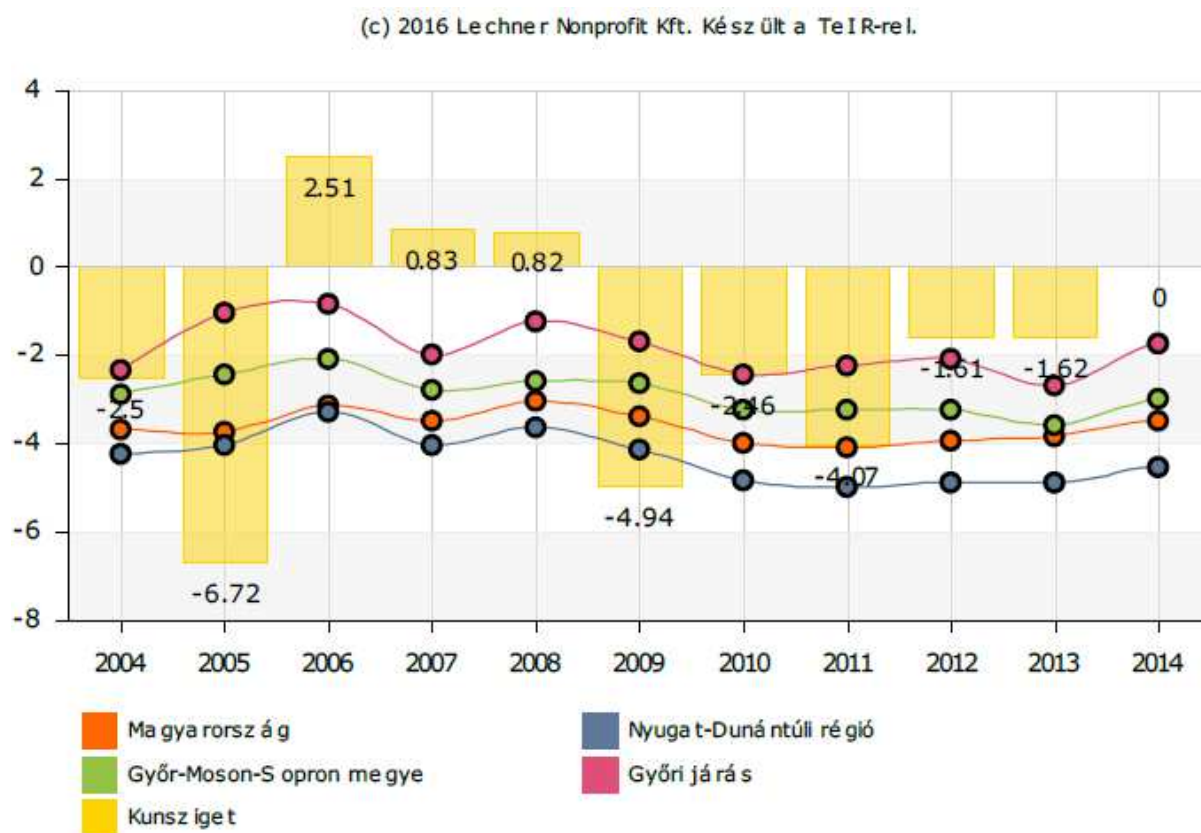
Lakónépeség (fő)

A lakónépeség az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék)

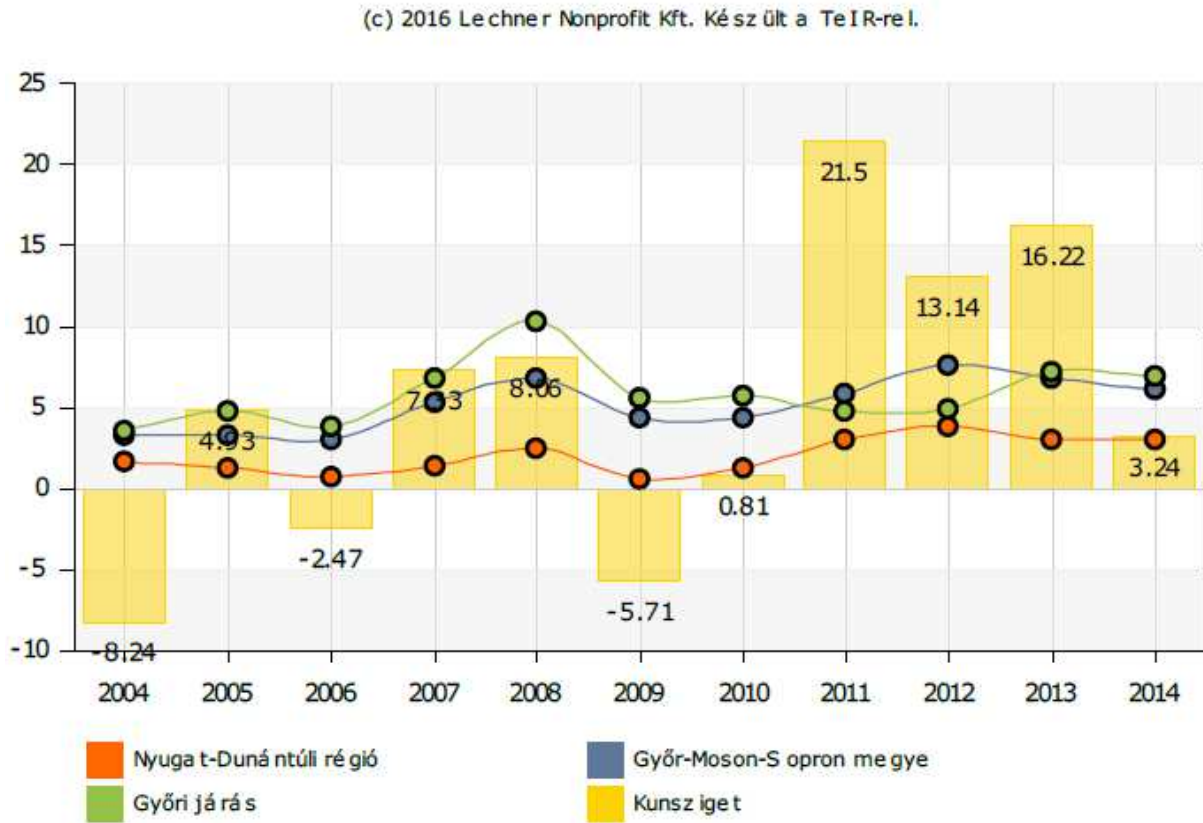
Az élveszületések és a halálozások különbözete.

Míg Magyarországon és a többi vizsgált területi egységben fogyás tapasztalható, addig Kunszigeten 2006 és 2008 között a természetes szaporodás a jellemző, ez köszönhető a fiatal betelepülőknek, ezt a tendenciát kellene a következő évekre is átmenteni.

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Vándorlási különbség az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbsége.

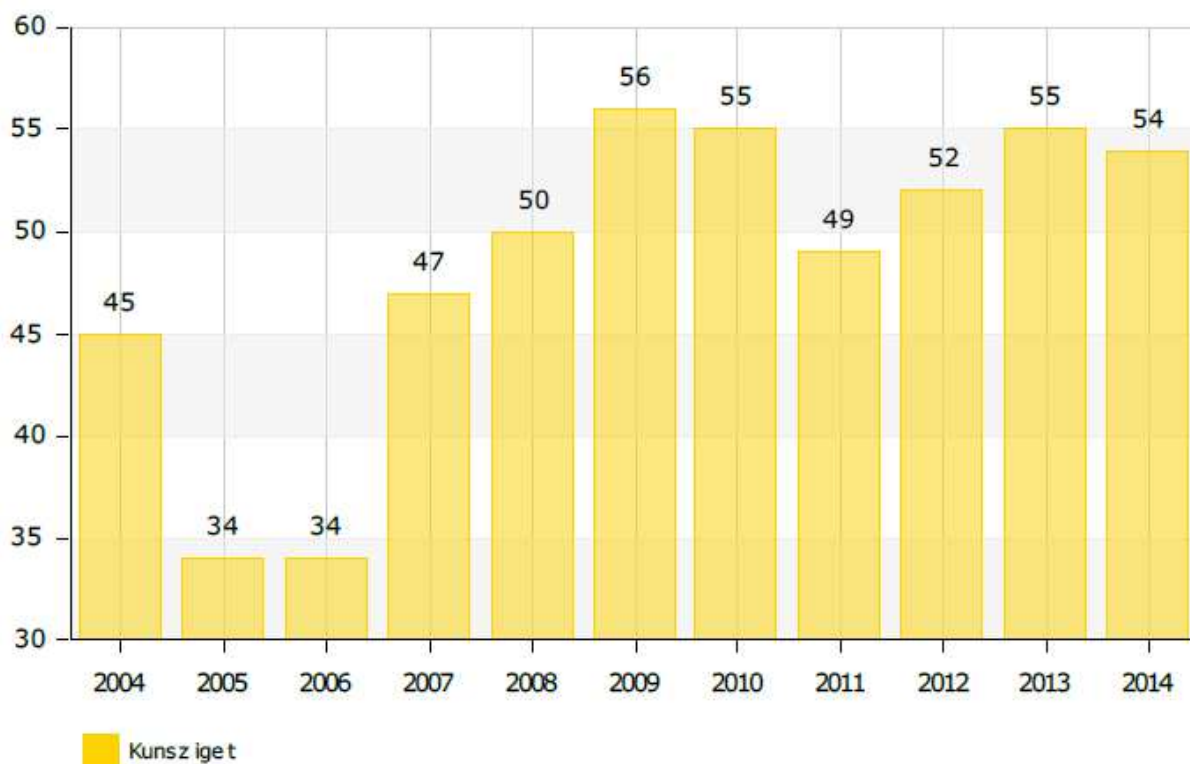
Kunszigeten - néhány évtől eltekintve – pozitív a vándorlási egyenleg, ezt a tendenciát tovább szeretné erősíteni az önkormányzat.

Népsűrűség

Kunsziget népsűrűsége 68,51 fő/km², a győri járásnak 214 fő/km² a 2012. évi adatok szerint.

Óvodába beíratott gyermekek száma

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

2006-tól 2007-ra ugrott nagyobb mértékben a beíratott gyermekek száma, utána némileg stagnált.

Nemzetiségek (forrás: KSH)

Győr-Moson-Sopronban 2011-ben a hazai nemzetiséghez tartozóknak csupán a harmada vallotta magát anyanyelve alapján valamely nemzetiséghez tartozónak. A megyében élő nagyobb lélekszámú kisebbségek közül a horvátok hattizede, a németek egyötöde, a cigányok egyharmada nyilatkozott nemzetiségi kötődéséről ilyen vonatkozásban. A megyében a német, a cigány, a horvát és a szlovák a legnépesebb etnikum. A németek az itt élő hazai kisebbségek 54 százalékát, a cigányok 16 százalékát, a horvátok pedig 13 százalékát alkották. Magyarország és Szlovákia Európai Unióhoz történt csatlakozása után, az élénkülő gazdasági kapcsolatok, a munkavállalási és otthonteremtési lehetőségek következtében ugrásszerűen nőtt a megyében a szlovákok létszáma.

A legutóbbi népszámláláskor az itt élő szlovákok a nemzetiségek 8,0 százalékát alkották. A többi kisebbség lélekszáma alacsony, részesedésük egyenként 5 százalék alatti.

Vallási hovatartozás

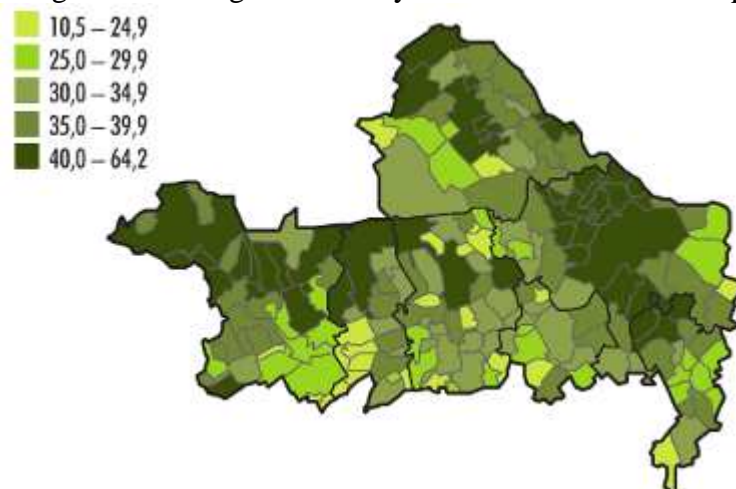

A római katolikus egyház meghatározó szerepet tölt be a megye vallási életében, követői valamennyi településen megtalálhatóak. Kunsziget lakosságának 67,1 %-a katolikus vallásúnak vallotta magát.

Általánosan elmondható, hogy egyre nő a felekezethez nem tartozók száma megyei szinten, ez az érték Kunszigeten 5,1 %.

Képzettség

A legalább érettségizettek aránya a 18 éves és idősebb népességben, 2011 (%)

A 18 évesek és idősebbek körében a legalább érettségivel rendelkezők aránya 49 százalék volt a megyében. Kunsziget a felmérés szerint a 40-64,2% közötti kategóriába tartozik.

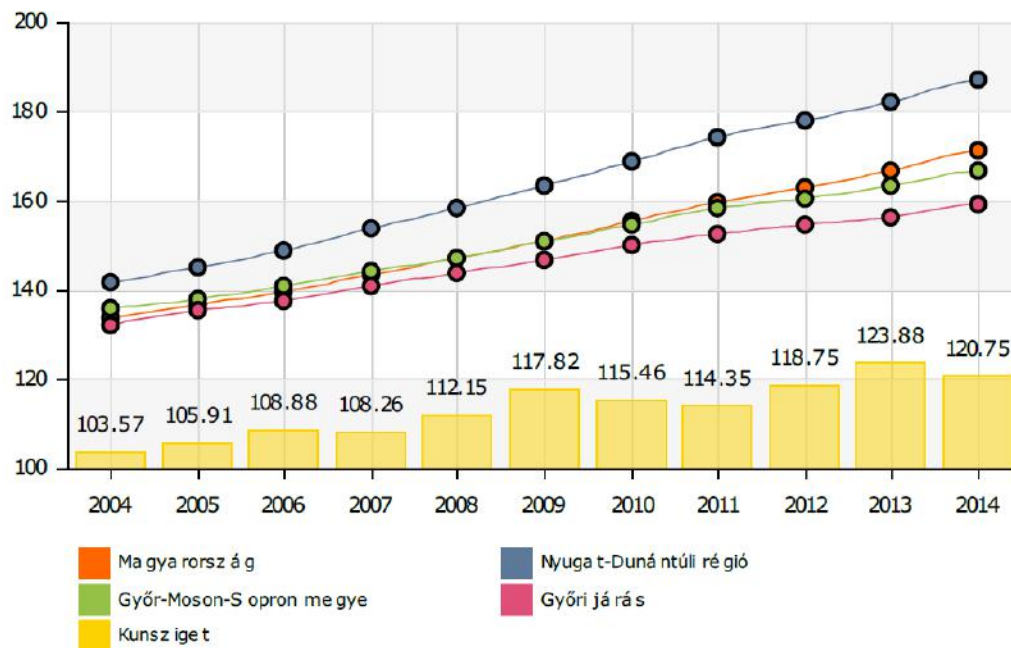
Nyelvismeret:

A népesség nyelvismeretét kedvezően befolyásolta a megye nyugati határszéli fekvése, gazdasága és az itt élők iskolázottsági színvonala. 2011-ben a lakosság negyede nyilatkozott úgy, hogy az anyanyelvén kívül más nyelvet is beszél, ez az arány tíz évvel korábban még 22 százalék volt. A legnagyobb változás az 1990-es évtizedet jellemezte, ekkor 2,7-szeres növekedés következett be, amit a gazdasági szerkezetváltás, az oktatási rendszer átalakulása is jelentősen befolyásolt.

Öregedési mutató

Állandó népességből a 100 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma

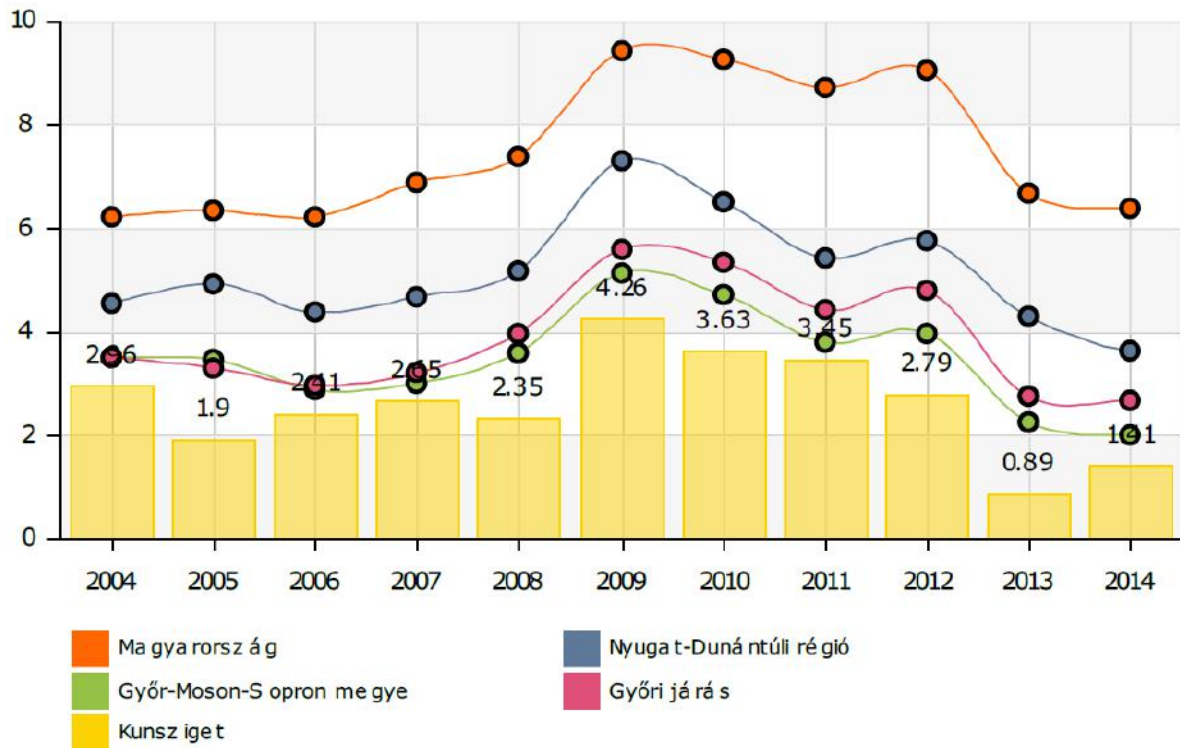
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Kunszigeten is tetten érhető a többi területi egységben tapasztalható folyamatos növekedés, ugyanakkor a településen sokkal kisebb mértékű, mint a többi vizsgált területnél.

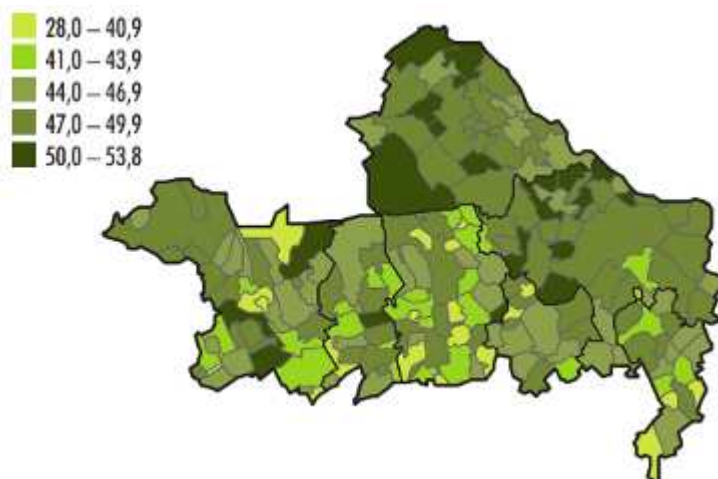
Munkanélküliségi ráta (százalék)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A munkanélküliségi ráta kunszigeti értékei nagyjából követik, sőt alatta maradnak a megyei és járási értékeknek, nem tér el azoktól nagymértékben, ugyanakkor az országos értéket lekörözi, köszönhető helyi vállalkozásoknak és a közeli megyeszékhely, Győr gazdasági erejének.

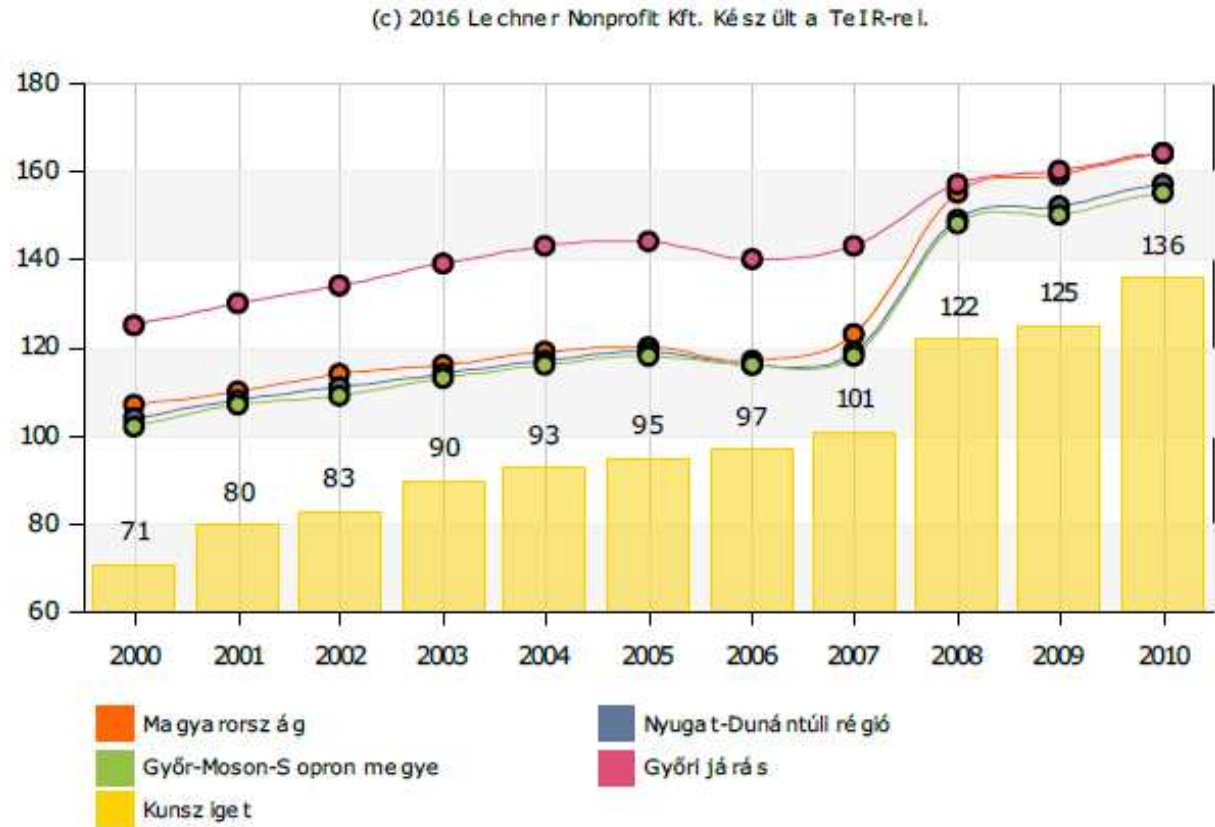
A gazdaságilag aktív népesség aránya, 2011 (%) (forrás: KSH)

A 2011. évi népszámlálás időpontjában Győr-Moson-Sopron megyében az aktívok száma 213,5 ezer fő volt, ami 19 ezer fővel haladta meg a tíz évvel korábbit. A népesség 48 százaléka tartozott csoportjukba, ami 2,3 százalékponttal magasabb hányadot képviselt, mint

országosan. A gazdaságilag aktív népesség aránya Kunsziget esetében pár százalékponttal a megyei átlag alatt marad.

1000 lakosra jutó regisztrált gazdasági vállalkozások száma (db)

A gazdasági vállalkozások számának növekedésében követi a község a többi vizsgált egységet, az önkormányzat várja az újabb és újabb befektetőket, sok beépítetlen gazdasági terület van a településen. Megállapítható, hogy a vállalkozások száma a 2000-es évek elejéhez képest nőtt, illetve hozzá kell tenni, hogy ez a diagram nem számol a vállalkozások nagyságával.

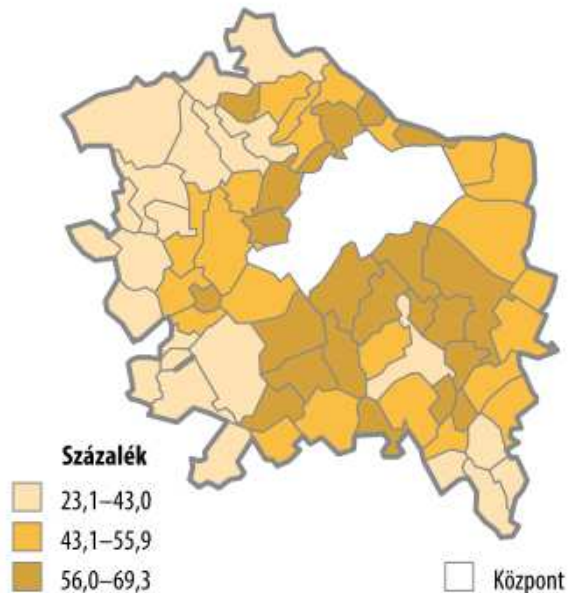
Foglalkoztatottság

A Nyugat-dunántúli régióban az utóbbi évek negatív folyamatai ellenére is jóval kedvezőbb a foglalkoztatási helyzet, mint az ország legtöbb régiójában, csak Budapesten jobb még a helyzet valamivel.

A foglalkoztatottak száma 2011-re 5 ezer fővel meghaladta az 1990. évi népszámláláskor rögzítettet, a tíz évvel korábbihoz képest pedig 13,9 ezer fővel gyarapodott. A 198,3 ezer fős létszámuk a népesség 44 százalékát tette ki, míg a 15–74 éves népességhez viszonyított arányuk az utolsó két census között 54-ről 56 százalékra emelkedett. 2011-ben a foglalkoztatottak 96 százaléka, 189,8 ezer fő volt aktív kereső, számszerű növekedésük ellenére foglalkoztatottakon belüli arányuk az előző összeíráshoz képest kismértékben csökkent. Ezzel párhuzamosan viszont többen vállaltak munkát gyermekgondozási ellátás mellett és több ezerrel nőtt a nyugdíj vagy járadék mellett kereső tevékenységet folytatók száma (7600 fő) is.

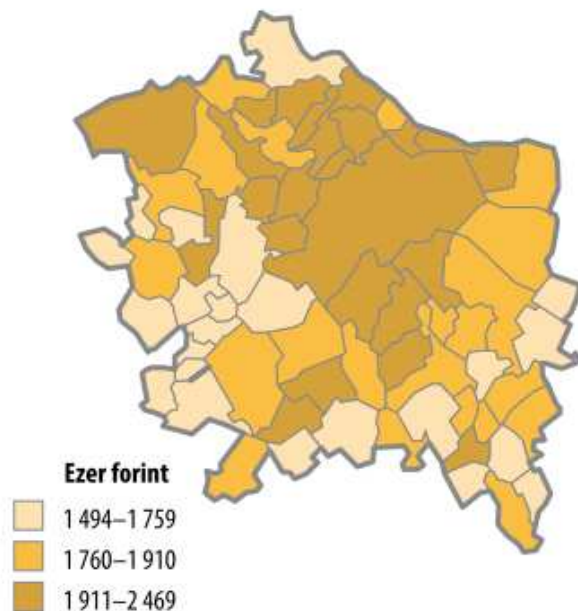
A térség foglalkoztatási szerkezetét vizsgálva látható, hogy mind a kistérségen belülre, mind annak határain kívülre jelentős az ingázás. Győr mellett Kunsziget is fogad ingázókat a környező településekről, ám jelentősebb a munkaerő áramlása a térségen kívüli nagyobb ipari körzetekbe. A kistérségtől délre Győr, északra Mosonmagyaróvár fogadja a munkavállalókat.

A központba naponta ingázók aránya a foglalkoztatottak százalékában, 2011 (forrás: KSH)

Jövedelem:

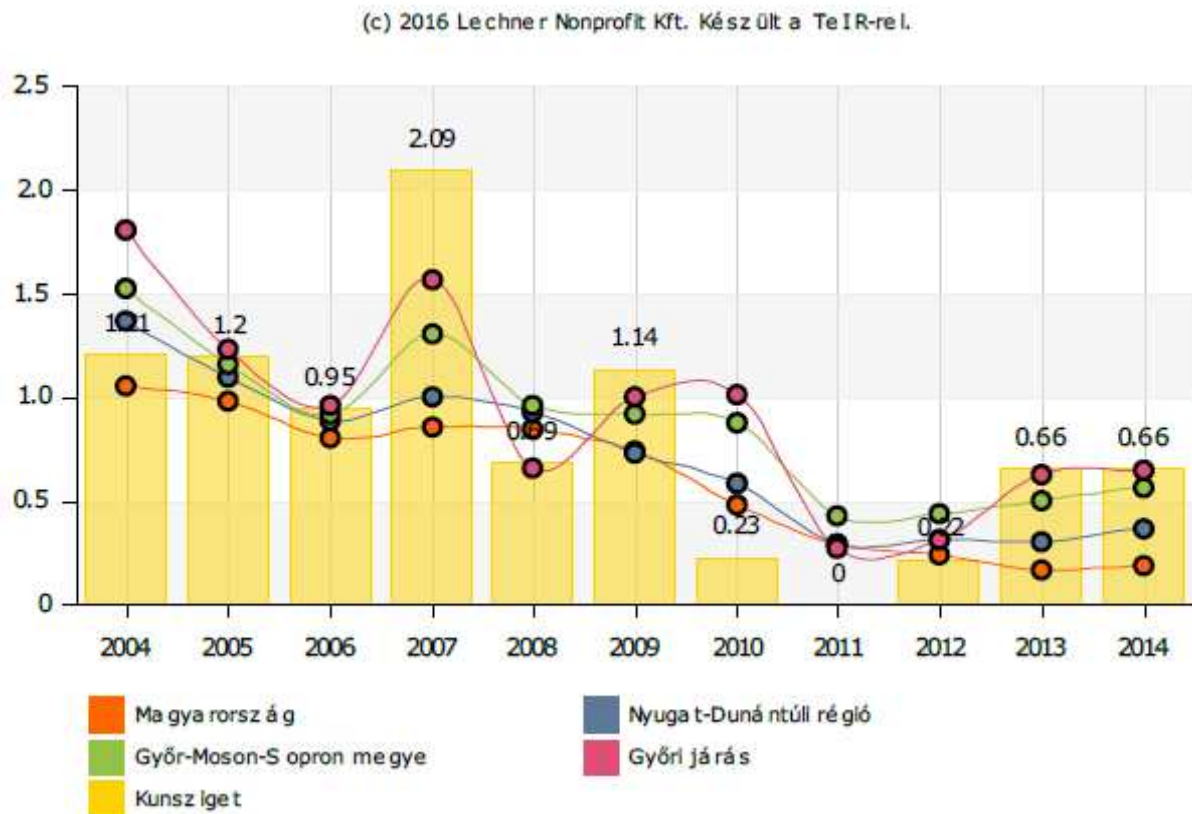
Az egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem, 2012

A területi összehasonlításban kedvezőbb foglalkoztatottsági és kereseti lehetőséget a lakosság jövedelmi helyzete is tükrözi. A győri agglomerációban élők majd fele fizetett jövedelemadót 2012-ben, az egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem nagysága pedig meghaladta a 2 millió forintot. Utóbbi mutató 10 %-kal felülmúlta az országos átlagot.

Az agglomerációban a megyeszékhely, illetve a közvetlen közelében fekvő települések helyzete a legkedvezőbb, ami a magasabb foglalkoztatottsággal és kereseti viszonyokkal összefüggésben jelzi az itt élők jövedelmi szintjét is.

Új lakások aránya a lakásállományon belül (százalék)

A 1990-es évtizedben, a lakáspiaci intézményrendszer kialakulásának éveiben a lakásépítés üteme csökkent, a lakásállomány gyarapodása jóval 10 százalék alatt maradt. 2001-től az ösztönző állami támogatású hitelprogramok hatására a lakásépítés kimozdult a mélypontról és növekedésnek indult. Évről évre nőtt az újonnan épült lakások száma, és 2007-re csúcspontot ért el. Ezt követően az állami támogatású lakáshitelezés visszaszorulását a devizahitelezés részben ellensúlyozni tudta, de a lakásépítési kedv visszaesett. Az épített lakások száma lassan csökkenni kezdett, a csökkenés a 2008-ban kezdődő gazdasági válság hatására felerősödött, és az évtized végére a II. világháború óta nem tapasztalt mértékben visszaesett.

Népesség, lakásállomány, terület

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma
2015.01.01.	1 233	456
2014.01.01.	1 233	453
2013.01.01.	1 218	450
2012.01.01.	1 205	449
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	1 203	449
2010.01.01.	1 225	438
2009.01.01.	1 240	433
2008.01.01.	1 228	430
2007.01.01.	1 217	421
2006.01.01.	1 216	417
2005.01.01.	1 213	412
2004.01.01.	1 227	408
2003.01.01.	1 198	401
2002.01.01.	1 209	397
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	1 208	398
2000.01.01.	1 180	397
1999.01.01.	1 185	397
1998.01.01.	1 184	397
1997.01.01.	1 165	390
1996.01.01.	1 159	382
1995.01.01.	1 162	377
1994.01.01.	1 126	376
1993.01.01.	1 112	372
1992.01.01.	1 115	371
1991.01.01.	1 129	366
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	1 118	363

Települési identitást erősítő tényezők*Történelmi áttekintés*

A falu első írásos említése - mai ismereteink szerint - 1443-ban történt, mint a Héderváry család szállásbirtokosainak egyike, több környező település társaságában Sziget néven szerepel a Héderváryak és a Tamásyak között kötött egyezségben.

A mohácsi vész után részekre szakadt országban a falu Szapolyai-párti földesurát, Héderváry Istvánt I. Ferdinánd megfosztja szigetközi birtokaitól, Bakics Pál huszárcapitánynak juttatja a területet. Tőle Héderváry Lőrinc és György szerezte vissza a család ősi birtokát. Lőrinc kastélyt építtetett a faluban, amit az újra birtokba kerülő Bakicsok leromboltattak. A reformáció idején evangélikus hitre tért át a falu, új földesura, Czobor Imre hatására.

A török harcok a falu sorsát is megpecsételték. Győr török kézre kerülésével a lakosság innen is elmenekült. 1602-ben az országos adóösszeírásban kipusztult, lakatlan helységként szerepelt a falu. Földesura gróf Montecuccoli. 1670-es években Széchényi Lőrinc építtette a település első templomát. Az újra benépesülő település népe 1683-ban ismét kénytelen volt

menekülni (a Táborhelynek nevezett dűlő is tanúskodik róla), amikor a török Bécs ellen vonult. 1698 után a Viczay-Héderváry család birtokolta a falut, ők telepítették újra katolikus lakossággal. Az 1728-tól vezetett anyakönyv szerint kb. 600 lakója volt ekkor a falunak, az 1784-87-es népszámlálás pedig 98 házban 725 lakost talált.

1786-ban az addig Öttevény filiájaként szereplő község önálló plébániává alakult. 1844-ben épült fel a ma is látható Szent Lőrinc plébániatemplom

Az 1848-49-es szabadságharc harci eseményei nem érintették a falut, de a besorozás és a forspont természetesen községünket sem kerülte el. A falu a kiegyezés után soha nem látott fejlődésnek indult. 1882-től már önálló település, Kunsziget néven. 1884-ben megalakult az Önkéntes Tűzoltó Egylet, 1889-ben pedig a Hitel- és Fogyasztási Szövetkezet.

Az 1899-es, egész falut elöntő nagy árvíz után került sor a Duna szabályozására. A Mosoni-Dunától a holtágat elválasztó zsilipen 1902-es évszám és a Szivattyúgyár Budapest felirat ma is jól olvasható. Ekkor a faluban 1003 lakos élt. 1909-ben épült fel a község mai iskolája, 1919-ben pedig Hangya Szövetkezet alakult. Közben persze nem kímélte a falu népét az első világháború, 43 hősi halottat sirattak az itthonmaradottak, valamint a templom legnagyobb és legkisebb harangját, amik a rekvirálásnak estek áldozatul.

A 2. világháborúban 32 kunszigeti férfi vesztette életét, valamint a zsidó származású kereskedőcsalád, a Singerék nagy része. Aztán lassan ismét fejlődés kezdődött 1946-ban a "Hangya" átvételével földműves szövetkezet alakult, 1949-ben pedig bevezették községünkbe a villanyt. 1959-ben, a korszellemnek megfelelően létrehozták a termelőszövetkezetet, Zöldmező Tsz néven. A megyében elsők között alakult meg a Kunsziget és Vidéke Takarékszövetkezet. 1961-ben épült fel a ma is funkcionáló tűzoltószertár és klub.

A látványos fejlődés lehetőségét a rendszerváltás hozta meg a falu számára. 1990-ben az Öttevényvel közös tanács újra önállóvá vált, ahogy az iskola is ismét 8 osztályos, osztott intézményként működik, immáron felújítva és kibővítve. 1993-ban korszerű tornacsarnok épült a községben, 1999-ben a régi épület teljes felújításával és átalakításával modern egészségháza alakítottak ki, amelyben a rendelőkön kívül gyógyszertár is helyet kapott, valamint továbbra is itt működik a posta. A község legifjabb intézménye a fénymásolást, a számítógépes szolgáltatásokat, internet-hozzáférést nyújtó Teleház. 2006-ban felújítottuk a községi könyvtárat, amely így a kor színvonalán nyújtja szolgáltatásait az olvasóknak.

Nem lenne teljes a történeti áttekintés a faluról, ha egy-egy gazdasági és néprajzi jellegzetességet nem emelnénk ki, hiszen ezek teszik a fentiekben adatokkal jellemzett települést egyénivé - egyedivé.

* A Duna mentén ma is út húzódik végig, utolsó emléke a hajdani hajóvontatóknak. Egykor ugyanis Bácsa mellett a szigetiek kaptak jogot arra, hogy az árral szemben a hajókat vontassák. Ők voltak a burcsellások. S ki ne hallotta volna a helybeliek közül, ma már inkább csak gyerekmondókaként: "Húzd meg, ereszd meg!" Nem nehéz kitalálni, miért olyan ismerős.

* A Duna nemcsak a hajóvontatóknak nyújtott megélhetést, hanem a szép számú malomtulajdonosnak is. A Duna régen hajómalmokat ringatott, itt örölték az egész környék gabonáját. A helyi molnárok alapító tagjai voltak a Szigetközi Molnár céhnek. 1869-74-es összeírás szerint 5 malom volt Öttevényszigeten.

* Állattenyésztés A 2. világháborút megelőző időkig a falu legfőbb jövedelemforrása az állattenyésztés volt. Erre nemcsak az állatok nagy számából következtethetünk, hanem abból is, hogy a kiállításokon szép számmal nyertek díjat a helyi gazdák.

* A legnagyobb hírnevet a falunak a zöldségtermesztés hozta. A hagyomány szerint Frank József (1742 - 1812) honosította meg a petrezselymet, tőle kaptak kedvet a gazdák a termesztéshez. A kunszigeti zöldség szép, hosszú, ág nélküli gyökérrel rendelkezett, hossza akár a 80 - 100 cm-t is elérte. Keresett áru volt a piacokon Veszprémtől Tatáig, Pesttől Bécsig. A gazdák külterületen termelték, mindenkor ásott, mélyen megmunkált földbe juttatva a magot. A virágkorban pesti nagykereskedők helyi megbízottjai, a cenzárok vásárolták fel a termést. A 30-as években évi 150 vagon szigeti zöldséget exportáltak. Biléta hirdette a termény kunszigeti származását.

A község címere

Hasított tárcsapajzs, hullámos ezüstpólyával vágott jobb oldalának felső kék mezejében arany hajómalom fekete lapátkerékkel. Alsó mezeje vörössel és ezüsttel ötször vágott. Bal oldalon vörös mezőben, zöld szegélyű ezüstruházatban, Szent Lőrinc vértanú lebegő alakja, jobbjában zöld pálmaág, baljával fekete-ezüst vasrácsát tart, feje körül aranyglória, fölötté egy aranycsillag. A pajzs élén - sisakdíszként - ezüst várfal és bástya hadi oromzattal, lőréssel. Foszlányok: kék és arany. A címer alatt - különállóan - aranysegélyezésű kék szalagon: "KUNSZIGET" felirat, jobbról és balról egy-egy aranycsillaggal.

Zászló leírása

Ezüst (fehér) mező felső szélén vörös, alsó szélén zöld fogazattal, középen kék hullámos pólyával, melynek mértani középpontjában helyezkedik el a címer. A zászló másik (jobb) oldala azonos mintázatú, de címer nélkül.

A zászló és címer jelképek ismertetése:

Hajómalom

Az első hajómalomról a XIII. században történik említés Budavár környékén. A vízi energia kedvező kihasználása miatt elszaporodtak azokon a folyószakaszon, ahol a víz lassú folyású és örvénymentes volt. 1527-ben jelentek meg a Dunán először a nyugati szerkezetű hajómalmok. 1632-ben a malomtulajdonosok már céhlevelet is kaptak. Az 1869-74 közötti összeírás szerint a szigetközi részben már összesen 196 hajómalom működött, melyek közül 5 Öttevény-Sziget körül volt. A hajómalom az egy alulcsapó vízimalom, mely tulajdonképpen két hajóból áll. A hajómalmot vagy lehorgonyozzák, vagy kikötik a parthoz. A címerben a hajómalom stilizált ábráját jelenítették meg.

Mosoni-Duna

Az ezüst hullámos pólya a település fölött kanyargó Mosoni-Dunát jelképezi, de utal egyben arra az állapotra is, mely egykor jellemezte e vidéket. Ennek jeleit a terepen még ma is láthatjuk és tulajdonképpen a település neve is ennek tulajdonítható. 1400 körül Zigeth néven említik, 1609-ben Öttevény-Sziget, majd a legújabb korban Kunsziget lett a neve.

Héderváry-címer

A mohácsi vést követő időkben Héderváry István lett a vidék első földesura. A birtok és a települések többször cseréltek gazdát, de a település kifejlődését, fénykorát Héderváry birtoklása alatt élte, létét neki köszönheti. Egyébként a mintegy 400 éves Héderváry-nemzetség legelső ismert tagja Lőrinc I. Poth nádor 1267-ben élt. 1680-ban Viczay Jánosé, majd Héderváry Katalinnal halt ki a Héderváry nemzetség. A 400 év alatt hat személy viselte a Lőrinc nevet. A Héderváry-nemzetség címereit viszonylag egységesnek tekinthetjük. Független sávokból állnak, vagy vörös mezőben három ezüst cölöppel, vagy vörössel és ezüsttel ötször hasított módozatban, de előfordult három hullámos formában is. Kunsziget címerben a Héderváry László által ismert változatot alkalmazták.

Szent Lőrinc vértanú

A középkor szokásainak megfelelően a falvak, városok egykoron védőszentet választottak maguknak. Ezekről nevezték el templomaikat, őket tüntették fel egyházi és hatósági pecsétjeiken is. Ahogy Győr védőszentje lett Szent István első vértanú, Mosoné Keresztelő Szent János, akként választotta annak idején is Öttevény-Sziget Szent Lőrincet. Köze lehetett ehhez annak is, hogy Héderváry Lőrinc nevéhez igen sok jótétemény fűződik. A régi kunszigeti templom védőszentje is Szent Lőrinc, akinek alakja az új templom oltárképén is látható. A plébánián ma is őrzik azt az 1830-ból való pecsétnyomót, melynek főalakja Szent Lőrinc az olajággal és a vasráccsal.

Római őrtorony

A fél Európára kiterjedő római birodalom részét képező Pannóniának északi határa ezen a helyen húzódott. A határszélen annak idején erődláncot építettek, melyet kitűnően megépített hadiutak követték. Az út északi oldalán egymástól bizonyos távolságra őrtornyok álltak, ahonnan megfigyelés alatt tartották a Duna túlsó partját. A kunszigeti határban, a Mosoni-Duna mentén húzódik a Toronyvár-dűlő, ahol a parton még ma is látható egy falmaradvány, amely az egykori őrtorony maradványa. A címerpajzs élén ábrázolt hatoromzatos kőfal a tornyot védő sáncrendszert szimbolizálja.

Kunsziget ősi, történelmi emlékekben gazdag múltjára bizonyíték a falu címerének értelmezése, elemzése. A sokrétű és fordulatos múlt megfelelő képet kell, hogy adjon a jövő kunszigeti nemzedéknek.

Alapítványok, egyesületek:

Kunsziget Község Ifjúsági Érdekegyeztető Fóruma
Kunsziget Község Önkéntes Tűzoltó Egyesülete
Kunsziget Község Polgárőrsége
Kunsziget Sportegyesület
Kunszigetért Közalapítvány
Kunszigeti Faluszépítő Egyesület
Kunszigeti Ifjúsági Sportalapítvány
Kunszigeti Polgári Hagyományőrző és Kulturális Egyesület
Kunszigeti Sporthorgász Egyesület
Kunszigeti Szabadidő és Lövészegylet
Kunszigeti Tekeegyesület
Magyar Vöröskereszt kunszigeti alapszervezete
Sziget Gyöngye Nyugdíjas Klub

Szent Lőrinc Cserkészcsapat Vadásztársaság

Az 1990. évi rendezési terv tartalmazza a népi építészeti értékek helyi védelmét. Ezt megerősítve az építészeti értékek felmérése 2007 tavaszán és nyarán történt meg a győri Hild József Építőipari Szak- középiskola diákjai, tanárai és gyakorlatot végző településmérnök hallgatók részvételével. Kidolgozták a régi épületek mai kornak megfelelő hasznosítását, a régi építészeti értékek őrzésével. Az új épületek hordozzák az ősi magyar falu építészeti jegyeit. EMVA Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER program keretében vidéki örökség őrzése, falumegújítás prioritásokra benyújtott pályázataink komplexitást tükröznek, és szolgálják épített örökségünk védelmét.

Római Katolikus Egyház - Szent Lőrinc templom külső felújítása (vidéki örökség)

- Római Katolikus Egyház - Szent Lőrinc Plébánia külső felújítása (falumegújítás)
- Kunszigetért Közalapítvány - Szakrális Kulturális Közösségi Tér kialakítása, Plébánia udvar (turisztikai prioritás)

- Helyi piac – helyi termék árusítás (falumegújítás)
- Kunsziget Község Önkormányzata - Díszter kialakítás Kunsziget Kossuth tér

A fenti pályázatok a falu közepén térben is csatlakoznak egymáshoz, szerves egységet alkotva Kunsziget község fejlődésében és fennmaradásában jelentős szerepet játszik a falu lakossága. Az itt élő emberek föld- munka és vendégszeretete tartotta fenn a települést, biztosította annak fejlődését és megmaradását. Állandó útkeresésben, a lehetőségek felismerésében, és megvalósításában nagy mértékben részt vállalnak a civil szervezetek. Számuk 12:, taglétszámuk 650 fő, ebből közhasznú 3 szervezet, a falu lakosságának 60 %-a.

Hagyományok

Kunsziget legősibb hagyománya a *Krisztus-keresés*, melynek szokása a török idők óta él. Ekkor a falu temploma részben leégett, részben romokban hevert. Az emberek húsvétkor az útszéli keresztekhez indultak népi előénekesekkel vigasztalást keresni. A szokás azoknak az asszonyoknak az emlékét őrzi, akik az eltemetett Jézus sírjához siettek, s a sírt üresen találták. A faluban a hagyomány az egyszerű emlékezésen, imádságon túl a *három szent nap* újra átélésének misztikumát őrzi és idézi. A hármas beosztású kunszigeti ünnepforma *első részében* a nagypénteki eseményre emlékeznek, melyet a „templomkörösztül a felső nagykörösztig” haladva élnek át. *A második tételben*, a nagyszombatiban a „felső körösztül a temetői körösztig” haladnak és a *harmadikban* a húsvétira, melyet a „temetői körösztől a templomkörösztig” visszaérve Jézus halálára, sírbatételére és föltámadására emlékeznek. Húsvét vasárnap hajnal három órakor az emberek egymás keltegetése után jönnek a „templomkörösztig”. Itt várakoznak, majd csendes imádkozás után az előénekes hívó szavát követve indulnak el. Mindenki eljön aki tud, és egy szál gyertyával a kezükben énekelnek, imádkoznak. A hagyomány nagyon szép része, amikor a menet a temetőbe ér. Aki kevésbé tud járni itt várja az érkezőket. Addigra pár soron gyertya ég. Éneklés, imádkozás után, ami a „nagy körösztnél” történik, mindenki hozzátartozója sírjához siet, hogy a magával vitt gyertya fényénél megvigye halottainak a feltámadás hírét. Pár perc után elindulnak a falu felé. A hajnali pirkadatban a felkelő nap sugarai megvilágítják a templom tornyát. Imába foglalva adnak hálát a jelenlevők, hogy részesei lehetnek az eseménynek. A vidéki vendégek a plébánia vendégei egy teára és egy szendvicstre. Rövid, baráti beszélgetés után, boldog ünnepet kívánva, a jövő évi Krisztus-keresésre gondolva búcsúznak el egymástól. Évtizedeken át Virág Mihály ácsmester és felesége Kovács Anna voltak az előénekesek, 2013-ban bekövetkezett haláláig Jáki Sándor Teodóz bencés tanár töltötte be ezt a tiszteket, a jelenlegi előénekes Medgyesy S. Norbert.

A szakrális hagyományt a Győr-Moson-Sopron Megyei Értéktár Bizottság 2015. decemberében felvette a megyei hungarikumok közé.

Integrált Községi Szolgáltató Tér

Egykor Szalai Károly kocsmáros és mészáros családja élt ebben a családi házban. Az épületet a kunszigeti tanács az ötvenes években vásárolta meg azért, hogy a házból a kultúra háza legyen. A ház nemcsak a falu ünnepéyeinek adott helyet: a hatvanas-hetvenes években Dubi István tanár úr tartott itt a fiataloknak foglalkozásokat, vetélkedőket is. A nagyteremben egykor mozi is működött. A Deutsch-házból

költözött ide a könyvtár, az épület melletti korábbi magtárt alakították át erre a célra. A '90-es évek első felének lendülete újabb funkciókkal bővítette az épületet: a nagyteremben klubfoglalkozásokat, néprajzi és művészeti előadásokat, versenyeket, vetélkedőket, iskolai ki mit tud-ot, farsangi bált, sőt, diszkót is rendeztek, mellette pedig tévéstúdiót rendeztek be. Amikor felújították az orvosi rendelőt, akkor egy ideig a kultúrházban rendelt az orvos, és ekkor nyílt meg először Kunszigeten gyógyszerész. 2000-ben ez utóbbi helyiségben kapott helyet a teleház, amelynek a közösségi internet-elérési ponton túl Kunsziget ifjúsági közösségi szerepet is kijelölt. Az utóbbi évtizedek legnagyobb beruházása zajlott le 2011-ben az épület - és így Kunsziget kulturális életének - történetében. A kultúrház eddig is számos rendezvénynek adott helyet: önkormányzati programok, civil rendezvények, ülések, egyeztetések is zajlottak itt, jellemzően a nagyteremben, mert az volt az egyetlen erre alkalmas helyiség. Most némileg átrendeződött a nagyterem, négy kisebb irodát alakítottunk ki, mindegyik rendelkezik számítógépes hálózati csatlakozással, összeköttetett a kultúrház a könyvtárral, kicserélték az épület ajtajait, ablakait, felújították a fűtésrendszert és a vizesblokkot, az elektromos hálózatot. Mindennek a célja az volt, hogy az épület Integrált Községi Szolgáltató Térré alakulva még több rendezvénynek tudjon helyszínt biztosítani. Az eddigi programok újabbakkal egészülnek ki: vidékfejlesztési témájú előadások, képzések, fiatalok számára szervezett programok, szabadidős, közművelődési programok, vállalkozásokat segítő előadások, könyvtári, információs és internetet népszerűsítő tárgyú előadások várnak itt önökre. A cél az, hogy minden eddiginél többen, minden eddiginél gyakrabban és minden eddiginél szélesebb céllal használjuk az épületet, vigyázva minden értékre, amely a felújítással teremtődött.

1.7. A település humán infrastruktúrája

1.7.1. Humán közszolgáltatások

Tündérvár Óvoda:

Óvodánk Kunsziget szívében, József Attila utca 2/a szám alatt található, három csoportban várja a gyermekeket. 2013 fordulópontot jelentett óvodánk életében, intézményünk fenntartója, Kunsziget Község Önkormányzata sikeresen pályázott a NYDOP keretében három foglalkoztató óvoda és főzőkonyha építésére. Kunsziget életében kiemelt jelentőségű a beruházás, hisz több mint száz esztendeje nem épült falunkban köznevelési intézmény. 2013 őszén elkezdődött az építkezés, melynek eredménye a 2014. augusztus 30-án átadott új óvoda. Az új óvoda teljes akadálymentesítéssel, korszerű, környezetbarát építéssel az óvodás gyermekek életkori sajátosságaiból adódó igényeket messzemenően kielégítve épült. Az új óvodához kapcsolódó főzőkonyha megépítésével lehetővé vált az étkezések helyben történő elkészítése. Az egészséges életmódra nevelés alapja az életkori sajátosságokra épülő étkezési szokások kialakítása, már kisgyermekkorban. Intézményünkben három osztatlan csoportban (kis, -középső,- nagy) folyik a nevelőmunka. A három foglalkoztatóban ideális körülményeket biztosítunk a gondtalan játékhoz, változatos tevékenységekhez, melyek a gyermekek sokoldalú fejlődését szolgálja. Két-két óvodapedagógus irányítja a gyermekcsoportok életét, együtt terveznek, összehangoltan dolgoznak, munkájukat egy-egy dajka segíti.

Kunszigeti Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola:

Két tannyelvű képzés: A két tanítási nyelvű oktatás célja, hogy az anyanyelvi és idegen nyelvi tudást egyidejűleg és kiegyensúlyozottan fejlesszük. Tanulóinkat megtanítsuk az idegen nyelven való tanulásra, az idegen nyelvű információk feldolgozására. A diákjaink alkalmassá

váljanak arra, hogy tanulmányaikat akár magyarul, akár idegen nyelven folytassák és a későbbiekben a szakmájukat mind a két nyelven gyakorolják.

Első osztálytól kezdődően kiemelt óraszámokban (heti 5 órában) tanulnak a gyermekek angolt, továbbá az életkori sajátosságokat figyelembe véve, magyarul és angolul tanulják az éneket, technikát, rajzot, környezetismeretet és a testnevelést. A felső tagozatban is folytatódik a tantárgyak angol nyelven való tanulása.

Követelményeink megfogalmazása során fontos feladatunknak tartjuk, hogy tanulóinkat eljuttassuk az idegen nyelven való gondolkodás-, megfelelő szövegértés-, beszédkultúra szintjére, megtanítsuk őket az idegen nyelv használatára az információszerzésben, közlésben és az alkalmazásban.

Intézményünk a 2012/2013. tanévtől már nemcsak általános iskolai képzést folytat, hanem szeptembertől alapfokú művészeti iskolaként is tevékenykedik. Három művészeti ág három tanszakára jelentkezhetnek diákjaink.

Ezek:

- képzőművészet tanszak (4. évfolyamtól grafika és festészet tanszak; környezet- és kézműves kultúra tanszak)
- néptánc tanszak
- színjáték tanszak.

Az alapfokú művészetoktatás indításával az iskola tantestülete abból a már régóta vallott alapelvől indult ki, hogy valamennyi tanulónak joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mérten tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt.

Manóvár Családi Napközi helyett tervezett bölcsőde:

A napközi 2010. április 15-től működve bebizonyította, hogy szükség van az 1-3 éves korú gyermekek elhelyezését biztosító intézményre.

Ellátási közege: Kunsziget, Dunaszeg, Dunaszentpál, Győrladamér, Győrzámoly.

A gyermekek gondozását vezető gondozó, gondozó és 1 fő helyettesítő gondozó látja el.

Manóvár Családi Napközi gyermekétkeztetés: óvoda főzőkonyhájáról biztosított.

Működési engedélyben meghatározott gyermeklétszám: 7 fő/nap.

Az igény az átlagléttszámot ezt meghaladja, szükség van a lehetőség megkeresésére, a gyermekek elhelyezése érdekében.

A megoldás érdekében a képviselő-testület megvizsgálta a 0-3 éves korú gyermekek számát, 2015. februárjában döntött arról, hogy elkészíteti a 2 csoportos bölcsőde tanulmánytervét, 2015. októberében döntött arról, hogy megbízást ad a Tündéerkert Bölcsőde engedélyezési tervének elkészítésére, mely 2015. novemberében elkészült.

Megvalósítás tervezett ideje:

Pályázatok függvényében 2016 – 2017. év

Becsült bekerülési költsége 130 M Ft

Helyszín: A Kossuth tér 278 hrsz.-ú ingatlan.

A bölcsőde épületének megközelítése a főbejáraton túl, az óvoda folyosóján át továbbépítve is megközelíthetővé válik. A megépült 300 adagos főzőkonyháról történik a gyermekek ellátása.

A területen jelenleg elhelyezkedő emlékpark más helyet kap, tervezett helyszín: Kultúrház előtti tér.

Ellátható gyermekek száma: 24 főre emelkedik.

Lehetőséget kínálunk a faluban, a térségben élő, az ipari üzemekben dolgozó családoknak gyermekük elhelyezésére.

Bölcsőde tervezett helye

Szálláshelyek, vendéglátóhelyek:

Kunszigeten nincs elegendő szálláshely, vendéglátóhely található a községben, amely azonban csak hétvégén üzemel, előrendelés esetén, a községnek szüksége lenne legalább egy folyamatosan üzemelő étteremre.

Pampa Club Panzió – 10 férőhely

Vadrózsa vendégház – 6 férőhely

Kisduna Vendéglő

Orvosi ellátás:

Gyógyszertár és orvosi rendelő

A falu fejlődése, szinte 100%-ban kiépült infrastruktúrája megköveteli, hogy az emberek életét meghatározó orvosi ellátás legyen a nap minden órájában jelen a településen; az orvosi rendelőben helyet kapott a felnőtt, gyermek, orvosi rendelő, és az azt kiszolgáló egységek, valamint a fiók gyógyszertár. A szakorvosi ellátás Győrben biztosított.

A településen van továbbá rendőrségi körzeti megbízott és tűzoltószertár; Kunsziget Község Önkéntes Tűzoltó Egyesülete 1884-ben alakult. Polgárőrség és 12 civil szervezet van a településen. A helybeliek ellátását posta, takarékpénztár, 14 kereskedelmi egység biztosítja.

1.8. A település gazdasága

A Győr közelében elhelyezkedő község arra kínál érdekes mintát, hogy egy viszonylag kicsi település hogyan tudja a közeli urbánus centrum kínálta lehetőségeket azokkal a „falusias” erényeivel kihasználni, amelyekkel szabadon rendelkezhet. Saját lakosságának foglalkoztatási igényét jóval meghaladó számú munkahelyet teremtett, vonzó lakó- és rekreációs környezettel.

Jelentős eredmények: 1993-ban a lakosság a képviselő testület kérésére „aranykoronát” ajándékozott a települési önkormányzatnak, amelyet ajándékozási szerződés formájában vett át a község. Az így az önkormányzat tulajdonába került jogokat ipari üzem beruházójának adta el, így „visszaforgatta az ajándékozó szándéka szerint a falunak”. A földkiadó bizottság kiadta a területet, a rendezési tervben meghatározott helyen ipari üzem valósult meg, a Federal Mogul Hungary Kft üzeme, mely 2011-ben már 1000 főt foglalkoztatott. A megfelelő referencia és a kialakított infrastruktúra hálózat, az önkormányzat és a lakosság segítő készsége újabb beruházót vonz: SICK Kft. 1996-ban épül 80 főt foglalkoztat ekkor, 2011-ben már 250 főt. Az ipari üzemek léte, a falu fejlődése és fennmaradása komplex fejlesztéseket követel: fejlett infrastruktúra hálózatot, magas színvonalú lakossági szolgáltatást, közlekedés infrastruktúra fejlesztését, közbiztonság erősítését, alapfokú oktatást, kéttannyelvű, napköziotthonos iskolát, építési telkek ki- alakítását, letelepedés segítését, fiatalok helyben tartását, sport, szabadidő tárgyi feltételeinek meg- teremtését. A fenntarthatóságot biztosítja a közösségi akarat, a komplexitás, a különböző életkorú, képzettségű emberek közös tevékenysége, a változásokra való folyamatos reflexió, a jövő elvárásainak teljesítése.

- Fiatalok életútjának segítése (távlatosság gondolata).
- Ifúsági Érdekegyeztető Fórum
- Nyelvtanfolyam önkormányzati támogatással
- Informatikai képzés önkormányzati támogatással
- Ösztöndíj rendszerrel diploma szerzés támogatása
- Helyi vállalkozások – fiatalság kapcsolata – munkahely – képzés – gyakorlat.

- Első lakáshoz jutás támogatása (vissza nem térítendő támogatás)
- Gyermekvállalás támogatása

Vállalkozások száma	1990	2011
összesen	17	133
mezőgazdasági	1	6
kereskedelem, kézműipar	3	22
ipar	4	27
szolgáltatás	9	78

Ingázás	1990	2011
Beingázók:	12	1000
Elingázók:	390	68

Kunszigeten a kereskedelem, szolgáltatás, vendéglátás tekintetében megfelelőnek ítélték meg a helyben levő létesítményeket. Az alapfokú ellátás helyben történik. Kedvelt bevásárlóhelyként a győri bevásárlóközpontokat jelölték meg.

Idegenforgalom

Az utóbbi években a Mosoni-Duna vonzerejének köszönhetően növekedés mutatható ki ebben az ágazatban, a tárgyi feltételek fejlesztése a fontos; vízi és horgász-, egészség-, lovas -, kerékpáros -, és gasztró turizmus feltételeinek megteremtése.

Federal-Mogul Kft.

A világ legnagyobb autógyártóinak szállító, 1899-ben Detroitban alapított Federal-Mogul Corporation 36 országban közel 39 000 embert foglalkoztat, és nemzetközileg is piacvezető a hajtáslánc- és járműbiztonsági technológiák területén.

A Federal-Mogul pótalkatrész üzletágának 2008 óta van hivatalos irodája Magyarországon és 1999 óta van a társaság tulajdonában a kunszigeti gyár, amely ma 1000 főt foglalkoztat.

Kunsziget a 104 gyár közül a TOP 20-ban van, ezen belül is a statikus tömítések „európai kiválósági központja”. Az alkalmazottak tizede diplomás, 70 százaléka pedig szakmunkás.

A tömítéseket, csapágyakat és ablaktörlőket gyártó cég minden jelentős magyar autóipari társasággal kapcsolatban áll, legfontosabb partnerei közé többek között a BMW, a Volkswagen, a Daimler, míg az alkatrészgyártók közül a Continental és a Bosch tartozik.

SICK Kft.

Az 1946-ban Ervin Sick által alapított német vállalat biztonságtechnikai alkalmazások területéről indulva, optikai érzékeléstechnológiai megoldásaival vált vezető gyártóvá. Többek között olyan világújdonságokkal, szabadalmakkal írta be magát a technikatörténetbe, mint az 1952-ben bemutatott első munkavédelmi fényfüggöny. A balesetvédelmi eszközök úttörőjeként saját piacán a mai napig a leginnovatívabb vállalatnak tekinthető a k+f ráfordítások alapján. A folyamatos fejlesztés eredményeképpen mára óriási baleset- és munkavédelmi eszközkínálattal szolgálja ki az ipari felhasználókat: a megoldások sora a vészleállító gomboktól a fényfüggönyökön át a rendkívül flexibilis területvédelemre alkalmas lézershennerekig terjed.

A SICK cégcsoport több mint ötven évnyi tapasztalatának köszönhetően világviszonylatban vezető helyet foglal el a szenzortechnika területén. Termékskáláján megtalálhatók az elektronikus és optoelektronikus érzékelők, rendszerek, valamint a buszrendszerű adatátviteli rendszerhez csatlakoztatható érzékelők.

Elsősorban az automatizálás, a logisztika és környezetvédelmi területeken alkalmazzák sikeresen a SICK cég termékeit.

A gyár 1996-ban kezdte meg a termelést, 65 fővel. A SICK pontos terveket dolgozott ki a következő évekre. A hosszú távú tervek között a működés hatékonyságának növelése, a kapacitások rugalmasságának erősítése szerepel, valamint a komplexitás elérése a kompetenciák fejlesztésével.

A gyár bővítése 2011-ben kezdődött, és két egységet érintett: a termelési és a logisztikai területet. Az felépült új területen teljesen új technológia jelent meg.

GesKor Kft.

2011 áprilisában alapítottuk cégünket, mely CNC szerszámgépek értékesítése mellett egyéb technológiák, mint például ipari mosóberendezések és ipari elszívóberendezések képviselésével is foglalkozik, így kínálva minél szélesebb termékpalettát ügyfeleink számára.

Egy gyártó cég képviselése számunkra az értékesítésen felül annak teljes támogatását is jelenti, tehát törekszünk minden általunk forgalmazott termék magas szintű képviselésére. Legjobb tudásunkkal szolgáljuk ki ügyfeleinket az értékesítéstől az alkatrészellátáson át a javítási és karbantartási munkák elvégzéséig.

Fontos számunkra a hazai ipar és szerszámgyártás fejlesztése, olyan termékek értékesítése hazánkban, mely közvetlen fejlődést jelent ügyfeleinknek. Fontosnak tartjuk továbbá a hazai- és az európai piac védelmét. Célunk továbbá a hazai vállalkozások elkötelezett, odaadó támogatása. Foglalkoztatottak száma: 7 fő.

Kunszigeti ZÖLD MEZŐ Mezőgazdasági Termelősövetkezet

Fő tevékenység: Gabonaféle, hüvelyes növény, olajos mag termesztése
Foglalkoztatottak száma: 40 fő

1.9. Az önkormányzat gazdálkodása

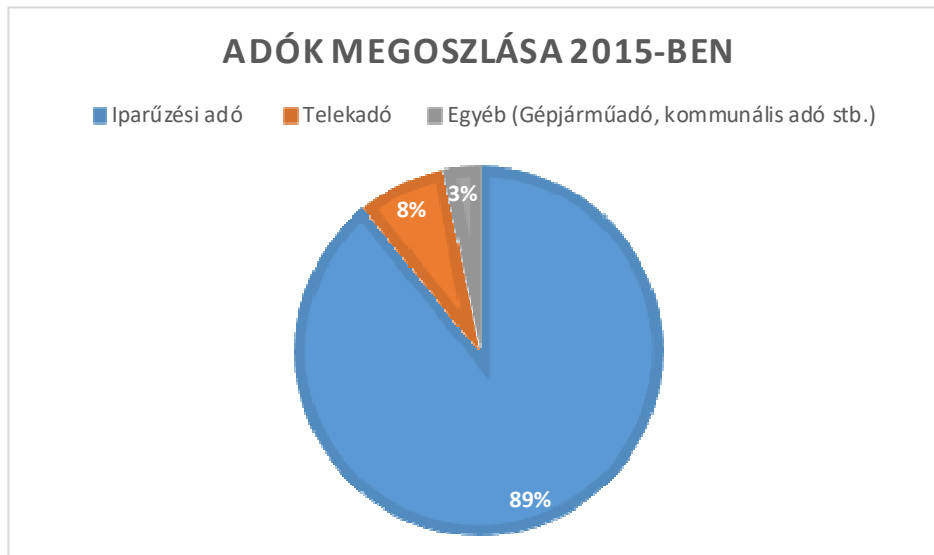
Önkormányzat vagyoni helyzete:

Az ingatlanvagyon tekintetében elmondható, hogy az alapfeladatok ellátását szolgáló ingatlanok közül az önkormányzat hivatalának, az iskolának, óvodának, orvosi rendelőnek az épülete jó állapotban van. Az épületek akadálymentesítése megoldott.

Önkormányzat költségvetési pozíciói:

Az önkormányzat gazdálkodását összességében a takarékoság jellemzi, igyekeznek minden évben a kiadásokat csökkenteni. Ezeket a kiadásokat sosem lehet teljes mértékben az előző évekhez viszonyítani, hiszen minden évben mások a feladatok, ráadásul a település növekedése miatt az ellátandó feladatok is gyarapodnak, ami mind azt jelenti, hogy a kiadások emelkednek, ugyanakkor a bevételek nem nőnek ezzel arányosan.

A finanszírozás rendszere is változott. Az állam már feladatot finanszíroz, úgy, mint hivatal működésének támogatása, településüzemeltetés, közvilágítás, köztemető fenntartása, óvodai dolgozók bértámogatása és óvodaműködtetés, gyermekétkeztetés. Sajnos a finanszírozás nem 100%-os, azaz nem fedezi az összes költséget, tehát azt a saját bevételekből ki kell egészíteni. A bevételek a működési bevételekből, azaz az un. közhatalmi bevételekből, - helyi adókból - az intézményi működési bevételekből, az átengedett központi adókból, az állami támogatásokból és a felhalmozási és tőke jellegű bevételekből tevődnek össze.

Fejlesztések

2002

- Szent Antal kápolna felújítása
- A Federal Mogul meglévő 4000 m²-es üzemsarnokát további 2000 m²-rel bővíti.
- Kertes út kialakítása, aszfaltozása

2004

- Hunyadi utca új burkolat

2005

- Új tömbfeltáró út közművesítése, kialakítása (Szent István Király utca)
- Duna utca felújítása, Tornacsarnok tetőszerkezetének cseréje, könyvtár felújítása
- Megkezdődött a Termálfalu kiépítése (közművesítés, útburkolat kialakítása)

2006

- Táncsics és Dózsa utca felújítása
- Petőfi téri új játszótér kialakítása, műfüves pálya kiépítése

2008

- Megújul a Polgármesteri Hivatal épülete
- Széchenyi utca felújítása

2009

- Iskola felújításának I. üteme

2010

- Templom külső felújítása
- Plébánia udvarán álló gazdasági épületek felújítása, közösségi tér kialakítása

2010-2011

- Kultúrház felújítása, IKSZT-vé alakítása

2011

- Mobil faházak elhelyezése – helyi piac kialakítása
- Római Katolikus Plébánia külső felújítása
- Csónakkikötő kiépítése a Mosoni-Duna partján

2012

- Kossuth tér felújítása, dísztérré alakítása
- 14101. sz. állami út felújításának I. üteme
- Belterületi utak vízrendezése
- Tekező a Kultúrháznál, Extrém park kialakítása

- Sick Kft. bővülése új gyártócsarnokkal
- Bolgányi híd felújítása

2013

- Szakrális tematikus tér kiépítése a templom előtt

2013-2014

- Új óvoda építése

Önkormányzati feladatok ellátása:

A feladatellátás jogi szabályozását és fő tartalmi irányait az önkormányzati rendeletek tartalmazzák. Az infrastruktúra terén látványos előrelépés történt az önálló önkormányzat megalakulása óta. Kiepültek a közműhálózatok, az önkormányzati utak felújítása folyamatosan történik.

1.10. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.10.1. Természeti adottságok

A község a Mosoni - Duna jobb partján a történeti - földrajzi Tóközben helyezkedik el. Kunsziget élővilága, faunája és flórája szinte teljesen megegyezik a szomszédságában lévő Szigetközével. A falut körülvevő Mosoni - Duna hullámtere részét képezi a Szigetközi Tájvédelmi Körzetnek.

A Szigetköz kialakulása a földtörténeti múltban 2,5-3 millió évvel ezelőtt kezdődött. Ekkor öntötte el az Ős-Duna a Pannon-tenger elhagyatott medencéjét. A síkságon szétterülő víz nem tudta hordalékát tovább görgetni és nagy részét lerakva szigeteket, zátonyokat épített. Közöttük sok ágra szétválva folyt tovább. A geológiai körülmények folytán a Duna megtalálta mai útját, illetve folytatódott a sík terület feltöltődés. A folyás lelassult, s ezzel a hordalékmozgató képessége is lecsökkent. Ezen a hordalékkúpon szanaszét ágazó mederrendszer vonalai alakultak ki.

A Szigetköz vízjárta vidéke limesként védte Pannóniát a római birodalom északi határáként. Ennek ékes példája a hullámtéren található római őrtorony maradvány. A folyam elképzeltetlen ereje félelmetes pusztítást, de egyben építést is végzett az idők folyamán. Ez a területátalakítás a települések beépítési módját is befolyásolta. Így a kialakuló magaslatokon települtek le az emberek. A házak a hordalékdombok tetejére épültek, míg a kertek a dombok alja felé lejtettek.

A Szigetköz közel 400 km²-es területe kiemelkedő jelentőségű nedves élőhely, amelyen az egyedülálló geomorfológiai, klimatikus, talajtani és nem utolsósorban vízháztartási adottságok következtében különösen változatos élőhelyek alakultak ki, lehetőséget teremtve gazdag és sokszínű élővilág megtelepedéséhez

Az ember korán letelepedett a vízben, vadban gazdag területen, amely a megélhetés melletti védelmet is nyújtotta számára. Kialakultak a tájhoz és az élővilághoz kapcsolódó ősi mesterségek is. A környezet nemcsak a mesterségeket, hanem az építkezési módokat is meghatározta.

A gyakori áradások, a mederváltoztatások, a partszagatás állandó veszedelmet jelentettek. A partvédő vesszőfonások, és kőhányások, a településeket védő töltések csökkentették az árvizek pusztításait, de a nagy áradások ellen nem nyújtottak biztonságot.

Az 1886 és 1896 között elvégzett folyamszabályozás kőhányásokkal biztosított partú főmedret alakítottak ki, így biztosították a hajózást. A megépült töltéseken kívüli mellékágakból holtágak lettek, melyek nagy része napjainkra feltöltődött. Kialakult az áradásoktól védett ún. mentett oldal, ahol megtalálhatók a síkvidékekre jellemző mezőgazdasági kultúrák. Az őstáj csak néhány helyen, a hullámtéren, a keményfaligetekben, a

mocsarak és a holtágak területén, a nedves réteken maradt fenn. Ilyen a települést körülvevő Mosoni- Duna hullámtere is, mely a táj legmeghatározóbb eleme.

A víz teremtette területen letelepedett ember életét mindig a Duna határozta meg. Az egykor kenyeret adó foglalkozások, a jellegzetes épületek lassan eltűntek, ma már sok esetben csak a nyomaik maradtak meg.

A Szigetköz sajátos vízrendszere, tipikus növény- és állatvilága megőrzése érdekében alapították meg 1987-ben a Szigetközi Tájvédelmi Körzetet.

Területe 9157 hektár, a Szigetköz területének mintegy 20%-a, amelyből fokozottan védett 1325 hektár. A tájvédelmi körzet két nagyobb és több kisebb, mozaikosan elhelyezkedő egységből áll. Kunsziget az egyik nagyobb, Tóköz egység része.

Növényzete

A táj lassúbb vizeiben és morotvákban, amelyek levágott Duna-ágak, lebegő és gyökerező hínártársulások élnek. A sekélyebb vizekben és a partok mentén nádas és magassásos társulások találhatók. A Duna szigetein található, tavacskák, jelentős vízimadár költő- és táplálkozóhelyek, valamint különböző fajokban gazdag vízinnövény-társulások menedékhelyei is. A hullámtérben kialakuló zátonyokon elsőnek a törpekáka iszaptársulás és ártéri gyomtársulások találhatók. A terület további töltődésével a magasabb szinteken ezeket követik a bokorfüzesek, főleg a csigolya- és mandulalevelű fűz. A gypszinten sok helyen tömeges a védett nyári tóziike. A bokorfüzesek feletti szintet a fűz-nyár ligeterdők alkotják. Fő fajtái a fehér- és törékeny fűz a fehér- és fekete nyár a mézgás éger és a májusfa.

Állatvilága

A Szigetköz állatvilágának legjellegzetesebb képviselői a vízi életközösségekben előforduló fajok. Halfaunájában megtalálható a hazai fajok mintegy 80%-a.

1.10.2. Tájhasználat, tájszerkezet

Tájhasznosítás

A táj egyidejűleg sokféle szükségletet elégít ki. A tájhasználat ezért igen változatos. Egyszerre több tájhasználati mód megjelenését eredményezi. A prioritást élvező használatok az esetek többségében korlátozóan hatnak más fejlesztésekre, ami előbb –utóbb konfliktusokhoz vezet, ezért fontos, hogy minden beavatkozást ökológiai és tájképi hatástanulmányok előzzenek meg.

Erdőterület

Az erdőterületek a táj legfontosabb elemeit alkotják, mivel ökológiai, esztétikai és termelési potenciáljuk általában a legmagasabb. az erdő számos növény és állatfaj élőhelyét biztosítja. Az erdőnek emiatt kiemelkedő szerepe van az élővilág megőrzésében a biodiverzitás fenntartásában. Ezért fontos megőrzésük és területük növelése. Hatványozottan érvényes ez a folyó menti galériaerdők esetében.

A szántóföldek és a földutakat kísérő fás, cserjés állományok ökológiai szerepe is fontos. Ezek a területek fontos bűvő és táplálkozóhelyet biztosítanak számos élőlénynek. Védenek a szélerózió ellen. Tájképalkotó szerepük felbecsülhetetlen.

Mezőgazdasági terület

A külterület zömét teszi ki, bár a vízjárta területeken hajdan füves legelők voltak.

Vízgazdálkodási terület

Fontos kiemelni, hogy a Mosoni-Duna hullámtérben csak olyan létesítmény helyezhető el, mely a nagyvízi meder árvízlevezető képességét nem rontja és összhangban van a vonatkozó Nagyvízi mederkezelési tervvel.

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletnek megfelelően 2014. dec. 31-i határidővel készültek el a tervek egyeztetési változata a jogszabályban megjelölt folyók Nagyvízi mederkezelési tervei, melyek a jelenleg folyó egyeztetések tapasztalatai alapján kerülnek véglegesítésre. Kunsziget közigazgatási területe a 01.NMT.06. (Mosoni-Duna) tervszámú Nagyvízi mederkezelési egység érinti. A tervek elérhetők az ÉDUVIZIG honlapján a Vízgazdálkodás menüpont Nagyvízi mederkezelési tervezés alpontjában.

A Mosoni- Duna és hullámtere nagymértékben befolyásolta a település tájképi arculatát a múltban és teszi azt a napjainkban is. A vízjárta területeken egyedi növénytársulások alakultak ki, melyek a település legértékesebb természeti értékeit alkotják.

☞ Egészségturizmus, Kunszigeti termálfalu projekt megvalósítása:

Egészség, termálvízhez kapcsolódó gyógyászat, termálfürdő, lakópark, szabadidőközpont létesítése

Kunsziget táji adottságainak köszönhetően, a termálprojekt kialakításával az idegenforgalom nagyarányú fejlődése várható. A község természetközeli környezete azonban egyben fokozott felelősséggel is jár. Ahhoz, hogy az értékes adottságokat megtartsuk, és ráépítve üdülési-rekreációs, vagy gazdasági fejlesztéseket valósítsunk meg, a táj- és természetvédelmi szempontokat előtérbe kell helyeznünk. Úthálózata, infrastruktúrája kiépült, megvalósításánál a tájbaillesztés feltételeit szükséges szem előtt tartani.

☞ Turisztikai termékkínálat bővítése. Kerékpárkölcsonzó, vízimalom építése:

A vízimalom építése a régmúlt mesterségek felelevenítése mellett, a Szigetköz értékeit is bemutatná, közelében kerékpárkölcsonzó kialakításával. Színhelye a Mosoni- Duna kanyarulata a strand közelében. Így ez a partszakasz több funkciót látna el.

☞ A római őrtorony, a római kori limes részeként turisztikai látogató hellyé alakítása:

A Római Birodalom határa Kunsziget község külterületén húzódott, az őrtorony maradványa még ma is látható kőhalom, mely a Mosoni-Duna partján található, jelenleg elég nehezen megközelíthető helyen. Az őrtorony látogathatósága érdekében szükséges az odavezető külterületi út járhatóvá tétele, pihenőhely kialakítása, csónak és kajak kikötő kialakítása, információs táblák elhelyezése.

☞ Mosoni-Duna kishajó kikötő kialakítása

A Mosoni-Duna kiváló turisztikai értéként lehetőséget ad vízi- kerékpáros-gyalogos turisták aktív pihenésére. A Mosoni-Duna vízszintje alkalmas a kishajó forgalomra. Megvalósítás esetén újabb turisztikai lehetőség vonzóbbá tenné a Mosoni-Duna partját, a Szigetközt. Színhelye a folyó azon kanyarulata, ahol a strand, a vízimalom és a kalandpark is elhelyezést nyerne.

☞ Mosoni-Duna part infrastruktúrájának fejlesztése:

Kültéri ivóvíz vevő hely létesítése; Villamosenergia-ellátás biztosítása, vízi turizmus kialakítása. E partszakasz kedvelt turista látogatóhely, komfortfokozatának növelése még vonzóbbá tenné.

☞ Kalandpark kialakítása, a gátórháznál a töltés és a Mosoni-Duna part között

E mellett a helyszín mellett szól a többi part menti turistahely közelsége.

☞ Nagy-földi bányató turisztikai célú hasznosítása, horgászturizmus lehetősége

A terület közvetlenül a termálprojekt tőzsomszédságában található, így az ott üdülőknél is horgászati lehetőséget biztosítana

☞ Szent Antal kápolna felújítása és zarándokhellyé alakítása:

Kegyeleti emlékpark, tó kialakítása, Szent Antal zarándokút kialakítása

A Szent Antal kápolna mellett jelenleg is található egy összefüggő zöldterület. Növényállománya viszont nagyon sűrű, parkká alakításához, terv készítése szükséges, melynek figyelembe kell venni nagyobb zarándokcsoport fogadását is.

☞ **Játszótér felújítása:**

A település központjában található, eszközei elhasználódtak felújítása szükséges. A gyermekek biztonságos köztéri kikapcsolódásához nélkülözhetetlen.

☞ **Műfüves pálya felújítása:**

Nagyszámú látogatottsága teszi szükségessé a felújítást.

☞ **Csiszlói-bányató és környékének infrastruktúra fejlesztése:**

Pihenőhely, horgászparadicsom kialakítására ad lehetőséget a horgásztó. Jelenleg a horgásztó infrastruktúrája hiányos, stégjei, házikói kopottak. Nyugodt, meghitt környezete miatt vonzó horgászparadicsommá alakítható. Meghittsége érdekében a tavat körülvevő szántók szélét is fásítani szükséges a rajtuk dolgozó munkagépek por és zajszennyeződése miatt.

☞ **Kunsziget-Öttevény kerékpárút kiépítése, 14101 sz. út felújítása**

A kerékpárút a település határáig ki van építve, fásítva. Folytatása kerékpárturizmus fejlődését eredményezné.

Tájképi értékek

A táj esztétikai értéke mindenki számára nyilvánvaló, amikor széttekintve befogadja a környező panoráma látványát. A táj szépsége nagymértékben annak függvénye, hogy a különféle tájhasználati módok, az emberi kultúrkörnyezet és a természeti területek kép harmonikusan fonódjon egymásba. Az idelátogató turistát, vendéget a tájképi értékek ragadják meg először, innen kap képet a táj értékeiről és hiányosságairól. A régió gazdag növény és madárvilággal rendelkezik. Rendkívül változatos növénytakaróját a mozaikosságnak köszönheti, melyet a Mosoni-Duna mentén az ártéri növénytakarások: magas sásrétek, mocsárrétek, bokorfüzesek, fűz-nyár ligetek hoztak létre. Nyugalomra és pihenésre vágyóknak, túrázóknak, valamint az élő vizeket kedvelőknek ajánlott hely.

Táj- és természetvédelmi javaslatok

A védett területeken extenzív jellegű, vagy természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazása javasolt mind az erdő-, mind a gyepterületeken. A kialakult tájhasználatot megváltoztatni csak a természeti állapothoz közelítés érdekében lehet.

A külterületi erdők, cserjesávok, fasorok felújításánál, erdőtelepítésnél a természetközeli állapot megteremtése javasolt. A fasoroknál, cserjesávoknál szintén ezt kell szem előtt tartani, valamint többszintű, változatos fajösszetételű sávok létrehozására kell törekedni.

A mező-, erdőgazdálkodás során biztosítani kell a fenntartható használatot, a természetkímélő módszerek alkalmazását és a biológiai sokféleség védelmét. A gazdálkodást a talajfelszín, a felszíni és felszín alatti formakincs, a természetes élővilág maradandó károsodása, a védett élő szervezetek, életközösségek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni. Erdő telepítése elsősorban őshonos fafajokkal, természetes elegyarányban, természetkímélő módon történjen. Gyepgazdálkodás elsősorban a gyeptípushoz igazodó legeltetéssel, kaszálással, valamint a vegyi anyagok mérsékelt, természetkímélő használatával történhet.

A vízfolyások természetes és természet közeli állapotú partjait – a vizes élőhelyek védelme érdekében – meg kell őrizni. A vízépítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni. A települést közrezáró vízfolyások különleges értéket képviselnek.. Törekedni kell a természeteshez közelítő medrek megtartására. A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, a jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A mezőgazdasági tevékenységek folytatása valamint a vízgazdálkodás és a vízrendezés során a természetes és természet közeli állapotú vízfelületeket, nádasokat, ligeterdőket és más vizes élőhelyeket, valamint a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen természeti adottságú területek természetes növényállományát meg kell őrizni.

A gazdálkodás során kiemelt fontosságú a felszíni-, felszín alatti vizek és a talaj szennyeződésének megakadályozása. A terület felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny. Ennek érdekében:

- a vízfolyások, tavak mentén meglévő gyepeket, erdősávokat meg kell őrizni, a vízfolyások teljes szakasza mentén védő erdő illetve gyepsávok létesítésére kell törekedni,
- potenciális talaj- és vízszennyező forrás a műtrágyák és a növényvédőszer használata. A gazdasági helyzet romlása és a mezőgazdaság szerkezetének átalakulásával napjainkban ugyan csökkent a felhasznált műtrágya és növényvédőszer mennyisége, de a gazdálkodók számának növekedése miatt a szakszerű mezőgazdasági vegyszerhasználat biztosítására (pl. gazdaköri tájékoztató előadások, szaktanácsadás) figyelmet kell fordítani.
- a felszíni csapadékvíz elvezetését meg kell oldani. A csapadékvíz csatornára szennyvíz nem köthető.

Tilos a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 m-en belül a vízkár elhárításhoz szükséges vegyi anyagok kivételével – a külön jogszabályban meghatározott, a vizekre és a vízben élő szervezetekre veszélyes anyagok kijuttatása, elhelyezése.

A tájjelleg kialakítása érdekében az alábbi növényfajok telepítése ajánlott: Ezek egy része hazánkban őshonos, kisebbik része pedig elsősorban a gyümölcsfajokból illetve a falusias jelleget tükröző parasztkerti növényekből (főleg meghonosodott cserjék) kerül ki. A természetvédelmi érintettségű területeken nem az alábbi lista szerinti, hanem kizárólag őshonos, tájba illő növényfajok telepíthetők.

Fák

<i>Acer campestre</i>	Mezei juhar
<i>Acer platanoides</i>	Korai juhar
<i>Acer saccharinum</i>	Ezüst juhar
<i>Celtis occidentalis</i>	Nyugati ostorfa
<i>Corylus colurna</i>	Törökmogyoró
<i>Crataegus laev. 'Paul's Scarlet'</i>	Piros galagonya
<i>Fraxinus excelsior</i>	Magas kőris
<i>Gleditsia triacanthos 'Moraine'</i>	Lepényfa
<i>Koelreuteria paniculata</i>	Csörgőfa
<i>Platanus acerifolia</i>	Platán
<i>Prunus amygdalus</i>	Mandula
<i>Quercus cerris</i>	Cser
<i>Sophora japonica</i>	Japánakác
<i>Tilia cordata</i>	Kislevelű hárs
<i>Tilia tomentosa</i>	Ezüst hárs
<i>Tilia tomentosa 'Szeleste'</i>	Ezüst hárs
<i>Ulmus pumila 'Pusztai'</i>	Pusztai szil

Cserjék

<i>Buddleia davidii</i> 'Empire Blue'	Nyáriorgona
<i>Buxus sempervirens</i>	Puszpáng
<i>Caryopteris clandonensis</i>	Kékszakáll
<i>Cotinus coggygria</i>	Cserszömörce
<i>Cotinus coggygria</i> 'Royal Purple'	Vörös cserszömörce
<i>Deutzia scabra</i> 'Codsall Pink'	Csipkés gyöngyvirágcserje
<i>Forsythia intermedia</i> 'Lynwood'	Hibrid aranycserje
<i>Hibiscus syriacus</i>	Mályvacserje
<i>Kerria japonica</i> 'Pleniflora'	Boglárkacserje
<i>Kolkwitzia amabilis</i>	Kínailonc
<i>Lavandula angustifolia</i>	Levendula
<i>Spiraea bum.</i> 'Anthony Waterer'	Pompás gyöngyvessző
<i>Spiraea cinerea</i> 'Grefsheim'	Hamvas gyöngyvessző
<i>Spiraea nipponica</i> 'Snowmound'	Nipponi gyöngyvessző
<i>Syringa meyeri</i> 'Palibin'	Törpe orgona
<i>Viburnum bodnantense</i>	Kikeleti bangita
<i>Viburnum</i> 'Pragense'	Prágai bangita
<i>Vitex agnus-castus</i>	Barátcserje

1.10.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek**1.10.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek**

A táj esztétikai értéke mindenki számára nyilvánvaló, amikor széttekintve befogadja a környező panoráma látványát. A táj szépsége nagymértékben annak függvénye, hogy a különféle tájhasználati módok, az emberi kultúrkörnyezet és a természeti területek képe harmonikusan fonódjon egymásba.

Az idelátogató turistát, vendéget a tájképi értékek ragadják meg először, innen kap képet a régió tulajdonságairól, értékeiről és hiányosságairól, ezekre büszkék a helyi lakosok.

A térség rendkívül változatos növénytakaróval rendelkezik, amit a mozaikosságnak köszönheti, melyet a Mosoni-Duna mentén az ártéri növénytársulások hoztak létre. Megőrzése a táj jellegzetességének megóvása szempontjából elengedhetetlen.

1.10.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék**HUFH30004 Szigetköz**

A Szigetköz a Duna és a Mosoni-Duna közösségi jelentőségű természeti értékeinek megőrzésére kijelölt Natura 2000 terület. A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület és a különleges madárvédelmi terület határai teljesen megegyeznek.

A helyenként drasztikus emberi átalakító tevékenység ellenére folyó mentén nagy kiterjedésben maradtak meg természetes puhafa- (91E0) és keményfaligetek (91F0). Sajnálatos módon az egykori ligeterdők helyén ma sok helyen nemes nyár ültetvényeket találunk. Az ártéren és a mentett oldalon több helyen szép folyómenti mocsárréteket (6440), illetve sík- és dombvidéki kaszálóréteket (6510) találunk. Ásványráró térségében még maradtak meg kiszáradó kékperjés láprétek (6410) és üde sás- és láprétek (7230) is.

Kiemelten gazdag a szigetközi vízfolyások halfaunája, amelyben számos közösségi jelentőségű faj is előfordul, így jellemző a vágócsík (*Cobitis taenia*), a botos kölonte (*Cottus gobio*), halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*), a széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), a dunai galóca (*Hucho hucho*), a szívárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), a törpecsík (*Sabanejewia aurata*) és a magyar bucó (*Zingel zingel*) előfordulása.

Szintén a vizekhez kötődik az erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*) és a lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*), az idős vízparti füzesekben helyenként előfordul a remetebogár (*Osmoderma eremita*). Az állóvizek jellemző faja a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) és a dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*). Ritkán, de találkozhatunk mocsári teknőssel (*Emys orbicularis*) is.

Spontán telepedett vissza a Szigetközbe a hód (*Castor fiber*) és rendszeresen találkozhatunk az egykor ritkának számító vidrával (*Lutra lutra*). A szigetközi mocsárrétek jellemző lepke fajai a vérfüzboglárka (*Maculinea teleius*), a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) és a zanótboglárka (*Maculinea nausithous*). A lipóti Holt-Duna ritka emlős faja az északi pocok (*Microtus oeconomus mehelyi*).

A közösségi jelentőségi növényfajok közül jelenlegi ismereteink szerint kizárólag a kúszó zeller (*Apium repens*) fordul elő.

A különleges madárvédelmi terület jelölő fajai közül legnagyobb mennyiségben a récefélék, így a tőkés réce (*Anas platyrhynchos*), a csörgő réce (*Anas crecca*), a barátréce (*Aythya ferina*), kontyos réce (*Aythya fuligula*) és a kerцерéce (*Bucephala clangula*) fordulnak elő. Gyakori faj a szárcsa (*Fulica atra*) is és a Szigetközben él a megye legnagyobb kárókatona (*Phalacrocorax carbo*) állománya. Az említett fajokon kívül jellemző a szürke gém (*Ardea cinerea*), a vörös gém (*Ardea purpurea*), a bölömbika (*Botaurus stellaris*), a fekete gólya (*Ciconia nigra*), a bütykös hattyú (*Cygnus olor*), a fekete harkály (*Dryocopus martius*), a nagy kócsag (*Egretta alba*), a rétisas (*Haliaeetus albicilla*), a törpegém (*Ixobrychus minutus*), a viharsirály (*Larus canus*), a dankasirály (*Larus ridibundus*), a kis bukó (*Mergus albellus*), a bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), a kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*) és a búbos vöcsök (*Podiceps cristatus*) előfordulása.

Terület azonosítója: HUFH30004

Terület elnevezése: Szigetköz

Terület besorolása: kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület és különleges madárvédelmi terület

Terület kiterjedése: 17184,85 ha

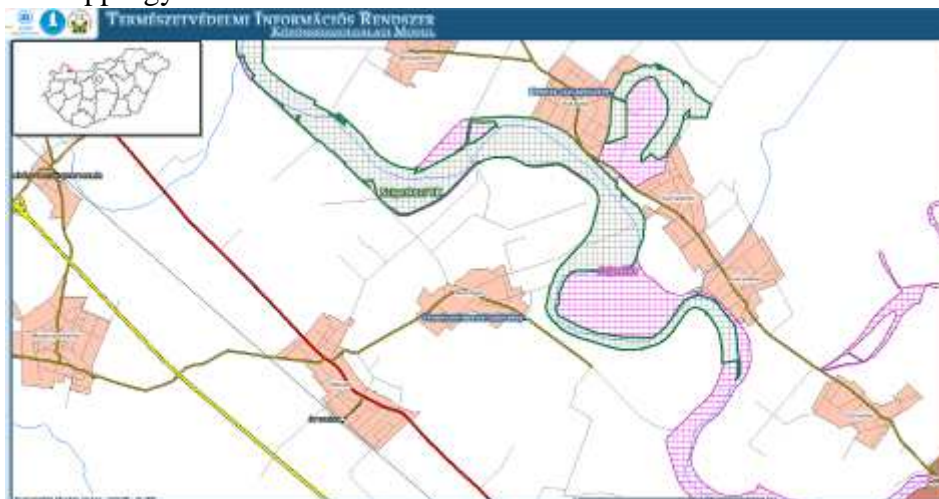
Érintett települések: Abda, Ásványráró, Bezenye, Darnózseli, Dunakiliti, Dunaremete, Dunaszeg, Dunaszentpál, Dunasziget, Feketeerdő, Gönyü, Győr, Györladamér, Győrújfalú, Győrzámoly, Halászi, Hédervár, Kimle, Kisbajcs, Kisbodak, **Kunsziget**, Lipót, Máriakálnok, Mecsér, Mosonmagyaróvár, Nagybajcs, Nagyszentjános, Öttevény, Püski, Rajka, Vámoszabadi, Vének

Kunsziget érintett helyrajzszámok: 030, 053/1, 053/3-10, 055, 057, 082/1, 082/3, 082/5-6, 084, 085, 086/1-3, 087/1-4, 089, 092, 093, 094/1-2, 095, 096, 098, 099/1-2, 0102/2, 0148/2-4,

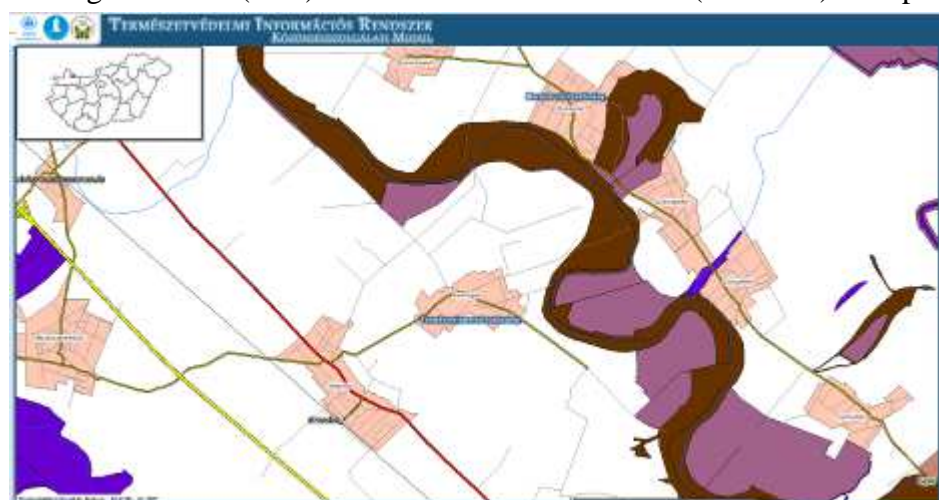
0151/1-2, 0161, 0162/2-9, 0163/1-2, 0164, 0169, 0171, 0180/-0182, 0184/1-2, 0185, 0186/2-6, 0187, 0190/2, 0190/4-10, 0191, 0192, 0205/6, 0216/3, 0217/4-10, 0218, 0222/2-9, 0223, 0224, 0233/

Ezek az országos jelentőségű természetvédelem alatt álló területek a Szigetközi Tájvédelmi Körzet, valamint a NATURA 2000 hálózat részét képezik, mely a Szigetköz a Duna és a Mosoni-Duna közösségi jelentőségű természeti értékeinek megőrzésére érdekében jött létre.

A **NATURA 2000** hálózatot az Európai Unió tagországai hozták létre összefüggő Európai Ökológiai Hálózatként az EU Élőhelyvédelmi Irányelve által meghatározott védett területek rendszere alapján. A Kormány 275/2004. (X. 8.) Korm. az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről rendelete 7. sz. melléklete tartalmazza a Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területeket. A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület és a különleges madárvédelmi terület határai teljesen megegyeznek. A Natura 2000 területeken csak azok a gazdasági vagy egyéb tevékenységek tilthatóak, amelyek a jelölő fajokat, illetve élőhelyeket veszélyeztetik. Azonban az a tevékenység, amely nincs jelentős káros hatással a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából, az végezhető az adott területen. Érdemes megemlíteni, hogy a Mosoni-Duna nem védett belterületi szakasza a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterülete, ezért a tervezéseknél ezt mindenképp figyelembe kell venni.

A Szigetközi TK (zöld) és NATURA 2000 területek (ciklámen) térképi megjelenítése

A Nemzeti Ökológiai Hálózat térképi megjelenítése (bordó: magterület, ciklámen: puffterület, lila: ökológiai folyosó)

1.10.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A tájpotenciál adottságainak társadalmi célú érvényesítése során olyan tevékenységek nyilvánulhatnak meg, melyek az optimális társadalmi-gazdasági hasznosítástól eltérően a táj ökológiai, ökonómiai és tájképi értékeit rontják. Egyes tájhasználatok jellegükből adódóan elkerülhetetlenül kedvezőtlen hatásúak a szomszédos tájhasználatokra, jóllehet létüket a társadalmi-gazdasági érdekek indokolják.

Az emberi tevékenység hatására keletkező új elemek és a tájban megjelenő folyamatok kedvezőtlen hatást egyrészt közvetlenül az egyes tájalkotó elemekre fejthetnek ki, másrészt közvetve csökkenthetik a táj ökológiai, ökonómiai és esztétikai teljesítőképességét. Az alábbiakban a tájelemek, a tájszerkezet és a tájpotenciál szempontjából kedvezőtlen momentumokat soroljuk fel:

- Illegális hulladéklerakások,
- műveletlen, parlagon hagyott területek allergén növényekkel való begyomosódása
- eltérő hasznosítású terület egységek növényekkel való lehatárolásának hiánya
- mezővédő erdősávok hiánya, a meglévők pótlása
- belvízelvezető csatornák eliszapolódása
- utcafásítások hiánya, pótlása
- helytelen növényfajok alkalmazása közterületeken
- árokrendszer hiánya
- kavicsbánya tájpusztító hatása
- földutak beszántása, vízelvezető árokrendszerük megszüntetése

1.11. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.11.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

Kunsziget zöldfelületi rendszere

A település zöldfelületi rendszerét elsősorban a táji és a településszerkezeti adottságok befolyásolták. Kunsziget legjellegzetesebb tájalakító tényezői az alábbiak: északon és keleten a Mosoni –Duna és hullámtere, az őt körülvevő ártéri erdővel, nyugaton és délen nagy kiterjedésű szántók erdővel tarkítva.

Zöldfelületi ellátás

Belterület

Kunsziget belterületén a zöldfelületi rendszer szinte összes összetevője megtalálható, funkciójuk és használati módjuk szerint a következőképpen oszthatók fel :

- I. Korlátlan közhasználatra szánt zöldfelületek
- II. Korlátozott közhasználatú zöldfelületek
- III. Közhasználat elől elzárt zöldfelületek

I. Korlátlan közhasználatra szánt zöldterületek:

Ebbe a csoportba tartoznak a közpark, lakópark, játszótér, valamint a közlekedési területek zöldfelületei - utcai fasorok. A település központjában lévő közpark rendezett, magába

foglalja a fajátszószerekkel felszerelt játszóteret. Az iskolával szemben található kis foghíj ülőalkalmatosságok elhelyezésével, valamint nemesebb taxonok (cserjék) kiültetésével összekötő kapocsként - a templom mögötti fásított tér és a játszótér között - méltó része lenne a közparknak. A tűzoltó szertár előtti, valamint a Polgármesteri Hivatal melletti terület jelenleg füvesített. Intézményi bővítés után elhelyezkedése révén méltán lehetne a már meglévő közpark folytatása, kisebb szökőkút, apróbb plasztika elhelyezésével, gondosan kiválasztott növények telepítésével, valamint ülőalkalmatosságok elhelyezésével. A korlátlan közhasználatra szánt zöldfelületek második csoportjába tartozó lakópark kialakítására a település D-K-i részén nyílik lehetőség, kihasználva a kavicsbánya és az azt körülvevő ligetes erdő természeti adottságait. A belterület legnagyobb összefüggő zöldfelületeként e terület nemcsak a közvetlen szomszédságában lakók - sportolási, pihenési - igényeit elégítené ki, hanem az egész települését is.

A közlekedési területek zöldfelületei: a település utcái zömében fásítottak, az út menti árkok karbantartására, tisztítására nagyobb figyelmet kell fordítani.

Ady Endre utca - nem fásított; árokrendszer az utca jobb oldalán hiányzik.

Ifjúság utca - eleje és vége nem fásított, a közepe rendezett; az árokrendszer részleges.

Rákóczi utca - fásítása részleges, árok van, viszont a Fő út felé elvész.

Fő utca - részben fásított; árokrendszer hiányos.

Petőfi Sándor tér - Zöldmező utca - Kossuth Lajos tér - rendezett.

Vörösmarty utca - részben fásított.

Dózsa György utca - fásított, itt-ott hiányos, az itt található bekerített terület - volt szemétkerakó - rendezés után lakópark kialakítására alkalmas.

Táncsics utca - fásított.

Duna utca - rendezett, részben fásított.

Széchenyi utca - fásításra szorul.

Hunyadi utca - egyoldalasan fásított.

Győri út - részben fásított; itt található a kápolna, melynek környéke rendezett, fásított.

Amennyiben az utca szélessége megengedi, célul kell kitűzni az utcák fásítását. Az utcafásítás legfőbb szempontjai a következők:

- ☞ egy-egy utcába lehetőleg azonos faj telepítésére kerüljön sor.
- ☞ csak utcafásításra használatos kis növekedésű fajok ajánlottak.
- ☞ a telepítés lehetőleg szervezett formában történjen.

II. Korlátozott közhasználatú zöldterületek

Ebbe a csoportba az időben korlátozott közhasználatú zöldterületek tartoznak, vagyis a temető és a sportpálya. A temető területe rendezett. Egy-két nagyobb növésű fa telepítése a temető belterületén javítana arculatán. A lakóterülettől való elválasztása nem megoldott. Itt többszintű védőfásítás szükséges. A temető bővítésére szánt terület a jelenlegi temető mögött található. A lakóterülettől e területet is védőfásítással el kell határolni.

III. Közhasználat elől elzárt zöldterületek.

E kategóriába tartoznak a közintézmények, családi házak, valamint az ipari létesítmények kertjei. A zöldfelületi rendszer egyik legfontosabb eleme ez a kategória, hiszen a falusias beépítési mód sajátosságából adódóan az össz. zöldfelület 90 %-át teszi ki. A családi házak kertjei zömmel rendezettek. A közintézményi kertek tekintetében Kunszigeten az a sajátos helyzet alakult ki, hogy a Polgármesteri Hivatal, orvosi rendelő, iskola, valamint a templom zöldfelületei egy egységet alkotnak a település központjában. E területek rendezettek, példaértékűen gondozottak. Az óvoda udvara szintén rendezett. A benne elhelyezett játszószerek esztétikusak, korszerűek. Az ipari létesítmények zöldterületei: A településen jelen lévő ipari cégek közül a SICK Kft. Területe rendezett. A másik cég területének

rendezése folyamatban van. Az ipari terület bővítésére e cégektől D-re kerül sor. Védőfásításuk a szántó felől elengedhetetlen követelmény.

Külterület

Kunsziget külterülete zömében szántó. A Mosoni-Duna és annak hullámtere természetes védősávot alakít a település É-i részén, mely egyben a Szigetközi Tájvédelmi Körzet része. A külterület sok helyi természeti értéket rejt magában. Ezek kiaknázása a jövő feladata. A külterület legnyugatibb részében található a szennyvíztisztító, melynek udvara rendezett, védőtávolsága biztosított. Tőle K-re található a Honvéd-puszta, melynek épületegyüttese, elhelyezkedése a szabadidő eltöltésének kiváló színtere lehetne kellő átalakítás után. A falu központja felé haladva a Mosoni-Duna árterében összefüggő erdősáv található, melyet zömében nyár és kőris alkot. Ez az erdősáv egészen a volt gátórházig húzódik. A volt gátórház is elhelyezkedése révén egy potenciális üdülőterület. A falu közelsége, a meglévő épületek, a kavicsbánya közelsége, mind alkalmassá tenné e helyet egy táborozóhely kialakítására. A volt gátórháztól D-re található két kavicsbánya. Mindkettő jól megközelíthető a faluból. A nagyobbikat ligetes erdő veszi körül mely turisztikai szempontból növeli értékét. Horgászto, illetve halastóként való üzemeltetése csak érvényes vízjogi létesítési illetve üzemeltetési engedéllyel lehetséges. Turisztikai szempontból legjelentősebb terület a gátórház és annak környéke, ahol a fürdözést és kikapcsolódást szolgáló létesítmények területi igénye biztosított. A tervezett camping, csónakkikötő, valamint az ezeket kiszolgáló létesítmények kialakítása esetén, gondoskodni kell a környező terület zöldövezeti kialakításáról. Ügyelni kell továbbá a vízpart szennyeződésmentes hasznosíthatóságára.

Az Öregerdő, a Mosoni-Duna árterének erdői a gyalogos sétányok kialakítása mellett egy lovagló útvonal kialakításának lehetőségét is kínálnak.

Tájvédelmi szempontból szemlélve Kunsziget külterületét megállapítható, hogy a nagyüzemi gazdálkodásnak itt is áldozatul estek fasorok, erdősávok. Ezek a természetes tájjelemek azon túl, hogy változatos élőhelyeket biztosítottak, egyben zöldfolyosóként szolgáltak egyes zöldterületek között, szélvédő funkciót is láttak el. Figyelembevéve az uralkodó szélirányt és a szántókat átszelő utak szélességét a következő fásítás lehetősége tűnik a leghatékonyabbnak:

- ☞ a település legnyugatibb, Öttevényvel határos részén egy 50 m-es többszintű véderdő létrehozása indokolt. Ehhez a szomszéd község együttműködése szükséges
- ☞ a kavicsbányák mellett húzódó út mentén, egészen a hídig
- ☞ a termelészövetkezet területétől a gátig
- ☞ a Duna utca és a gátórház közti szakaszon
- ☞ a focipálya K-i oldalán található út mentén egészen Öttevény határáig
- ☞ a Kunsziget K-i határát képező út mentén az erdőig

A külterületen található a Tsz területe is, melyen az állattartó telep védőfásítással körbevett, a kipusztult fák pótlása nélkülözhetetlen.

1.12. Az épített környezet vizsgálata

1.12.1. Területfelhasználás vizsgálata

Sorszám	Település	KSH kód	Település területe a KSH szerint (ha)	Település területe a MTrT szerint (ha)	Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti (ha)					
					Erdőgazdálkodási térség	Mezőgazdasági térség	Városias települési térség	Hagyományosan vidékies települési térség	Vízgazdálkodási térség	Építmények által igénybe vett térség
91	Kunsziget	3162	1788	1783	370	1111	0	256	46	0

Kunsziget közigazgatási terület 1787 ha. Külterülete 1643 ha. A külterület döntő többségét a szántóterületek foglalják el (1179 ha), ezenkívül jelentős erdőterületek is találhatóak (262 ha), főleg a Mosoni-Duna árterületén. Megtalálható még gyümölcsös (1 ha), gyeperdő (1 ha) és gyeperdő (57 ha). A művelésből kivett terület 162 ha.

Kunsziget belterülete 144 ha, legnagyobb részét a művelésből kivett területek (lakóterületek, utak, árkok, kertek) foglalják el, ez 115 ha. De megtalálható gyeperdő, legelő (2 ha), erdőterületek (2 ha), de jelentősek a belterületi szántóföldek is (6 ha). Ezek a következő községrészekben találhatóak:

- Az ÉNy-i községrészben, a József A. u. és a belterületi határ közötti területen
- Hunyadi u. D-i végén

1.12.1.1. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

A 314/2012-es Kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

Kunsziget - Szegregátumok adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 50% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt****

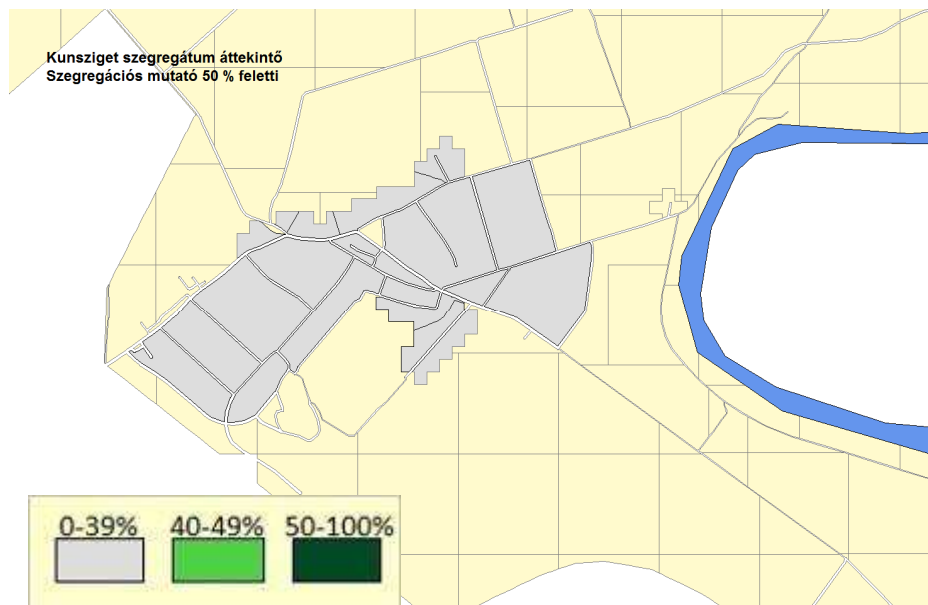
Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Kunsziget összesen
Lakónépesség száma	1233
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	20,0

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	8,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	13,1
Lakásállomány (db)	449
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	4,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	31,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	5,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	63,9
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	28,2
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	1216
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	49,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	53,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	5,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	2,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	1,0

**** Kunsziget településen a szegregációs mutató 50%-os határértéke mellett nem található szegregátum**

Az első kartogramon a szegregációs mutató 50%, illetve afeletti értéket vesz fel. Ez a térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 40–49%, az ilyen területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek számítanak. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0–39% = szürke, 40–49% = világoszöld, 50–100% = sötétzöld)

Kunsziget - Szegregációval veszélyeztetett területek adatai

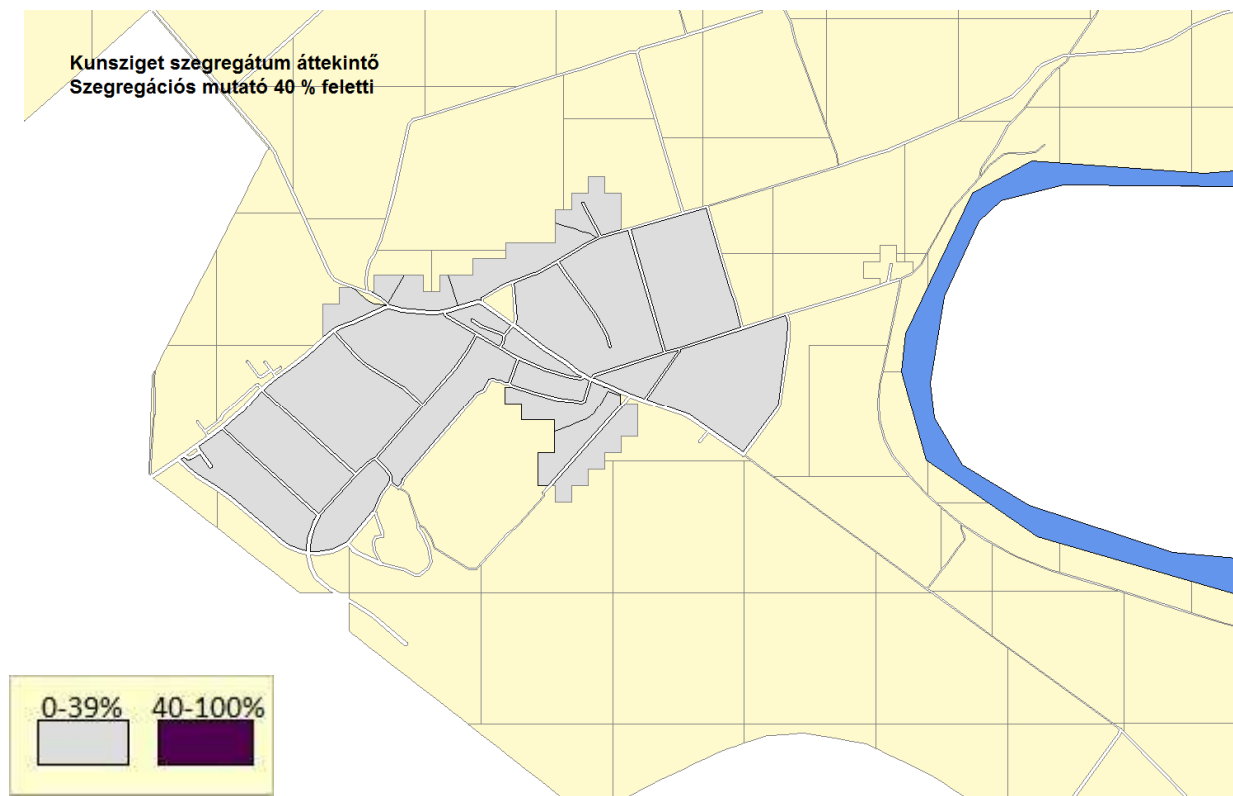
A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 40% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt****

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Kunsziget összesen
Lakónépesség száma	1233
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	20,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	8,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	13,1
Lakásállomány (db)	449
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	4,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	31,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	5,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	63,9
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	28,2
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	1216
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	49,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	53,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	5,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	2,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	1,0

**** Kunsziget településen a szegregációs mutató 40%-os határértéke mellett nem található szegregátum**

A második áttekintő kartogram a szegregációs mutató 40%-os határértéke mellett együttesen mutatja a szegregátumokat és a szegregációval veszélyeztetett területeket. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0–39% = szürke, 40–100% = lila)

A térképek a település belterületén található szegregátumokat jelenítik meg. A külterületen található szegregátumokat térképen nem tudjuk ábrázolni.

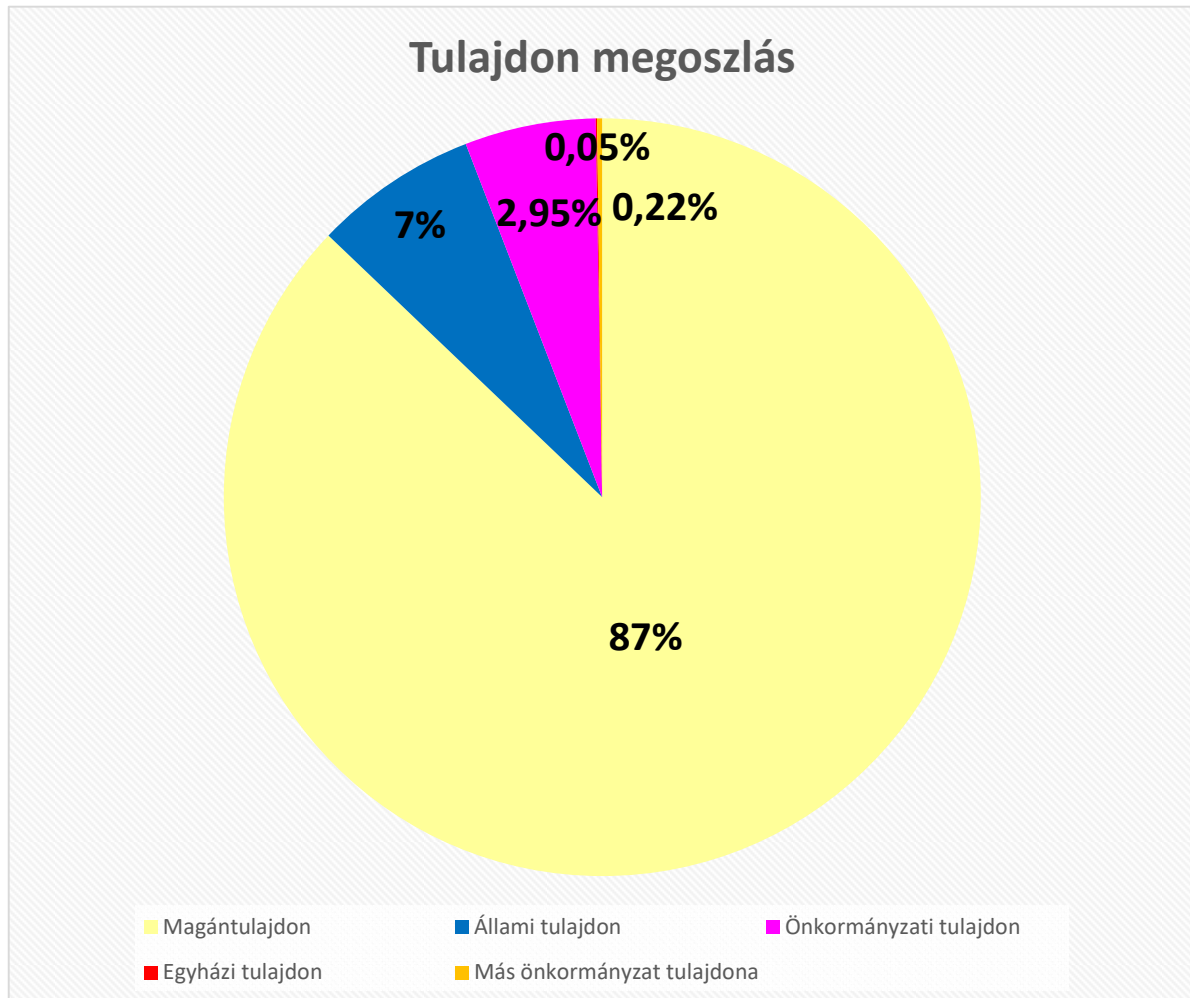
A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalanszálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

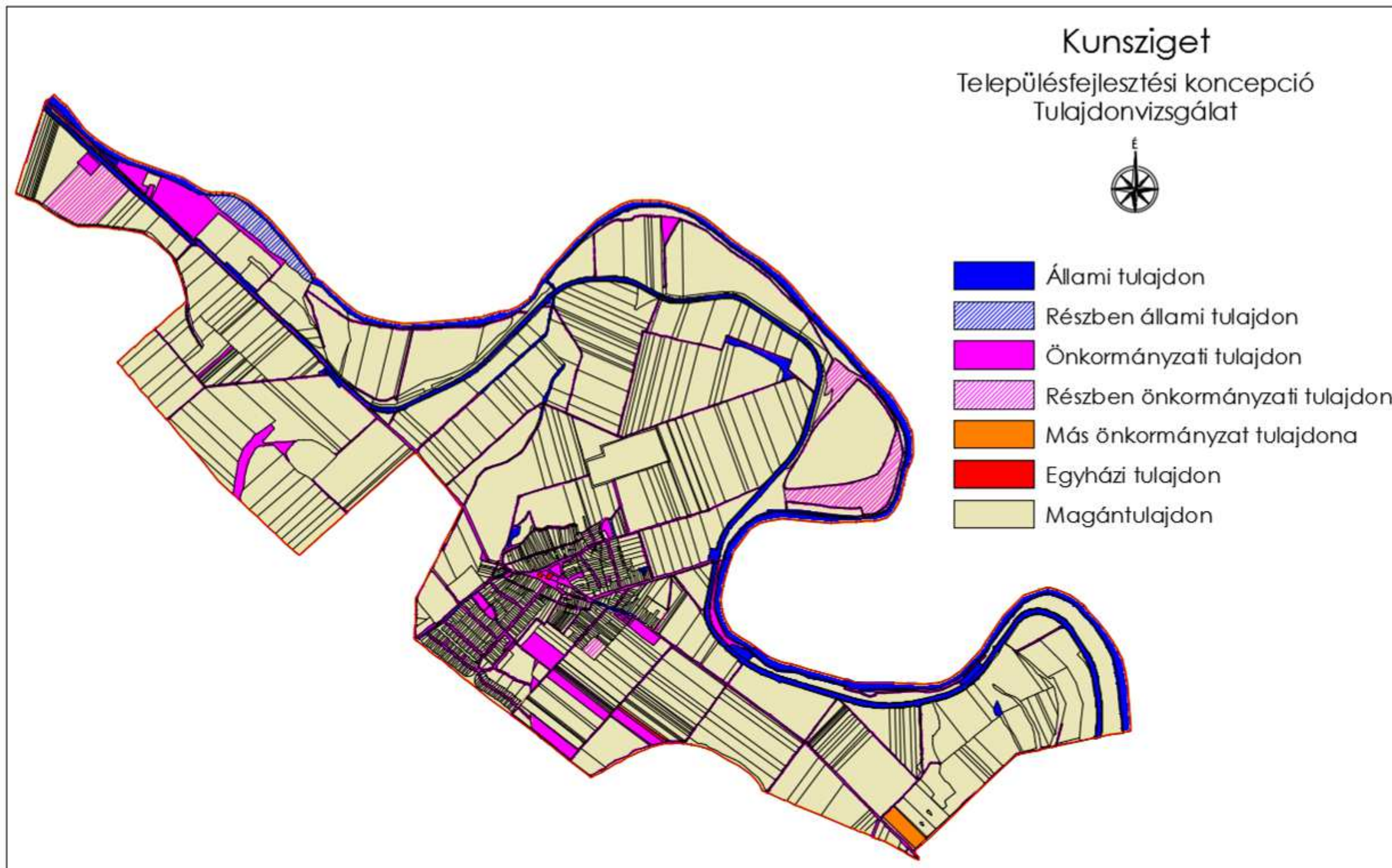
Adataink szerint az Önök településén nem található olyan terület, mely a szegregációs mutató alapján megfelelne a tényleges szegregátum vagy a szegregációval veszélyeztetett terület feltételeinek.

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal Népszámlálási Főosztály adatszolgáltatása, 2016. augusztus

1.12.2. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az önkormányzat nagyobb méretű fejlesztési célú lakóterületi ingatlannal rendelkezik. Az településen működő intézmények (óvoda, tornacsarnok, orvosi rendelő, községháza, tűzoltószertár, sportpálya) és a belterületi utak az önkormányzat tulajdonában vannak.

Épületállomány

Az épületek többnyire jó állapotúak, a település bejárásakor csak néhány romos épületet lehetett felfedezni, ill. néhány régebbi épület szorul felújításra. A település összképe ápolts, rendezett.

1.12.3. Az építmények vizsgálata

1.12.3.1. Beépítési jellemzők

A településen az egylakásos oldalhatáros előkertes beépítés dominál.

Az építési telkek mérete 900-1500 m² között mozog, a mai kor igényeinek megfelelően. A történeti településrészben 2000 m²-t meghaladó telkek is megtalálhatóak, amelyeknél több helyen tömbfeltáró út került kiszabályozásra azért, hogy a mai kornak megfelelő kisebb telkek jöhessenek létre.

1.12.3.2. Magasság, szintszám, tetőidom

A településen döntően földszintes, sátor- és nyeregtetős lakóépületeket találunk.

1.12.3.3. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

A tájkarakter meghatározó elemei:

Település és úthálózat:

A tájszerkezeti egység területére esik nyolc község belterülete. A térségben két egymásra merőlegesen kelet-nyugat, illetve észak-dél irányba haladó közlekedési út adja az úthálózat tengelyét és ezáltal a falvak térbeli helyzetet. Négy település az 1401. sz. közlekedési útra felfűzött, Dunaszentpál pedig ennek leágazásában, a Mosoni-Duna mentén helyezkedik el. Az észak-dél irányú, Vámoszabadi határátkelő felé vezető 14.sz. főközlekedési út belterületet nem érint. Kunsziget a felső településektől közlekedési kapcsolataiban elszigetelt, a Mosoni-Duna déli oldalán, a Bolgányi-hídon át közelíthető meg. Győr-Bácsán át Vámoszabadi és Kisbajcs az észak, északnyugati irányú közutak mentén fekszenek.

Településjelleg:

A Mosoni-Duna menti községek épületállománya az 1954-es árvízben csaknem teljesen elpusztult, ezért itt tradicionális karaktert őrző településegységet nem találunk. A falvak lakóházai döntően az ötvenes és a hetvenes évek között épültek. A szolgáltató, oktatási, kulturális és igazgatási intézmények is modern épületek, több településen szórtan helyezkednek el, így itt egységes településközpont nem alakult ki. Ezek mindegyike a töltésig húzódó lakóterületű és a közút által kettészelt község.

A zöldfelületi ellátottság jó, de a közterek, intézménykertek zöldfelület rendezése sok esetben megoldatlan. Az utcák fásítása hiányos, többnyire eltűntek a hagyományos utcasorfák. A keskeny szabályozási szélességű utcákban a változatos, gondozott előkertek kellemes összképet adnak. Jellemző, hogy a múlt századi építésű templomok kertjeiben és a temetőkből több helyen a növényállomány meglehetősen szegényes.

A bel- és külterület szegélye sokhelyütt átmenet nélküli, a lakóterületet egykor övező kertzőna sokhelyütt eltűnt, az új lakóterületeknek nincs szerves kapcsolata a környező külterülettel.

A település mai szerkezetét alapvetően meghatározzák az alábbiakban is jól látható történelmileg nyomon követhető úthálózati elemek. Az 1954. évi árvíz pusztítása mind építészeti, mind településképi szempontból jelentősen befolyásolta a település jelenlegi „összhatását”.

A település történeti emlékeit a meghatározó lakóutcák vonalvezetésükkel őrzik.

A település történelmi útvonalai mentén kialakult nagyobb telkek, mely a korábbi kertkultúra eredménye, mára jól láthatóan a lakófunkció váltja fel. Ezzel esetleges módon szabdalta fel a települést a kialakuló telekstruktúra és ehhez természetesen egy esetleges úthálózat is kialakult.

Településközpont, Petőfi Sándor tér és Kossuth Lajos tér: A központ a falumegújítás (térkövezés, parkoló kialakítás, díszvilágítás) és a magasabb, többszintes épületek miatt városias hangulatú lett.

Zöldmező utca: Az utca egyik oldalán a kis telekméret miatt a Kossuth tér házainak melléképületei találhatóak, a másik oldalon viszonylag sűrűn beépült, előkert nélküli, magasztott lábazatú egyszintes épületeket láthatunk.

Vörösmarty utca: Ez az utca tulajdonképpen egy hurok, amely a Zöldmező utcára fűződik fel. Itt is – hasonlóan a Zöldmező utcához – nagyjából egyoldalas utcáról beszélhetünk, ugyanakkor a nagyobb telekméret miatt lehetőség nyílt a másik oldal beépítésére is, amely el is kezdődött. Többnyire egyszintes, előkert nélküli épületeket találhatunk.

Hunyadi utca: Az utcában a legjellegzetesebb épülettípus a kétablakos, sáttortetős, egyszintes épület, van néhány oromfalas épület is. Az előkert 0 és 7 m között váltakozik, az épületek homlokzata párhuzamos az utca tengelyével.

Győri utca: A sportpálya és a kápolna miatt egyoldalas lakóutcában a legjellegzetesebb épülettípus a kétablakos, sáttortetős, egyszintes épület, az előkert mérete egységesen 6m körül mozog.

Széchenyi István utca: Az utcában a legjellegzetesebb épülettípus a kétablakos, sáttortetős, egyszintes épület, van néhány ormfalvas épület is. Az épületek az utca tengelyével hegyesszöget zárnak be, fűrészfogas állásúak.

Duna utca: Az utcában a legjellegzetesebb épülettípus a kétablakos, sáttortetős, egyszintes épület, a tekeadottságok miatt az utca két fele beépítés szempontjából eltér egymástól: az északi oldalon minimális előkerttel, utcával párhuzamos homlokzattal rendelkező épületeket láthatunk, míg a déli oldalon az épületek homlokzatai közel 45°-os szöveget zárnak be az utca tengelyével.

Északi oldal

Déli oldal

Dózsa György utca: Épülettípusok szempontjából az egyik legváltozatosabb utca a településen: Az előzőleg bemutatott utcákban megszokott épületek mellett találhatunk itt kontyolt tetős, tornácos épületet, a Dunántúlra jellemző egyenes záródású oszlopokkal, illetve íves kialakítással is. A magasabb, egy szint+tetőteres épületek is megjelennek az utcában.

Táncsics Mihály utca: A pár épületből álló zsákutcában az épületek előkert nélküliek, többnyire egyszintesek.

Szent István király utca: A település legújabb (tömbfeltáró) utcájában még nem minden telek épült be, itt megjelennek a laposabb tetőhajlásszögű, mediterrán típusú épületek.

József Attila utca: Itt található a Polgármesteri Hivatal és az Óvoda, velük szemben többnyire egyszintes, hosszan elnyúló melléképülettel rendelkező, előkert nélküli családi házakat láthatunk.

Fő utca: Ebben az utcában találhatóak az üzemek, velük szemben a más utcákban is megtalálható leggyakoribb épülettípus van jelen, továbbhaladva a központ felé a sarkon az önkormányzat lebontatta a belátást erősen zavaró épületet, helyére építteti fel beljebb húzva a községgazdálkodási telephely épületét.

Kertes utca: A település második legfiatalabb (szintén tömbfeltáró) utcájában még néhány telek nem épült be, az új épületek meglehetősen nagy változatosságot mutatnak, van íves tetejű ház, archaizáló oromfalas épület, mediterrán típusú családi ház, kisebb toronnyal ellátott épület stb.

Ifjúság utca: Az utcában a legjellegzetesebb épülettípus a pince+földszint+tetőteres, nyeregtetős, utcával párhuzamos gerincű családi ház, az előkert mérete egységesen 5 m, melléképület csak elenyésző számban van jelen.

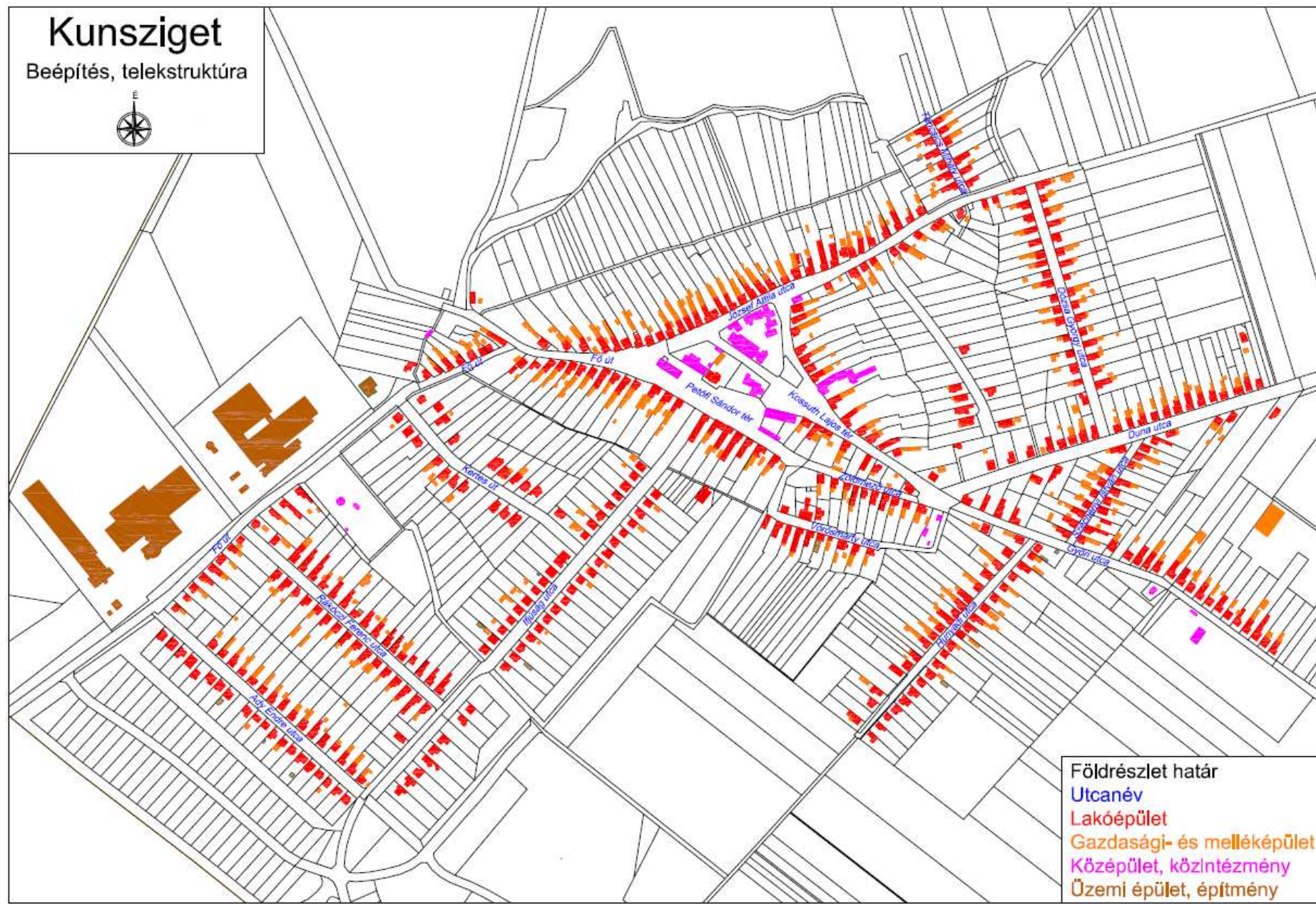
Rákóczi Ferenc utca: Az egyik legegységesebb képet mutató utca a településen, a legjellegzetesebb épülettípus a kéttalajos, sáttortetős, egyszintes épület, pár háznál megjelenik a manzárdtetővel való lefedés.

Ady Endre utca: Ebben az utcában is vannak hasonló épületek, mint a Rákóczi utcában, ugyanakkor itt egyfajta ritmust ad az utcának a manzárdtető és a sáttortető szabályos váltakozása, illetve egymás mellé építettek kettő vagy több nagyon hasonló épületet, ez is ad egy sajátos hangulatot az utcának.

A régi, ősi részeken az előkert nélküli beépítés a jellemző, míg az új részeken már megjelenik az előkert.

1.12.4. Az épített környezet értékei

1.12.4.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

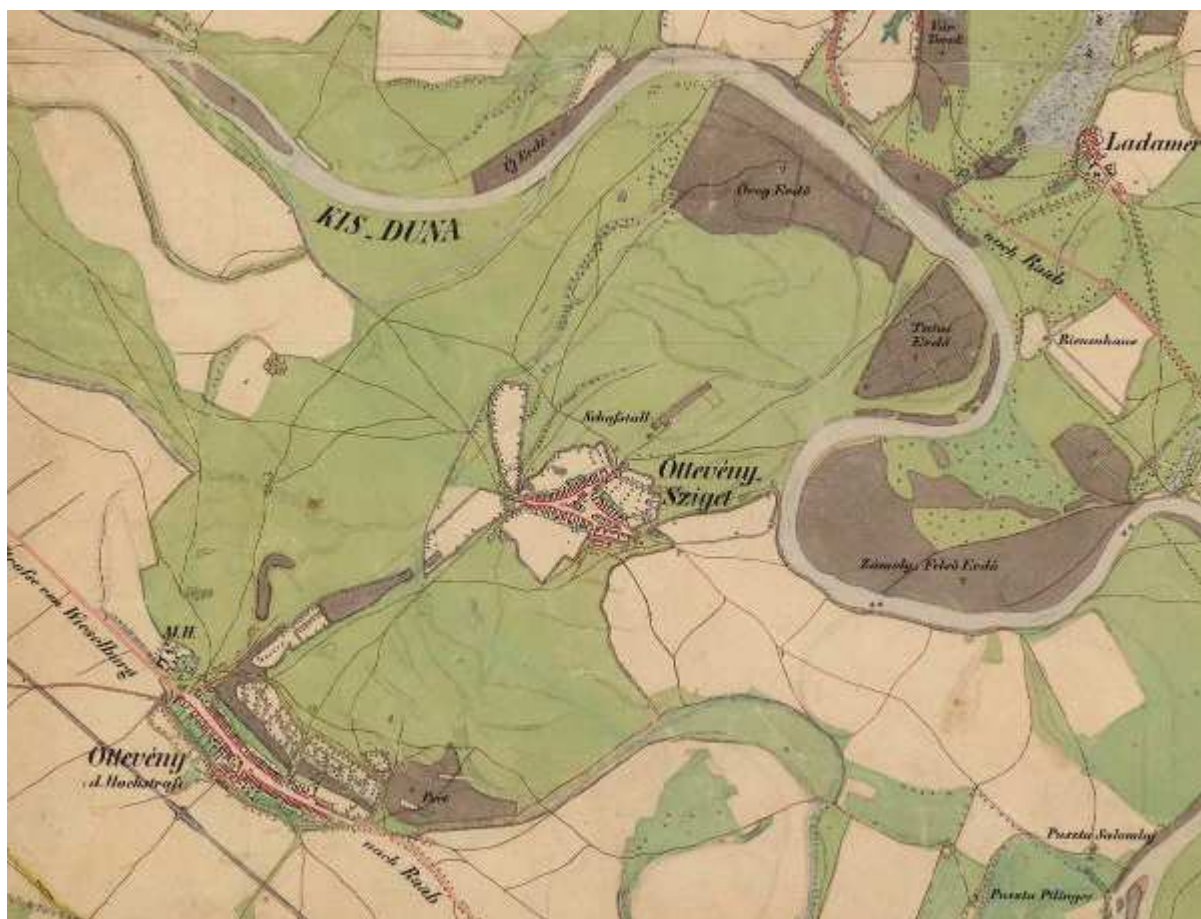
A mai településközpont – Petőfi tér és a Kossuth tér – (melyek ma összemosódnak) korábban két különálló tér volt, az elmúlt évtizedekben történt bontások után nyerte el mai alakját és képét.

Az ősi községmag is ezen a területen alakult ki, nagyjából háromszög alakban, a 3 irányból a községközpontba tartó utak mentén, ami az I. és II. katonai felmérésen látható, ezekben az időkben még Ötvevény-Szigetnek hívták a települést.

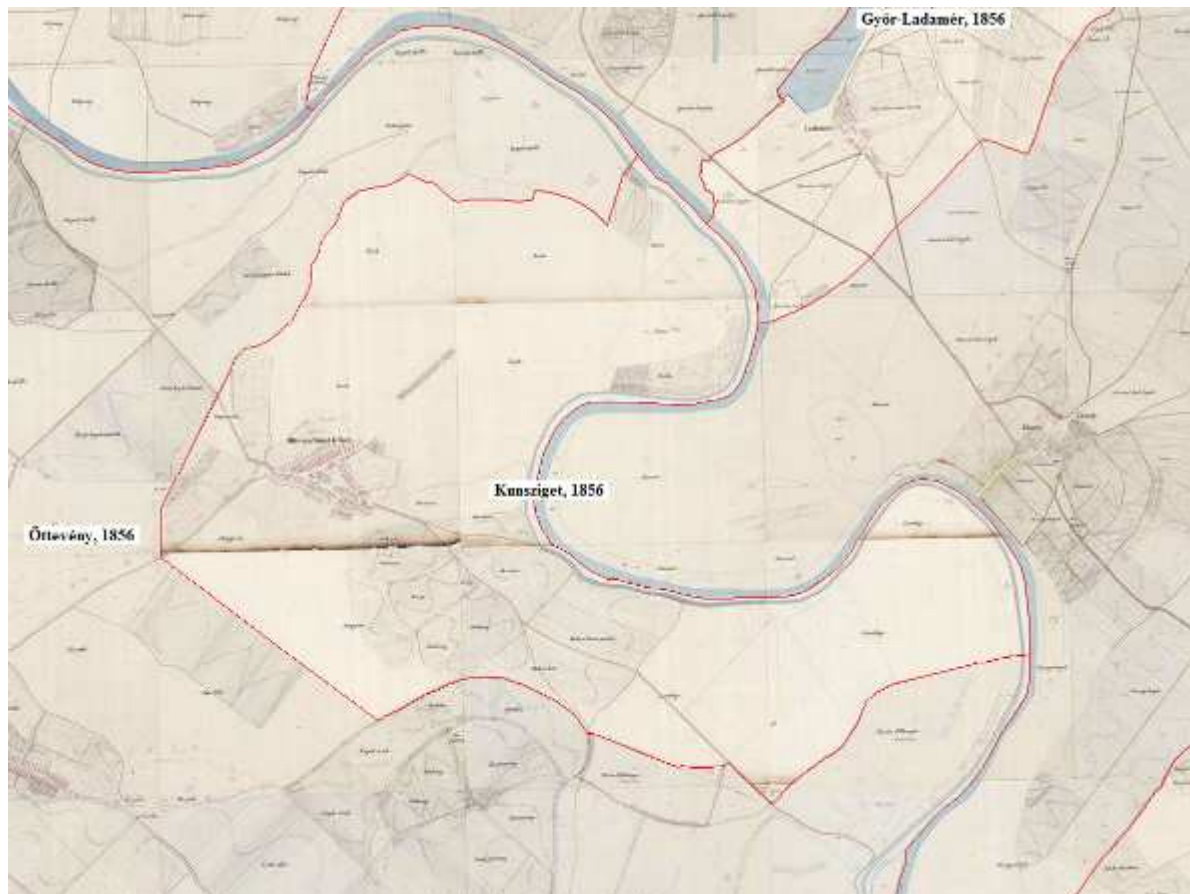
Az 1881-ben készült III. katonai felmérésen már a település több mint 1000 fős lélekszámmal bír. A térképkivonaton már láthatjuk Kunsziget határában a temetőt, amit ma is ezen a helyen találhatunk.

I. katonai felmérés (1763-1787)

II. katonai felmérés (1819-1869)

Kataszteri térkép (1856)

III. katonai felmérés (1869-1887)

Kunsziget (1931)

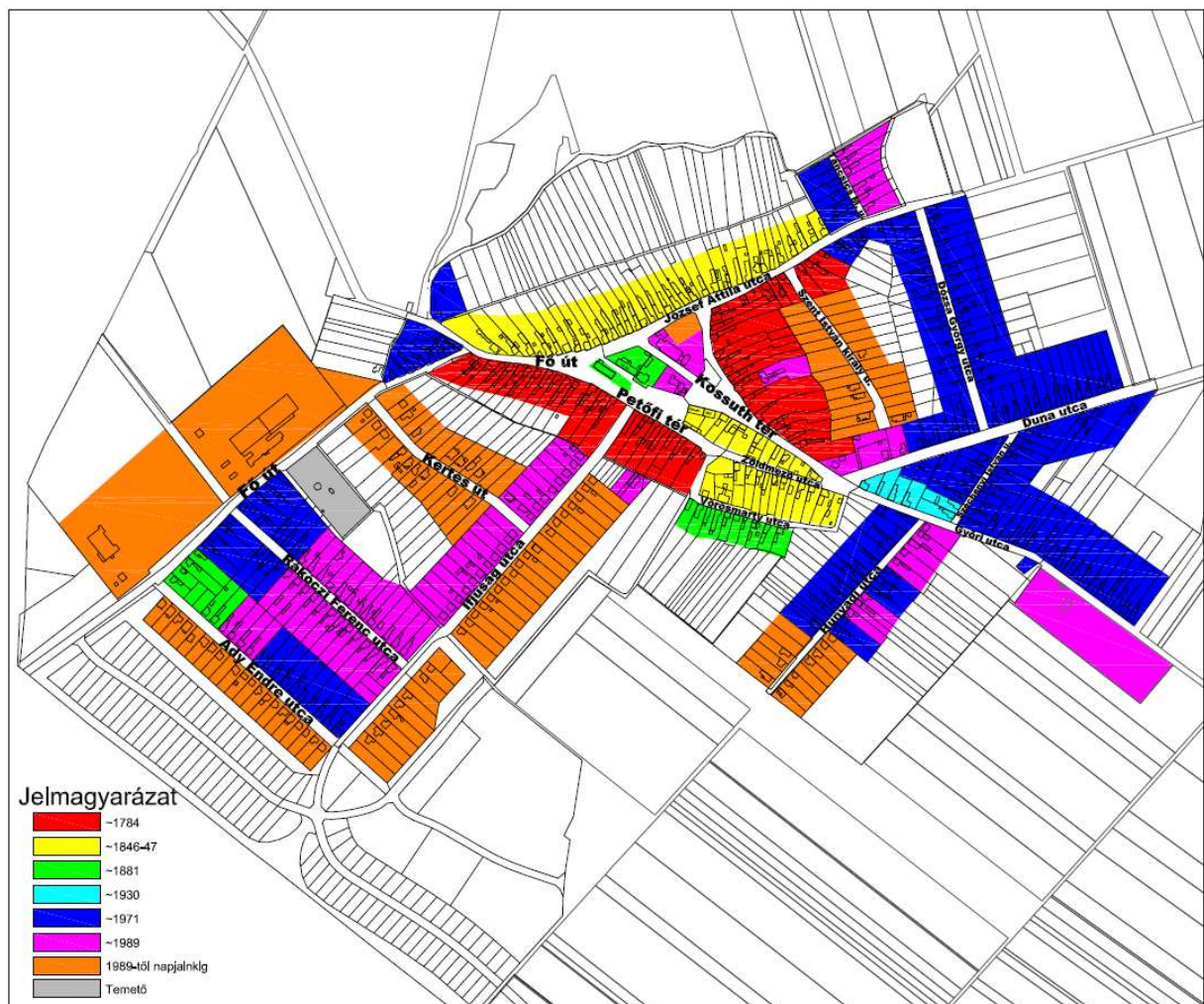
1899-ben egy pusztító árvíz az egész falut elöntötte, ezért nem láthatunk nagyobb településszerkezeti változást Kunszigeten 1881. és 1930. között. Ekkor a község lakossága nagyon szegény földműves emberekből állt, akik a környező uradalmakon kerestek napszámos munkát és szerény jövedelmükből csak az árvízkarok helyreállítására futotta, látványos fejlesztésekre azonban nem volt lehetőségük.

Az 1971-es térképen láthatjuk, hogy a település főként kelet felé (Mosoni-Duna felé) és dél-nyugat felé bővült. Itt már az újabb telekosztásokat a szabályos forma és a kisebb méret jellemzi. Megjelennek az első szabályos *mérnöki utcák*, mint például a Dózsa Gy. út, Rákóczi F. út és az Ady Endre út.

A 18 évvel későbbi állapot újabb telekcsoportok kialakulását mutatja a település Öttevény felé eső részén. Egy újabb településrész jött létre szabályos derékszögű utcahálózattal az Ady Ifjúság-Rákóczi utcák közrefogásában.

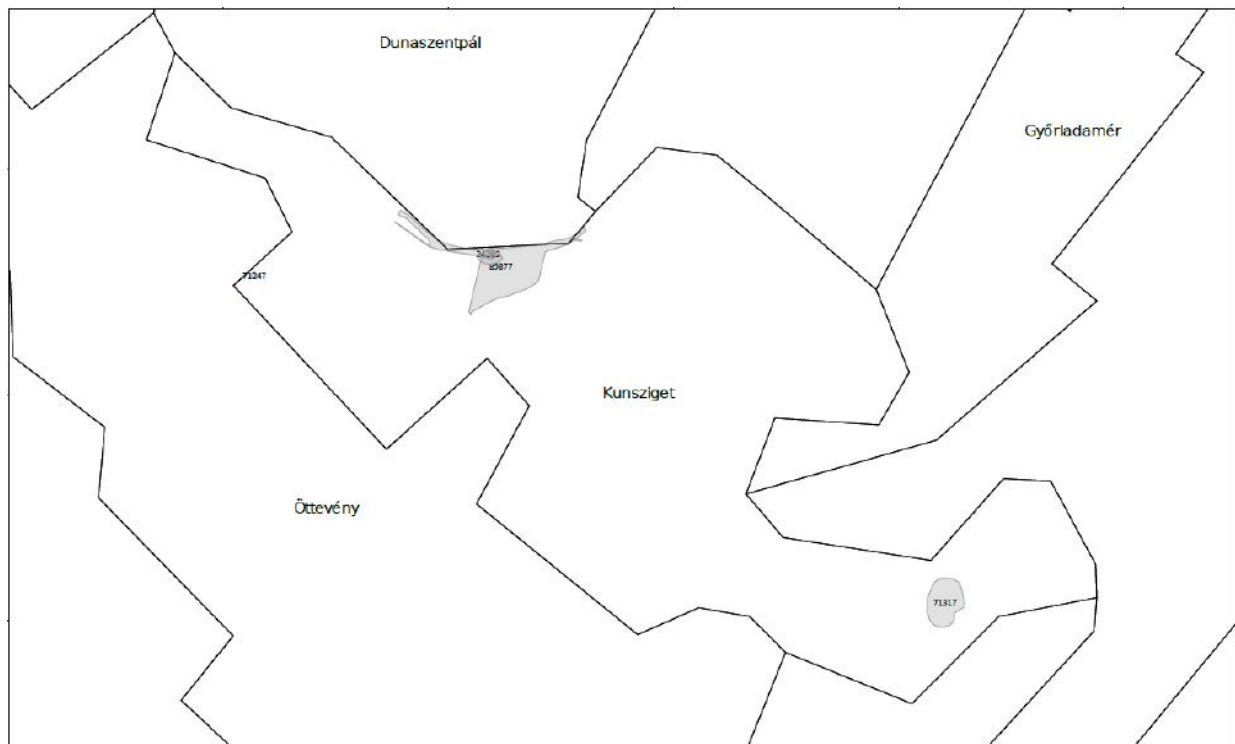
Kunsziget mai légifotón

A település fejlődése 1784-től napjainkig

1.12.4.2. Régészeti lelőhely

azonosító	lelőhelyszám	név	védelem	HRSZ
24263	1	Toronyvári-dűlő	fokozottan védett	031, 0190/7, 0182, 0184/1, 0185, 0186/6, 0187, 0190/6
71247	2	Alsó-Tagúti-dűlő	szakmai	0197/37, 0197/38
71317	3	Pásztorház-dűlő	szakmai	042/7, 042/6, 042/4, 042/24, 042/23, 042/22, 042/21, 042/20
89877	4	Toronyvári-dűlő védőövezete	védőövezet	0182, 0184/1, 0185, 0186/6, 0190/6

A régészeti lelőhelyek elhelyezkedése (Forrás: Forster Központ adatszolgáltatása)

1.12.4.3. világörökségi és világörökségi várományos terület

A római birodalom határai – a római limes pannóniai Duna-parti határvonalának magyarországi szakasza helyszín

Település	HRSZ
Kunsziget	0184/1

A római birodalom határai – a római limes pannóniai Duna-parti határvonalának magyarországi szakasza védőzóna

Település	HRSZ
Kunsziget	0185
Kunsziget	0182
Kunsziget	0184/1

A Római Birodalom mintegy 6000 km hosszú szárazföldi (limes) és folyóparti (ripa) katonai létesítményei egységes építészeti sajátosságaik révén kiemelkedő történeti és tudományos értékkel rendelkeznek, az emberi történelem fontos lépcsőfokának, a Római Birodalomnak mind építészeti, mind technológiailag kiemelt példái. A preindusztriális társadalmak között a több tízezer katonával és az őket irányító magasan fejlett kommunikációs hálózatokkal rendelkező római limeshez hasonlóan átgondolt és egységes határvédelmi rendszer a szintén világörökség részét képező Kínai Nagy Falat leszámítva nem ismert.

1987-ben vált UNESCO világörökségi helyszíné a Hadrianus-fal (Egyesült Királyság). 2000-ben szakmai javaslat született arra vonatkozóan, hogy az érintett Részes Államok a skóciai világörökségi helyszín egyfajta kiterjesztéseként a Római Birodalom teljes limesének világörökséggé nyilvánítása érdekében terjesszék fel a limesnek az országuk területére eső szakaszát az így Frontiers of the Roman Empire megnevezéssel kialakuló nemzetközi sorozathelyszín részeként. 2002-ben az European Association of Archaeologists thessaloniki konferenciáján elfogadást nyert az érintett Részes Államok közös összefogásával megvalósítandó nemzetközi sorozat-helyszín létrehozásának a gondolata. Ezt követően 2005-ben Németországban az egykori Germania Superior és Raetia provinciák együttesen 550 km hosszú limes-szakasza, majd 2008-ban a mintegy 40 km hosszú Antoninus fal (Egyesült Királyság) is a Világörökség részévé vált.

A római birodalom teljes pannóniai határszakasza folyami határ a Duna mentén (Ripa Pannonica), Klosterneuburgtól (Citium) Zimonyig (Taurunum). A Ripa Pannonica magyarországi szakasza (Ripa Pannonica in Hungary – RPH) csaknem 415 km hosszúságban húzódik Rajkától Sátorhelyig. A várományos világörökségi helyszín (RPH) 124 részhelyszínt tartalmaz, amelyek a határszakasznak kiválasztott, reprezentáns funkcionális elemei: két legióstábor két-két katonavárossal és polgárvárossal (Aquincum, Brigetio), 18 segédcsapat tábor a hozzájuk tartozó, topográfiaailag azonosítható polgári településekkel együtt. A szakirodalomból jól ismert, változatos alaprajzú késő római erődök mellett a részhelyszínek listája számos légi-régészeti módszerekkel azonosítható őrtornyot, ideiglenesen fennálló menettábor, légi fotókon jól követhető limes-útszakaszt és két útállomást tartalmaz. A Duna folyam, mint vízi főútvonal mellett a folyamatosan követhető, számos szakaszon jól dokumentálható limes út gyakran nyílegyenes, a középkori és helyenként a mai úthálózat (pl. 6-os főút) alapját is képező nyomvonala jelenti a topográfiai, és egyben az emblematis kohéziót a világörökségi várományosi helyszín részhelyszínei között.

Az RPH a Frontiers of the Roman Empire (FRE) világörökségi sorozatjelöléshez kapcsolódik; a római katonai építészet és határvédelmi stratégiai koncepció több mint 400 éven keresztül működő kiemelkedő emléke. Fontos tényezője az antik görög-római anyagi és szellemi kultúra, árucikkek, technológiák, vallási eszmék terjedésének a birodalmon belül és azon túl, a Barbaricum felé. Tanúja az egész Római Birodalom történetét meghatározó katonai akcióknak, politikai folyamatoknak: pannóniai légiók segítségével került uralomra Vespasianus és Septimius Severus, a Flavius- és Severus-dinasztiák alapítói. Több 3. századi katonacsászár és 4. századi keresztény császár is Közép-Duna- vidéki, illetve pannóniai származású volt, az egész birodalom sorsára hatást gyakorló markomann háborúk fontosabb hadműveletei is ezen a területen folytak a 170-es években. Valószínűleg ezekhez a

hadműveletekhez köthetők a légirégészeti kutatások során felfedezett Brigetio-környéki menettáborok is. Az RPH katonai létesítményei folyamatosan épültek ki a Kr. u. 1. század második felétől: a legkorábbi segédcsoport-táborok fa-föld anyagú védelmi szerkezeteit fokozatosan kő-anyagúvá építették át. A hagyományos és légirégészeti módszerekkel megfigyelhető fa- illetve kő őrtornyok többsége a 4. századra keltezhető. A FRE más szakaszaival összevetve egyedülálló jelenség a központi toronyból és két saroktoronyból álló 4. századi kikötőerődök nagy száma az RPH magyarországi szakaszán.

A kunszigetieket már évszázadok óta foglalkoztatja, hogy vajon miért van ott az a bizonyos kőhalom a Mosoni-Duna partján. Milyen épület maradványa? Mert hogy épület volt valaha, az biztos. A nép megalkotta a saját elméletét: egy vár maradványa az, a várban pedig tündérek laktak.

Timaffy László néprajztudós írta le a Tündérvár legendáját. Egykor tündérek laktak a toronyban. Vihar miatt bajba került halászok a toronyhoz vergődtek és a tündérektől kértek segítséget. Az egyik tündér beengedte őket, de egy másik, egy kőszívű tündér kikergette őket a toronyból. A halászok ezért megátkozták a tündéret, mondván, ha ilyen a szívük helyén kő van, váljanak teljesen kővé és tűnjenek el a Mosoni-Dunából.

Egy másik változat szerint - melyet Szalainé Hécz Tünde, Kunsziget helytörténetével is foglalkozó pedagógus gyűjtött - a vár hajdani ura kincsei között tündérek haját is őrizte, s amikor leégett a torony, leginkább a tincseket sajnálta. A legenda összes változata megemlíti, hogy a kővé vált tündérek a toronnyal együtt nagyon erős kötést alkotnak, és aki megpróbálja a torony maradványait szétbontani, az pórul jár.

A tudomány is megalkotta saját elméletét: római őrtorony állt ott valaha, mely a limeshez tartozott. A tudomány azonban attól tudomány, hogy állandóan kételkedik a be nem bizonyított állításokon. Búvárok és régészek kutatják a víz alatti maradványokat.

2000 után több régészeti kutatást is végeztek a területen. 2004-ben búvárrégészek megállapították, hogy a parton is látható fal a vízben is folytatódik. Az épület kikötő, méginkább erőddel kiegészített kikötő lehetett. Az üledékréteg vizsgálata szerint az épület inkább a középkorban, valamikor a török hódoltság korában vagy az után épülhetett. A föld azonban további kincseket rejt a Tündérvár közelében, különböző korokból származó települések várnak feltárássra a Tündérvár környékén.

A falmaradványt korábban fák vették körül, mára megtisztították a környékét. A Tündérvár Kunsziget jelenében is ott van: a község címerében is megtalálható és a kunszigeti óvoda is a Tündérvár Óvoda nevet viseli.

Megközelíthetőség:

A Kunszigetet a Bolgányi-hídon át a Szigetközzel összekötő útról a kunszigeti szennyvíztisztító telep irányába kell tovább haladni, erről az útról egy földút vezet a Tündérvárig. Az út mentén gyakran látni erdei vadakat (nyulakat, őzeket).

1.12.4.4. Műemlék, műemlékegyüttes

törzs szám	azonosító	helység	cím	név	védelem	helyrajzi szám
3544	26722	Kunsziget		R. k. templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet	137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 262/6, 276, 277, 286, 287, 292, 293, 297, 302, 303, 398/2
3544	4497	Kunsziget	Petőfi Sándor tér	R. k. templom	Műemlék	262/2

Szent Lőrinc vértanú templom

Kunsziget első templomát Szécsényi Lőrinc építtette az 1670-es évek környékén. Szent Lőrinc vértanú tiszteletére szentelte fel a templomot az építető fia, Szécsényi Pál győri nagyprepost 1677 körül. A templom búcsúja Szent Lőrinc vértanú ünnepén, augusztus 10-én van.

A falu ekkoriban népesedett be újra, miután Győr török kézre kerülése után elnéptelenedett. 1683-ban aztán újra menekülni kellett a falu lakóinak, amikor a török Bécs ellen indult. A dúlás nem kímélte a néhány éves templomot sem.

1698 után a Viczay-Héderváry családé lett a falu, ők telepítették újra katolikus lakossággal.

1786-ban az addig Öttevény filiájaként szereplő község önálló plébániává alakult.

A ma is látható templom 1843-44-ben épült, késő klasszicista stílusban. Az építést Szinger György építőmester vezette. A régi templomból megmaradt húsz férőhelynyi pad és az 1718-ból való miésző kehely is, rajta a GVNT. SIGHET felirattal.

A templombelső festése márványhatású, ezt a mennyezeti seccókkal együtt Borsa Antal festőművész készítette 1957-ben.

Az első világháború idején elvitték a templomból a legkisebb és legnagyobb harangját. A mai két harang a harmincas években került a templom tornyába. Ma már elektronikus rendszer húzza a harangokat, a templom padjai fűtöttek, és hangfalak erősítik a misét mondó plébános hangját.

2010-ben lecserélték a templom tetőszerkezetét, szigetelték és kívülről felújították és újrafestették a falakat, valamint az épület díszes külső világítást kapott.

1.13. Közlekedés

1.13.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Kunsziget Győr felől a Budapest - Hegyeshalom közötti 1. sz. főúton, Öttevéynél lefordulva a 14101. sz. bekötőútról érhető el. Az M1-es autópályáról is megközelíthető: Budapest felől az ikrényi M85-85 főutak csomópontjától kb. 13 km megtétele után és 15 perc alatt érhető el a település, Hegyeshalom felől a lébényi csomóponttól kb. 11 km megtétele után és 11 perc alatt érhető el a község.

A falunak Győrrel rendszeres autóbusz-összeköttetése van, onnan mintegy 25 perces buszozással érhetünk a településre.

A Bolgányi hídon keresztül közúton elérhető a szomszédos Dunaszeg és Dunaszentpál, ill. a 1401. sz. „szigetközi” út.

Üzemanyagtöltő állomás nincs a településen, 7 km-re Abdán van az első tankolási lehetőség.

Bolgányi híd

1.13.2. Közösségi közlekedés

Kunsziget megközelítése 100 %-ban közúton történik.

A buszjáratok menetrendje a község lakói szerint megfelelő, a községben 2 buszmegálló pár és egy autóbusz-forduló található. Közvetlen járat van Győr felé, átlagosan 30 perc-1 óra a járatsűrűség.

Kötőtpályás

Vasút kapcsolattal nem rendelkezik a település, vasútállomás legközelebb – kb. 5 km-re - Öttevényen található, az utat személygépkocsival megtéve kb. 10 percre, ugyanakkor a győri vasútállomáson szállnak fel gyakrabban a község lakói, mivel onnan több irányba is tovább lehet utazni.

1.13.3. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A GYMS Megyei Területrendezési Terv szerint tervezett a települést bekapcsolni a térségi kerékpárút-hálózatba, amely összeköttetést jelentene a Szigetközzel (az 1401. sz. út mellett elhaladó országos jelentőségű kerékpárúttal) és a Hansággal (Lébény felé).

A gyalogos közlekedés fejlesztésének első lépcsője a ma még hiányzó járdák megépítése, az újonnan építendő járdáknál a településen már kialakult járdatípust célszerű építeni, 1,2-1,5 m szélességben.

A gyalogos és kerékpáros utak burkolása és megfelelő közvilágítással való ellátása elengedhetetlen.

1.13.4. Parkolás

Járműellátás tekintetében a település az elfogadott normatívák figyelembe vételével jól ellátottnak tekinthető, mely sajátos közösségi közlekedési helyzetéből és vasúti kapcsolatának teljes hiányából is adódik.

Járműtárolás vonatkozásában jelentős változás nem várható, hisz családi házas beépítés esetén elsősorban a telken belüli gépjármű elhelyezés a jellemző. Egyes intézmények esetében szükséges biztosítani közterületen a parkolást, mint a polgármesteri hivatal, templom, időszakosan a temető, itt elegendő parkolóhely áll rendelkezésre.

1.14. Közművesítés

Kunsziget közműfejlesztési feladatait meghatározza a település hosszú távú fejlődéséhez szükséges megfelelő élet- és munkakörülmény biztosítása, a település fellendüléséhez szükséges vonzóképeség növelése. Az életkörülmények javítását szolgáló komfortot, a gazdasági élet fejlődését segítő termelési hatékonyság növelését és a település idegenforgalmi vonzerejének fokozását segítheti a közműfejlesztési javaslat. A környezetvédelmi igények kielégítése is közműfejlesztési feladatokat határoznak meg.

Környezetvédelmi (levegőtisztaság, talaj és talajvíz védelmi) szempontból alapkövetelmény a közműveket érintve a környezetbarát, levegőtisztaságot kielégítő hőellátás és a talaj, talajvíz szennyezését csökkentő közműolló zárásának, valamint a szennyvíz tisztításának a megoldása.

A rendezési terv demográfiai prognózisa szerint a település nagytávlati népességszámában növekedés prognosztizálható. A településen az élet- és munkakörülmény, a termelőképeség és az idegenforgalmi vonzerő javítása a főbb célkitűzés.

1.14.1. Víziközművek

Vízgazdálkodás és vízellátás

A községben 1986-ban épült ki a regionális rendszerhez kapcsolódó vezetékes vízellátó rendszer. Kezelője: Pannon-Víz Zrt. a regionális NA 150 KM nyomócső az 14101 sz. út mentén Öttevény irányából épült ki és ezen szelvényel halad a község középpontjáig.

A gerincvezetékhez NA 100 KM vezetékek kapcsolódnak, melyek a ma meglévő lakóterületek és ipari területek vízellátását biztosítják.

A tervezett fejlesztéseket mind az ipari, mind a lakóterületi, mind pedig az üdülőterületi fejlesztéseknél a vízműrendszer kapacitása ki tudja elégíteni.

A ma kiépült hálózathoz körvezetékes módon, körvezetékes nyomvonalakkal lehet kapcsolódni és ellátni a tervezett fejlesztési területeket. A kiépítendő nyomvonalak egységesen NA 100 KM méretben valósuljanak meg.

A tervezett bővítések tűzvíz biztosítását a gerincvezetékre 200 m-ként telepített föld feletti tűzcsapokkal kell kielégíteni. A gazdasági területek oltóvizeit (igényeik meghatározásával) saját területen belül létesített tűzvíz tározók létesítésével kell biztosítani.

Szennyvízelvezetés

A szennyvízelvezetés mai rendszere kiépített, a település külterületén kiépült 19076 LE terhelésű térségi szennyvíztisztítóhoz csatlakozik.

A Pannon-Víz Zrt. az Alsószigetközi szennyvíztisztítóban kilenc település szennyvizét tisztítja: Öttevény, Kunsziget, Győrzámoly, Győrladamér, Dunaszeg, Dunaszentpál, Mecsér, Lébény, Mosonszentmiklós.

Az egyesített biológiai műtárgyat 2008-ban felújították.

A szennyvíztisztítóban eleveniszapos tisztítási technológiát használnak, gépi iszapvíztelenítéssel. Az iszapot iszapcentrifugával víztelenítik. A szennyvíziszapot mezőgazdasági területeken hasznosítják. A tisztított szennyvíz befogadója a Mosoni-Duna.

A jelenleg tervezett területfejlesztések jelentős része a gravitációs rendszerű csatornahálózatra csatlakoztatható. A csatlakozó új gerincvezetékek NA 200 KG PVC méretűek lehetnek. Az alkalmazható min. hosszúság 3%.

Különösen ügyelni kell az ipari gazdasági területek szennyvizeinek minőségére. A telephelyeken belül a szükséges előtisztításokat el kell végezni, úgy hogy a közcsatornába csak az előírás szerinti szennyvízminőség köthető be.

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A község belterületének –úthálózatának csapadékvíz elvezetése nincs. Befogadója-előszikkasztása jellemzően nincs. Mint a szigetközi területekhez szorosan kapcsolódó terület kedvező altalaji adottságokkal rendelkezik, így belvízelvezetési-csapadékvíz-elvezetési gondjai nincsenek. A kavicsos talajszerkezet csábító léte két tó kiemelését eredményezte, amelyeket a község eltérő módon kíván hasznosítani, rekultiválni. A belterületen található vízfelület a környező területek kapcsolódásával közparkként szeretné hasznosítani, amely a környezetében kialakítandó lakóterületnek-üdülőterületnek zöld magja lehet. A külterületen található horgászto környezetét üdülőterületként kívánják hasznosítani. A tervezett közterületek –közlekedési területek csapadékvizeit az utak mellett kialakítandó árkokban kell megfogni, gyűjteni. Az árkok csak szikkasztóként létesíthetőek, melyek a közterületek részei. Kezelésük a közútkezelő feladat.

1.14.2. Energia

Energiagazdálkodás és energiaellátás

Kunszigeten az E.ON Energiaszolgáltató Kft szolgáltatja a villamos energiát. A hálózat kiépült és jelenleg is üzemel. Kunsziget Önkormányzat területének villamosenergia ellátása a Kimle 120/20 kV-os transzformátorállomásból induló Öttevényi 20 kV-os gerincvezetetről történik.

Az új építési területek energiaellátása a meglévő hálózathoz csatlakoztatható.

A település földgázhálózata 1999. évben kiépült és jelenleg is üzemel, a tervezett fejlesztéseket a meglévő hálózathoz csatlakoztatni lehet. A község nyugati oldalán épült ki a községi gázfogadó állomás, amelytől a belső területek ellátása 3 bar nyomású középnyomású

vezetékekkel történik. A több telket ellátó gerincvezetéseket D 63 PE, míg a kisebb telekszámot kiszolgáló gerincvezetéseket D 32 PE méretben kell kiépíteni. A kiépítés során törekedni kell a körvezetési jelleg megtartására.

1.14.3. Elektronikus hírközlés

A község távközlő hálózatát a Magyar Telekom üzemelteti.

A községet 96-os körzetszámmal kapcsolják az országos távhívó hálózatba.

A távközlési ellátás alanyi jogon történik, s bár műszaki megoldásában a távközlés közmű jellegű, rendelkezésre állása azonban egyéni jogosultság függvénye. A jelentkező új igények alanyi jogú elbírálást követően nyernek kielégítést.

Kunsziget Öttevény telefonközpontjához csatlakozik.

A távközlési ellátottságot tovább növeli a vezeték nélküli mobiltelefonok használata. Ennek területi korlátja nincs.

Kunsziget területén több internet és TV szolgáltató működik.

1.15. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

1.15.1. talaj

Geológiai és talajtani adottságok

Kunsziget a Rábca-torokban található, amely a Győri-medence (*mezőregió*) átlós és peremtörések mentén kialakult süllyedékének egyik kis tájcsoportja (*szubregió*). Helyén az ókorban kristályos kőzetekből felépített hegység emelkedett. Ez a hegység a Dunántúli-középhegység akkori felszínénél jóval magasabb volt. A hegységet kisalföldi masszívumként is emlegetik. Ennek a hegységnek az ókorban még egységes tömegét a földtörténeti középkor és újkor szerkezeti mozgásai feldarabolták. A feldarabolódott hegységet külső erők erősen letarolták.

A kisalföldi medence, tehát a Rábca-torok kialakulása kristályos alaphegység lassú, egyenetlen süllyedésével a miocén közepén kezdődött. Az egyenetlen süllyedés miatt sekély tengeri és szárazulati folyóvízi rétegek rakódtak le a tengeri rétegek közé. A kisalföldi medence gyors süllyedése megállt az alsó és a felső pannóniai emelet határán. Az alsó pannóniai emelet tengeri-tavi üledékeire a felső pannóniai emeletben főként tavi-folyóvízi üledékek települtek. A folyóvízi felhalmozódás idején túlnyomóan homokos rétegek rakódtak le. A felső pannon rétegekben szárazföldi gerinces állatok maradványai nagy területen fordulnak elő. Ez arra utal, hogy a felső pannóniai emeletben a Kisalföldet nem borította egységes vízfelület, hanem foltszerűen füves növényzettel borított területek váltogatták a vízzel elöntött felszíneket.

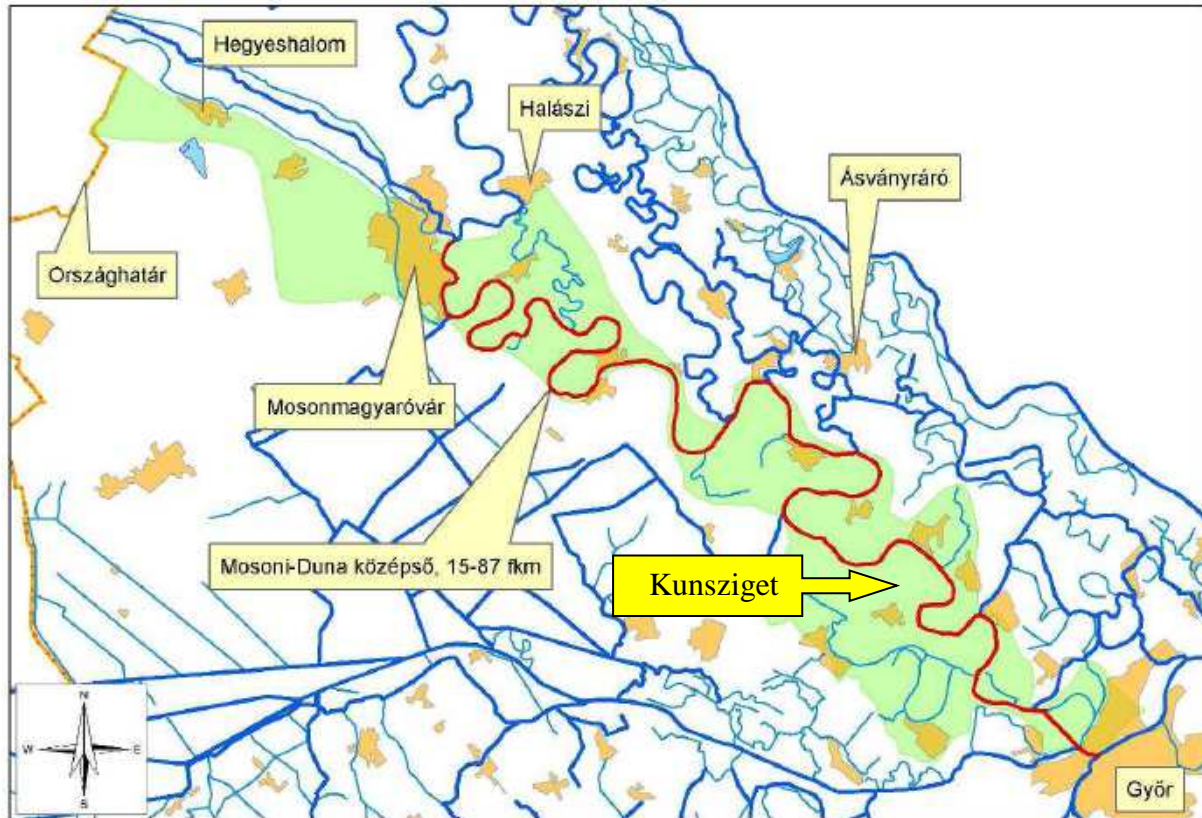
A Rábca-torok talajai termékenyek. Az egész terület felszínét folyóhordalék borítja, amelyen a mai talajok kialakultak. A kialakulásban a talajvíz közelsége is szerepet játszott. Ennek következtében a folyókat kísérő öntéstalajok mellett a középső és északi részen túlnyomóan réti talajokat, északon lápos réti talajokat találunk. A réti öntéstalajok észak felé egyre humuszosabbak lesznek, de karbonátot már nem tartalmaznak, tehát savanyúak. Minél északabbra haladunk, annál kötöttebbek lesznek a réti talajok. A réti talajok savanyúságát, ennek következtében fellépő kötöttségét és más kedvezőtlen fizikai sajátságait a lakók már

régebben felismerték, meszezéssel eredményesen javították. A rendszeres meszezés következtében a talajok dinamikáit és tulajdonságait jelentősen megváltoztatták.

1.15.2. felszíni és a felszín alatti vizek

Felszíni vizek

Mosoni-Duna középső víztest

A víztestet alkotó vízfolyás neve: Mosoni-Duna

A Mosoni-Duna, a Duna egyik fattyúága, nyomvonala rendkívül kanyargós. A folyó Magyarországon ágazik ki (ered) és torkollik a Dunába, mintegy 120 km megtétele után. 11 híd keresztezi, 19 műtárgy épült ki rajta és 39 sziget található medrében. A folyónak önálló vízgyűjtőterülete gyakorlatilag nincs, viszont a betorkolló mellékvízfolyások (Lajta, Rábca, Rába) jelentős vízgyűjtővel rendelkeznek.

A folyó vízbetáplálása teljes mértékben szabályozott módon történik a Dunacsúnyi tározóból a Rajkai 1-es zsilipen, és a tározó szivárgó csatornáján keresztül érkező vízhozamokból, a VI-os zsilipen (Vígh zsilip) keresztül. Vízársása az üzemrend szerint 8-40 m³/s között, évszaktól, és a Duna természetes vízjárásától függően változik.

A folyó korábbi vízjárására jellemző volt, hogy hosszabb-rövidebb ideig a felső mederszakaszon nem került sor felszíni víz bevezetésére. A Mosoni-Duna vízellátása 1995-ben a fenékküszöb üzembe helyezése után stabilizálódott. A megfelelő vízellátás lehetővé teszi a folyó mozaikosságának helyreállítását, mellékágainak, holtágainak rehabilitációját. A Mosoni-Duna vízkészletét alapvetően a felszíni mellékvizeken, és a vízhasználatokon kívül a környező talajvízzel való kapcsolat is jelentősen befolyásolja.

A víztest a folyó középső, a Lajta és a Rába torkolat közötti szakaszát foglalja magába.

Az alegység területén kapacitásfejlesztési igény jelentkezik a Bezenye térségi és a Kunsziget térségi 10.000 LE feletti terhelésű szennyvíztisztító telepen.

A Győr-Moson-Sopron megyei járások hatáskörébe tartozó programok a felszíni és felszín alatti víz mennyiségét és minőségét kis mértékben befolyásolják. A következő programok hatásait célszerű figyelembe venni:

Térségi szintű, foglalkoztatás bővítési célú turizmusfejlesztés: nagy része a vízi turizmust célozza (Kunszigeten termásvíz-hasznosítás, Dunaszentpálon a Mosoni-Duna turisztikai értékek fejlesztése; Nagybajcon kishajó kikötő és kiszolgáló egységei, stb.). Ennek vizekre történő hatása megegyezik a megyei fejlesztések hatásával.

1.15.3. levegőtisztaság és védelme

Számottevő levegőszennyezést okozó ipari létesítmény a település területén nincs és a település átszellőzöttsége is megfelelőnek mondható. A közlekedésből származó levegőszennyezés nem számottevő. A fűtési mód az elmúlt években átalakult, a vegyes tüzelésről egyre többen álltak át a gázfűtésre. A pollenveszély nem jellemző a térségben, nyáron a burkolatlan utakból származik elenyésző mértékű porterhelés.

1.15.4. zaj- és rezgésterhelés

Rendszeres zajt és rezgést okozó terhelőforrás a településen nem található.

1.15.5. hulladékkezelés

Kunsziget Község Önkormányzata a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a Győr Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás keretein belül látja el, a Társulás által megbízott cég: Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

A településen található hulladékgyűjtő szigetek, amelyeknél lehetőség van a szelektív hulladékgyűjtésre. A közszolgáltató az öttevényi sportpálya melletti ingatlanon lévő hulladékudvarban – nyitvatartási időben – egyes hulladékok térítésmentes elhelyezését biztosítja azon ingatlanhasználó számára, aki a vele kapcsolatos közszolgáltatási jogviszony fennállását a közszolgáltató által rendelkezésére bocsátott azonosító dokumentummal igazolja és a hulladékgazdálkodási díjat a közszolgáltató részére megfizette.

Kunszigeten nem "működik" illegális lerakó. E helyzet fenntartása, a környezetszennyezők büntetése, a táj rekultivációja mind-mind az ott élőkön és az önkormányzat anyagi helyzetén múlik és a jövő egyik legsürgetőbb feladata.

1.16. *Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)*

1.16.1. vízkár veszélyeztetettség

Árvíz és belvízvédelem

A Mosoni-Duna alsó szakaszán az árvízvédelmi problémát alapvetően a dunai árhullámok visszaduzzasztása és a Rábai, Rábcai árhullámokkal való egybeesése okozza. A visszaduzzasztás Mecsérig visszahat, ezért a káros elöntések megakadályozására már az 1894-1895-ös években töltést építettek a bal parton Vénektől - Dunaszentpálig 33,5 km hosszban, majd az 1899-1900-as években a jobb parton a Rábca torkolattól - Mecsérig 20,5 km hosszúságban. Győr belterületén pedig árvédelmi fal épült. A töltések magassági kiépítése az addig észlelt legnagyobb árvízszintre történt. Az 1954-es nagy dunai árvíz után, a dunai töltéserősítésekkel egyidőben került sor a Mosoni-Duna töltéseinek magassági és keresztmetszeti megerősítésére. A magassági kiépítés az akkori 1%-os árvízszintre +0,5 m biztonságra történt. Az 1965-ös árvíz mind magasságában, tartósságában újabb próba elé

állította a védvonalakat, főleg Győr belterületén. Győr árvízvédelmének növelése érdekében határozat született, hogy a belső védvonalakat az 1%-os árvízszint +1,5 m-es biztonságra kell kiépíteni. A beruházás kivitelezése 1975-ben kezdődött. A belső partszakaszok egy részén esztétikus árvédelmi fal épült, másutt pedig földből készült a megerősítés, mind keresztmetszeti, mind magassági értelemben. A beruházás keretében valósult meg a püspökerdei átvágás is.

A 01.07. árvízvédelmi szakasz Mosoni-Duna jobb parti végvonalát érintően a Duna projekt keretében megvalósult a meglévő árvízvédelmi töltés fejlesztése Győrtől Mecsérig közel 20 km hosszon és ennek folytatásaként 5 km új védvonal építése Mecsér és a térség védelmére. A munkálatok 2012 nyarán kezdődtek és 2014 őszén fejeződtek be. Ennek keretében megtörtént a töltések magassági, altalaj-állékonysági és keresztmetszeti hiányainak pótlása és a kapcsolódó árvízvédelmi műtárgyak átépítése, újjáépítése.

A beruházás megvalósulásával jelentősen javult a térség árvízvédelmi biztonsága.

1.17. Éghajlat

A régió hazánk nyugati részén fekszik, ennek következménye az, hogy bár alföldi terület, éghajlata mégis lényegesen különbözik az Alföld éghajlatától. A lényeges különbséget az Atlanti-óceántól való távolság adja. A terület 1100 km távolságra fekszik az Atlanti-óceántól, az Alföld 1300 km-re, ami mintegy 20%-os távolság növekedést jelent. Mivel hazánk éghajlatára az óceánnak jelentős hatása van, ez a távolságkülönbség eltérést okoz a két terület éghajlatában.

Az éghajlati elemek egyike a *napfénytartam*. A napfényes órák száma 1900-2000 óra között van. Az egyforma napfénytartamú helyeket összekötő vonalak észak-déli irányúak, tehát az Atlanti-óceán felé haladva a borultság mértéke nő. Mivel az óceáni hatások legerősebb érnek ide, a nyár és a tél hőmérséklete közötti eltérés itt a legkisebb hazánkban. Vannak olyan időjárási helyzetek, amikor a dél felől érkező földközi-tengeri ciklonok az ország keleti részét elárasztják enyhe légtömegekkel, a Rábca-torokban és a Győri-medencében pedig megmarad a hideg időjárás. Nyáron az óceáni légtömegek beáramlása miatt a Rábca-torok gyakran hűvösebb, mint az Alföld.

A hőmérséklet évi járása nagyjából ugyanazt a képet mutatja, mint az ország többi táján. Legalacsonyabb a hőmérséklet januárban, legmagasabb júniusban. A két szélsőséges hőmérsékletű hónap különbsége 21,5-22,5 °C, ami az Alföldön 24 °C felett van. A tél az ország tájaihoz viszonyítva enyhe. A január középhőmérséklete -1°C, az Alföld keleti részén -2,5-3,0°C. A téli napok átlagos száma 20-25, ami azt bizonyítja, hogy ez a régió az ország legenyhébb telű tája. A nyár mérsékelt meleg, a július átlagos középhőmérséklete a keleti részén 21, 0°C, a nyugati részén 20,5°C. A nyári napok száma 60-65. Mindezek arra utalnak, hogy az erős nyári felmelegedés gyakorisága lényegesen kisebb, mint az Alföld hasonló földrajzi szélességű tájain. Ősszel az első fagy átlagos ideje október 25-31. Uralkodó az északnyugati szél. A Dévényi-kapun át nagy sebességgel érkező légáramlás miatt hazánk legszelesebb területei közé tartozik. A legcsapadékosabb hónap a június és a július. A keleti részen júniusi, a déli és nyugati részén a júliusi csapadékmaximum a jellemző. A maximális havi csapadékösszeg átlaga 75-82 mm között változik. A legszárazabb hónap a január, 36-41 mm csapadékkal. Az őszi kisebb csapadékmaximum a terület déli részén jelentkezik. A hótakarós napok száma átlagban 35-40. A hóréteg átlagos vastagsága 5 cm. A télen előforduló maximális hóvastagság átlag 25 cm.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

SWOT – analízis

A helyzetfeltáró, állapotfelmérő munka folyamán viszonylag nagytömegű és sokrétű információ gyűlik össze, melyeket valamilyen formában rendszerezni, kezelni kell. Ez tulajdonképpen értékelést jelent, ami arra irányul, hogy miként lehet a feltárt tényezőket a stratégiánál figyelembe venni.

A stratégiai tervezés egyik közkezdvelt módszere a SWOT-analízis. Lényegében a belső és külső környezetet kapcsoljuk össze, keresve mindazokat a feltételrendszereket, amik a jövőt hordozzák, tehát erősségét adják a településnek. Megállapítjuk azokat a tényezőket, amik viszont akadályozzák a jövőt, gyengítik a rendszer működését, s ezáltal majd valamilyen szintű beavatkozást is igényelnek.

A lehetőségek közé azokat soroljuk, amelyek a fejlesztés újabb tereit jelentik, így más kapcsolatokat, további erőforrások megjelenését kínálhatják, vagy éppen a rendszer belső adottságainak átértékelését, azok megváltoztatását szorgalmazzák.

A veszélyek közé sorolhatók azok a tényezők, amelyek akadályozhatják a jövőt, az egyes rendszerelemek aktivitását fékezhetik. Ezek megszüntetése elsősorban nem a területrendszerből következik, hanem a külső, független hatásokból.

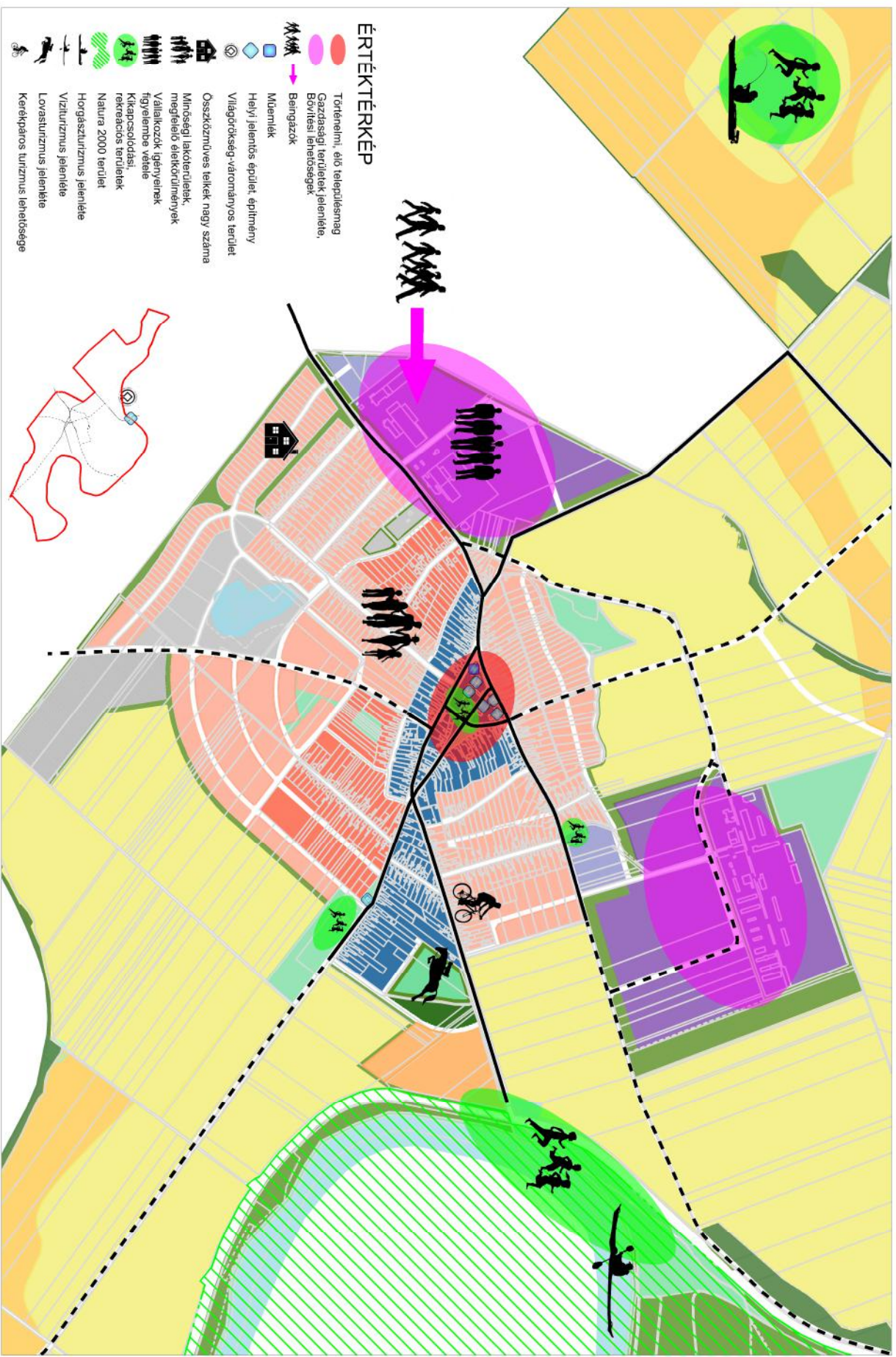
<i>Erősségek:</i>	<i>Gyengeségek</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az alacsony légszennyezettség és zajterhelés. ▪ Győr közelsége – győri agglomeráció. Munkalehetőség, közép- és felsőfokú intézmények közelsége. Könnyen elérhető megyei és regionális szolgáltatások. ▪ Magas jövedelem. ▪ Teljes körű infrastrukturális ellátottság ▪ Növekvő népességszám, amelyen belül magas a gazdaságilag aktívak aránya. ▪ Nagy arányú képzett lakosság. A közeli országhatár és az oktatás hatására nő a nyelvismerettel rendelkezők aránya. ▪ Kunsziget rendelkezik olyan területekkel, amelyek a lakóterületi és gazdasági fejlesztések szolgálatába állíthatók. ▪ A jó minőségű termőföld, amely sokrétű agrár és kertészeti hasznosítást tesz lehetővé. ▪ A védett területek – a Mosoni-Duna hullámtér - természet közeli állapota, ökológiai és esztétikai értéke, amely alapot teremt az ökoturizmus és a vízisportok számára. ▪ Kedvező szociális ellátottság 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mosoni-Duna vízminősége, amely csak korlátozott üdülési használatot tesz lehetővé. ▪ Negatív természetes szaporodás. ▪ A településeken az egységes utcafásítások hiánya, a jellegzetes utcásorfák eltűnése, örökzöldekkel való pótlása. ▪ Az üdülést szolgáló zöldfelületi létesítmények – kempingek, strandok, sportlétesítmények viszonylagos hiánya, zöldfelület rendezésük és ápoltságuk hiányosságai. ▪ Alacsony vállalkozási aktivitás a lakosság körében.
<i>Lehetőségek:</i>	<i>Veszélyek:</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A megnövekedett lakóterületi igény hatására új lakóterületek kialakítása ▪ A középületeket érintő infrastrukturális fejlesztések folytatása. ▪ Az ökoturizmus infrastruktúrájának kiépítése részeként az üdülést szolgáló zöldfelületei intézmények – strandok, csónakkikötő, parti sétány – kialakítása, a meglévők zöldfelület rendezése, a növényállomány kiegészítése. ▪ A településeken található műemlékek, szakrális épületek és szobrok felújítása. Tájházak, a települések hagyományörzéséhez tartozó épületek, helyiségek kialakítása, felújítása, fejlesztése ▪ Alternatív energiahasznosítás ▪ Ipari területek fejlesztése ▪ Közlekedési hálózat fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az ipari létesítmények munkaerő-elszívó hatásának eredményeként az agrártermeléstől mindinkább elszakadó lakosság kapcsolata megszűnik a falu közvetlen környezetével. A falvak tovább uniformizálódnak, vidéki karakterük végleg megszűnik, ezáltal az ökoturizmus számára kevésbé vonzó célpontok lesznek. ▪ A Győrből kitelepülő ipar környezetveszélyeztetése. ▪ A természetvédelem és a lakosság gazdasági érdekei közötti konfliktus feloldatlansága az organikus fejlődés gátjává válik. Veszélyeztetettekké válnak a védett területek, miközben a nem védett térségek továbbra és még inkább az intenzív agrártermelés színterei maradnak, amely önmagában nem nyújt elegendő alapot a jövedelmezőség növeléséhez.

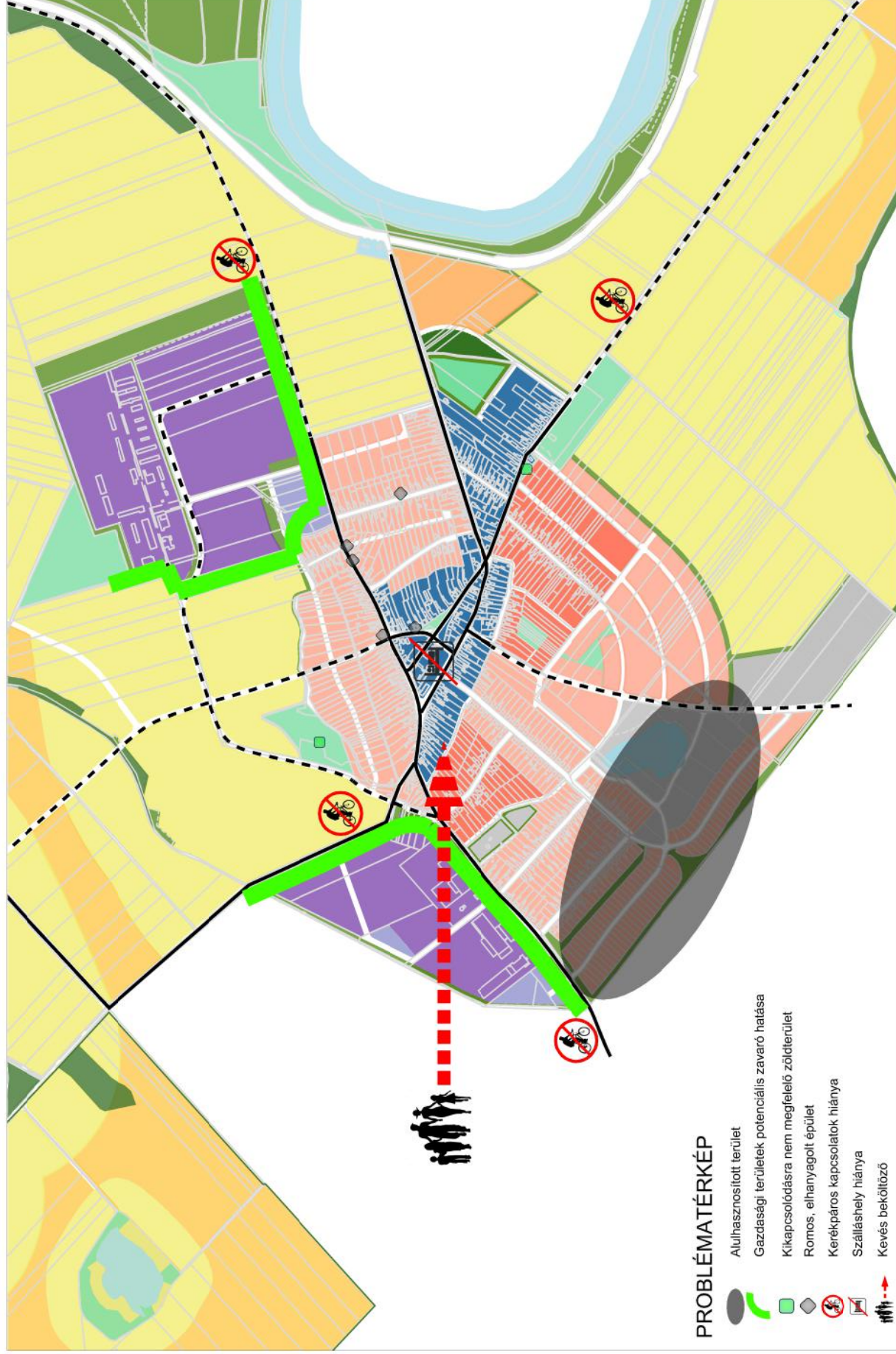
3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

Kunsziget egyik fő problémája, hogy eléggé elszigetelt a többi településtől, főleg a kerékpáros kapcsolatokat erősíteni kellene, illetve a megyeszékhelytől, Győrtől való viszonylagos közelsége ellenére stagnál a lakosságszám, kevés a beköltöző család. A település idegenforgalmi szempontból kiemelkedő a számos látnivaló, érték miatt, ugyanakkor a község láthatóan nincs felkészülve nagyobb turistacsoportok befogadására.

3.2. Értéktérkép/Problématérkép

KONCEPCIÓ

4. JÖVŐKÉP

4.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

A településfejlesztési koncepció alkalmat kínál az önkormányzat számára ahhoz, hogy ezekből a megállapításokból, és más, aktuális forrásokra támaszkodva megalkossa a települési szándékok és külső gazdasági, környezeti lehetőségeknek leginkább megfelelő települési jövőképet.

Kunsziget jövője azon múlik, sikerül-e erőforrásait, adottságait környezettudatos és innovatív módon kihasználva vonzóvá, fenntarthatóvá válnia az itt élők, tanulók, az itt működő és befektetési lehetőséget kereső vállalkozások és az idelátogatók szemében.

Fontos kérdés az is, hogy, sikerül-e versenyképesnek maradnia a szűkebb és tágabb térség hasonló nagyságú, lélekszámú településeivel szemben.

5. CÉLOK

5.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

A településfejlesztési koncepció átfogó célja a település versenyképességének javítása, vonzerejének fokozása a meglévő adottságainak kihasználására és erőforrásainak fenntartható módon való hasznosítására alapozva.

1. Vonzó, dinamikus települési arculat megteremtése, egy befektető-és látogatóbarát település közszolgáltatási színvonalának emelése

A településközpont és zöldterületek funkcióbővítő fejlesztése, intézményeinek fokozatos felújítása elősegíti a község megtartóerejét, emellett ösztönzi a kereskedelmi és turisztikai szolgáltatások bővítését, így közvetetten növelheti a település gazdasági versenyképességét.

2. Lakóterületi fejlesztések

Új építési telkek kialakításával az önkormányzat továbbra is kielégíti a településre költözők igényeit, ezáltal támogatja népességszám növekedését.

3. Kulturális és szabadidős tevékenységek feltételeinek megújítása, és bővítése

A szórakozási és sportolási lehetőségek bővítése a község minden lakójának fontos lehet (fiatalok, családosok, nyugdíjasok), ezzel javíthatók a helyben lakók identitása, kezelhetők a társadalmi kohéziós problémák.

4. Fenntartható gazdaság feltételeinek megteremtése

Új gazdasági tevékenységet folytató vállalkozásokat kell a községbe telepíteni, a meglévő cégek bővülési szándékát támogatni.

6. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

Lakóterület fejlesztések:

A község földrajzi elhelyezkedése, természeti környezete, teljes körű infrastrukturális ellátottsága alapján jó lakókörnyezetet biztosít az itt élőknek; a településfejlesztési koncepció jóváhagyása után kezdődő településrendezési eszközök felülvizsgálatánál csak kisebb léptékű lakóterület fejlesztéssel számol, mivel nagymértékű tervezett lakóterülettel rendelkezik.

Gazdasági területek fejlesztése:

A vállalkozások fejlődésének területi biztosítása a megfelelő gazdasági területek további kijelölésével, valamint új vállalkozások letelepedésének elősegítésével támogatható. A gazdasági területek kijelölésénél elsődleges szempont, hogy környezetükre ne legyenek káros hatással. A település a településrendezési eszközök felülvizsgálatánál meg fogja vizsgálni fejlesztési lehetőségeit.

Idegenforgalom fejlesztése:

- „Jövőház” építése – Környezettudatos gazdálkodás:
Mosoni-Duna partján igénybevétele nélkül oktató gyermekközpont építése. Környezettudatos nevelés oktatás. Környezetvédelem, klímaváltozás, önellátó gazdálkodás bemutatása, passzív ház építése, különböző alternatív energiahasznosítás lehetőségeinek bemutatásával (víz-szél-napfény) Szálláshely, kemping, oktatóterem kialakítása.
- Egészségturizmus, Kunszigeti termálfalu projekt megvalósítása:
Egészség, termálvízhez kapcsolódó gyógyászat, termálfürdő, lakópark, szabadidőközpont létesítése
- Szálláshely kialakítása a Római Katolikus Plébánia épületében:
Az 1905-ben épült Plébánia külső felújítása megtörtént, csodálatos szépségű kúria fogadja a látogatókat. Hasznos tevékenységet a Hagyományőrző Kulturális Tér biztosít, mely a plébánia épület gazdasági részéből került kialakításra, az épületet tájházzá is át lehet alakítani. Községünkben nem megoldott a szálláshely. Az épület lehetőséget ad tetőtéri szálláshely kialakításra, melyet a projekt keretében szeretnénk megvalósítani.
- Szálláshely kialakítása az IKSZT (Kultúrház) épületében (Kossuth tér 9.)
- Masina pajta tájházzá alakítása:
Községünkben a lakosság megélhetését az 1600-1900-as évekig a mezőgazdaság biztosította. A falu külterületén megtermelt gabonát a falu közös cséplőgépén csépték aratás után. A ház – a pajta még ma is áll. Alkalmas múzeum kialakítására felújítás után.
- Turisztikai termékkínálat bővítése. Kerékpárkölcsonzó, vízimalom építése:

A Mosoni-Duna Kunsziget határában 17 km hosszan kanyarog. Védett természeti értékeit megcsodálhatják a turisták. A klímavédelem, a szabadidő tartalmas eltöltése érdekében célunk a kerékpáros turizmus fejlesztése, melyhez 20 db kerékpárt és tárolót szeretnénk. Régi idők hagyományát elevenítené meg a vízimalom, melyen az 1600-as években őrlték a gabonát. Szeretnénk korabeli állapotút építeni, kül- és beltéri kiállító teremmel, mely bemutatná a Szigetköz értékeit. Meg szeretnénk teremteni a vízi, lovas, gasztro, ökoturizmus kialakulásának feltételeit.

- A római őrtorony, a római kori limes részeként turisztikai látogató hellyé alakítása:
A Római Birodalom határa Kunsziget község külterületén húzódott, az őrtorony maradványa még ma is látható kőhalom. Szeretnénk a helyet turisták részére látogathatóvá tenni. Ennek érdekében szükséges: az odavezető külterületi út járhatóvá tétele, pihenőhely kialakítása, csónak és kajak kikötő kialakítása, információs táblák elhelyezése.
- Mosoni-Duna kishajó kikötő kialakítása
A Mosoni-Duna kiváló turisztikai értéként lehetőséget ad vízi- kerékpáros-gyalogos turisták aktív pihenésére. A Mosoni-Duna vízszintje alkalmas a kishajó forgalomra. Megvalósítás esetén újabb turisztikai lehetőség vonzóbbá tenné a Mosoni-Duna partját, a Szigetközt. A projekt keretén belül szeretnénk kishajó kikötőt építeni.
- Mosoni-Duna part infrastruktúrájának fejlesztése:
Kültéri ivóvíz vevő hely létesítése; Villamosenergia-ellátás biztosítása, vízi turizmus kialakítása. Kunsziget külterületén a falutól 600 méter távolságban található Mosoni-Duna és partja kiemelkedő turisztikai érték. Az elmúlt években megvalósult csónakkikötő, egyéb kiszolgáló helyiségek vonzzák a kerékpáros- vízi- gyalogos turistákat. Komfortfokozata teljesebb lenne, ha ivóvíz, villamos áram is a turisták rendelkezésére állna. A projekt keretében ezt szeretnénk megvalósítani, kajakokat, kenukat vásárolni. Pihenőhelyeket szeretnénk kialakítani.
- Kalandpark kialakítása a gátórháznál a töltés és a Mosoni-Duna part között
- Közösségi tér – aula építése: 300 m²-es aula építése, közösségi tér, rendezvények részére az iskolaudvaron
- Nagy-földi bányató turisztikai célú hasznosítása, horgászturizmus lehetősége

Zöldterületek, közparkok fejlesztése:

A település táji, környezeti adottságainak megőrzése és fejlesztése kiemelkedően fontos. A meglévő zöldterületek és közparkok kiépítése és fejlesztése, de mindenekelőtt megtartása kiemelkedően fontos a településképp összehatása és a környezetterhelés csökkentése érdekében.

- Szent Antal kápolna felújítása és zarándokhellyé alakítása:
Szent Antal kápolna belső felújítása, oltár restaurálása, kegyeleti emlékpark, tó kialakítása, Szent Antal zarándokút kialakítása
- Játszóter felújítása:
A település központjában található, eszközei elhasználódtak felújítása szükséges.

- Műfüves pálya felújítása:
Műfü csere, világítás korszerűsítése, lelátó építése. 2000-ben került felújításra a műfüves pálya, azóta elhasználódott, lecserélése szükséges. Esti használat biztosítása érdekében a világítás korszerűsítése szükséges. A sport infrastruktúra fejlesztés érdekében lelátó építése

Infrastrukturális fejlesztések:

- Kunsziget – Győr lassú forgalmú és kerékpárút kiépítése:
Térségi közlekedési kapcsolat erősítése, 1-es főút, M1-es autópálya forgalmának csökkentése, menetidő és üzemanyag csökkentés, turisztikai fejlesztések
- 14101. számú út burkolatfelújítás folytatása II. ütem
- Bölcsődeépítés a Tündérvár Óvoda és a Tűzoltószertár között (Kossuth tér)
Községünkben a 0-3 éves gyermekek intézményi elhelyezése csak részben megoldott, a férőhelyhiány miatt a Manóvár Családi Napköziben
- Sportcentrum építése multifunkcionális edzőteremmel, sportlövészet tárgyi feltételének megvalósítása:
Ifjúság szabadidejének tartalmas eltöltése, egészségünk védelme
- Római Katolikus templom belső felújítása, szentképek, szobrok, freskók restaurálása:
Az 1844-ben épült Római Katolikus Templom belsejének állaga megromlott. A fal mállik, a falfestmények megkoptak, restaurálásra szorulnak, a kőpadló burkolat több helyen sérült. A műemlék épület a falu értékes építészeti alkotása. A belső felújítást a projekt keretében szeretnénk megvalósítani. Elvégezendő munkanemek: tervekészítés, restaurálás, kőműves munka, festés-mázolás
- Idősek háza kialakítása:
Községünk lakosságának 30%-a időskorú. A munkavégzés életkori feltételei a nyugdíjas korhatár módosításával megváltoztak. Szükség van az idős korosztály intézményesített ellátására. Ezen projekt keretében szeretnénk megoldani Idősek Háza építésével.
- Csiszlói-bányató és környékének infrastruktúra fejlesztése:
Pihenőhely, horgászparadicsom kialakítására ad lehetőséget a horgászto. Ma sajnos hiányos az infrastruktúrája. Ezen projekt keretében szeretnénk villamosenergia-ellátást, táborozási lehetőséget, információs táblákat, futópályát biztosítani.
- Iskolaépület energetikai korszerűsítése, belső felújítása, iskolaudvar kialakítása:
A Kunszigeti Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény épülete 1905-ben épült. Korszerűtlenné vált az épület energetikai szempontból. Az elmúlt években megtörtént a nyílászárók cseréje, következő feladat az épület hátsó falának hőszigetelése, festése. Szükség van az épület külső festésére is, állaga megromlott. Nem illeszkedik a műemléki környezetbe, felújítása fontos. Szükség van a belső folyosók burkolatcseréjére a balesetmentes közlekedés biztosítása érdekében.

- Kerékpáros, gyalogos híd Dunaszeg felé, összeköttetés a szigetközi kerékpárúttal
- Közúti forgalmat biztosító híd felújítása szükséges
- Önkormányzati gazdálkodását segítő fejlesztések: helyi célokat szolgáló kertészet a temető mögött, községgazdálkodási telephely kialakítása: autóbusz, traktor tárolása
- Bolgányi-hídhöz tervezett csónakkikötő kialakítása

A fejlesztések helyszínrajza a következő lapon látható.

Jelmagyarázat: piros vonal – javasolt túraútvonalak, kék vonal – vízi útvonal.

Megjegyzés: A vízimalmot, kenusokat, kalandparkot és gyalogos, kerékpáros hidat ábrázoló fényképek illusztrációk, a többi kép saját felvétel (készítésük időpontja: 2016. 06. 07.)

Forrásjegyzék, felhasznált irodalom

www.kunsziget.hu

www.gymsmo.hu

<http://www.terport.hu/>

www.teir.hu

<http://rabcatorok.pannonhelyitermek.hu>

<http://pkle.hu>

<http://www.arrabona.eu/>

www.ksh.hu

www.vizeink.hu

www.pannon-viz.hu

http://2010-2014.kormany.hu/download/c/d4/31000/falukiadvany_A4_4teljes.pdf

<http://mapire.eu/hu/>

<http://geo.kvvm.hu/tir/viewer.htm>

<http://www.vilagorokseg.hu/a-ripa-pannonica>

Forster Központ adatszolgáltatása

KSH adatszolgáltatása

Kunsziget Község Önkormányzatának adatszolgáltatása

Dunaszentpál

Dunaszeg

Győrfaomány

Győrzámoly

Öttevény

Csodabányai és környékén
Híres turisztikai objektusok

A Donai Környék Uniszatellit
illogóvíz hálójának átépítése

"Tudósnak" utca
megújuló kiépítése

Tervezett csatornázás

Művelési terület átépítése

Családi lakóterület kiépítése

Székelyfalva lakóterület átépítése
közösségi terezzel

Békecsőre építési terület

Kulturális terület kiépítése

Jóvágyó építési terület

Központi terület átépítése
vízellátó háló kiépítésével

Kisbajcsói terület átépítése

Strand felújítása

Kunsziget-Dunaszegi gázvezeték
és kábelvezeték kiépítése

Kunsziget-Dunaszegi terület
határai

SICK Kft. bővítése

Tervezett fejlesztés

Nagyerdő bővítése
művelési terület kiépítésével

Közösségi terület kiépítése
R. és környékén

Szent Miklós terület átépítése
és strandterület kiépítése

Művelési terület kiépítése

Kunsziget-Dunaszegi terület
határai és fejlesztési terület

É

Kunsziget Településfejlesztési Konceptió

Fejlesztések helyszínrajza

M 1 : 10 000

TJPT TALENT - PLAN Kft. 9021 Győr, Reiter J. u. 11. Tel: 96/418-573, talent_plan@arabonet.hu

III/1-3/2017.

K i v o n a t

Kunsziget Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. január 26-án tartott rendes, nyilvános ülésén készült
III/1-3/2017. számú jegyzőkönyvéből

Döntés Kunsziget község településfejlesztési koncepciójának elfogadásáról

A napirendi ponttal kapcsolatban kérdés, hozzászólás nem volt, a döntéshozatalban résztvevők száma 7 fő, a Képviselő-testület 7 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül meghozta alábbi határozatát:

Kunsziget Község Önkormányzata Képviselő testületének **34/2017. (I. 26.) határozata**

Kunsziget Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Kunsziget község településfejlesztési koncepcióját a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Lendvai Ivánné polgármester
Határidő: azonnal

Lendvai Ivánné sk.
polgármester

dr. Szigethy Balázs sk.
jegyző

A kivonat hiteles.

Kunsziget, 2017. február 14.

dr. Szigethy Balázs
jegyző